

Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Amsterdam 2011

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering
en criminaliteit (meting 2)**

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

**Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Amsterdam 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)**

**Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.**

Oktober 2011

**Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Bevolkingssamenstelling	11
2.3	Geslacht	13
2.4	Generatie	14
2.5	Leeftijd	15
2.6	Burgerlijke staat	18
2.7	Buitenlandse migratie	19
Hoofdstuk 3	Onderwijs	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Gebruikte begrippen en databron	21
3.3	Leerlingen en deelnemers	23
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	27
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	33
4.3	Werkzoekenden	34
4.4	Uitkeringen	42
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	51
5.1	Inleiding	51
5.2	Gebruikte begrippen en databron	51
5.3	Verdachten 2010	53
5.4	Verdachten 2006-2010	62
5.5	Pleegcarrière	63
5.6	Aard van de criminaliteit	64

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	67
Bijlage bij hoofdstuk 3	69
Bijlage bij hoofdstuk 4	75
Bijlage bij hoofdstuk 5	85
Begrippenlijst	93
Technische toelichting	99

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een tweetal samenwerkingsverbanden werken Rijk en gemeenten samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse risicojongeren. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Antilliaanse en Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak

minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Antilliaanse en Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Antilliaanse en Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse Nederlanders in de 22 Antillianengemeenten² en van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren³ om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

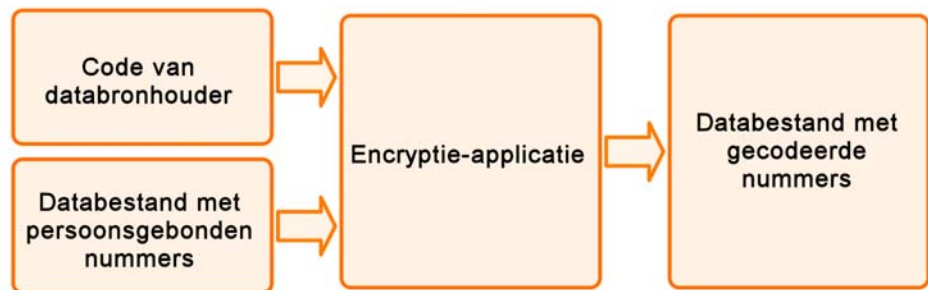
---

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Den Helder, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hellevoetsluis, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle.

³ Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de termen Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in plaats van Antillianen en Marokkanen. De definitie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Antilliaan en Marokkaan. Een Antilliaanse Nederlander is een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de

vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).⁴ In de tabellen en figuren worden Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Antilliaans' en 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

---

⁴ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

Inleiding

Deze monitor gaat in op de situatie van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnen er twee overkoepelende rapportages waarin de gegevens van de betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

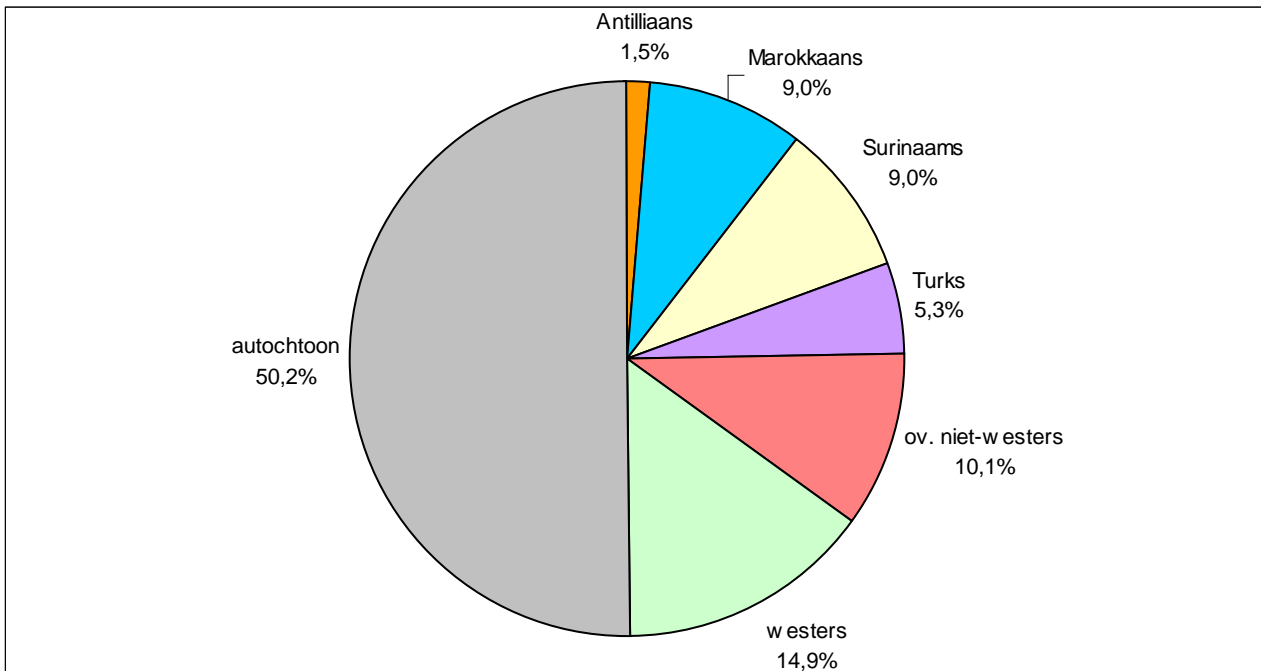
2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Amsterdam zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen. Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken: bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

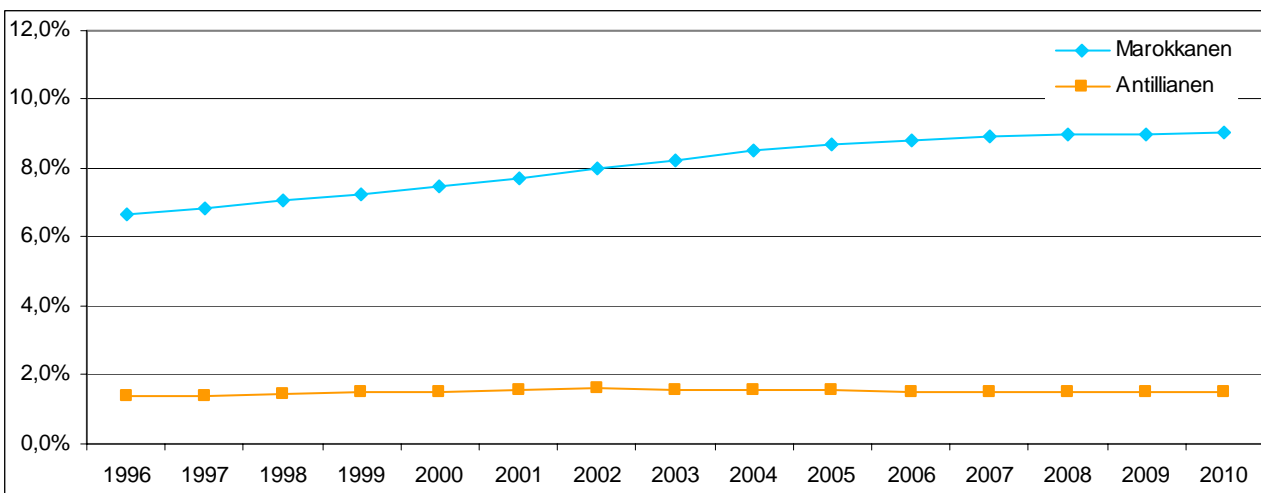
Per 1 januari 2010 telt Amsterdam in totaal 767.772 inwoners (zie tabel b2.1). Hiervan zijn 11.667 inwoners (1,5 procent) van Antilliaanse herkomst en 69.438 inwoners (9,0 procent) van Marokkaanse herkomst. De Marokkaanse Nederlanders vormen samen met de Surinaamse Nederlanders (9,0 procent) de grootste herkomstgroep. De Antilliaanse Nederlanders vormen de kleinste herkomstgroep.

Nederland heeft per 1 januari 2010 bijna 16,6 miljoen inwoners. Hiervan zijn er bijna 138.000 (0,8 procent) van Antilliaanse en bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

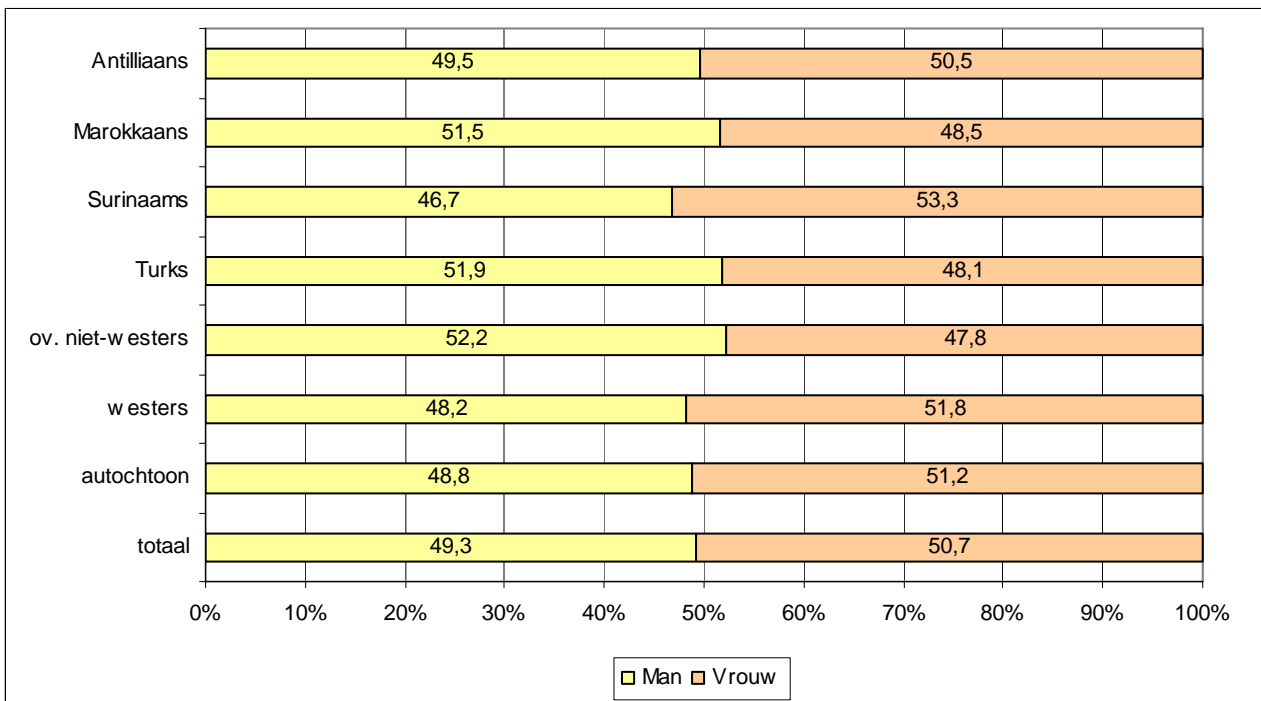
Figuur 2.1a: Aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 6,6 procent in 1996 tot 9,0 procent in 2010. Het aandeel Antilliaanse Nederlanders is in de afgelopen 14 jaar vrijwel niet veranderd

2.3 Geslacht

Iets meer dan de helft van de Antilliaanse Nederlanders in Amsterdam is vrouw, 50,5 procent en 49,5 procent is man (zie figuur 2.2). Van de Marokkaanse Nederlanders is 48,5 procent vrouw en 51,5 procent man. De Antilliaans-Nederlandse groep is hiermee nagenoeg hetzelfde verdeeld als de totale groep inwoners van Amsterdam. Onder de Marokkaanse Nederlanders ligt het percentage mannen hoger dan gemiddeld (51,5 procent tegenover 49,3 procent gemiddeld).

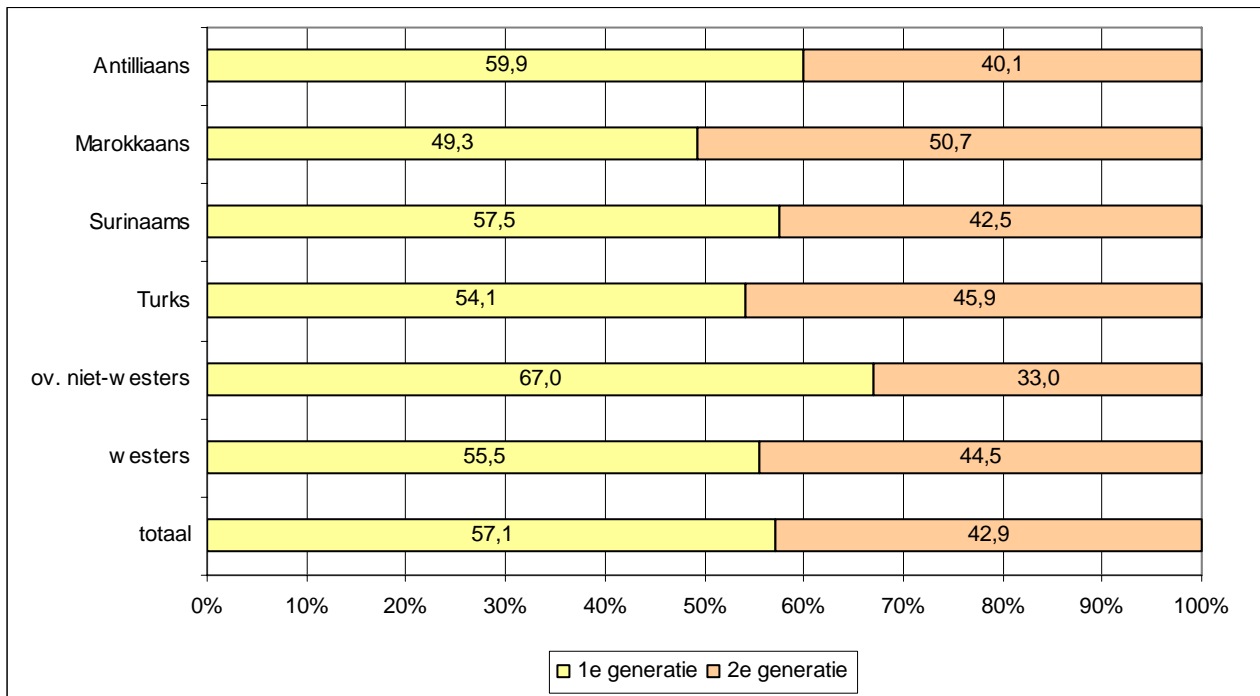
Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van Amsterdam is 40,1 procent in Nederland geboren. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is in relatieve zin de kleinste van de verschillende onderscheiden herkomstgroepen. Van de bevolking van Marokkaanse herkomst is 50,7 procent van de tweede generatie. De tweede generatie onder de Marokkaanse Nederlanders van Amsterdam is hiermee in relatieve zin de grootste van de verschillende onderscheiden bevolkingsgroepen.

Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

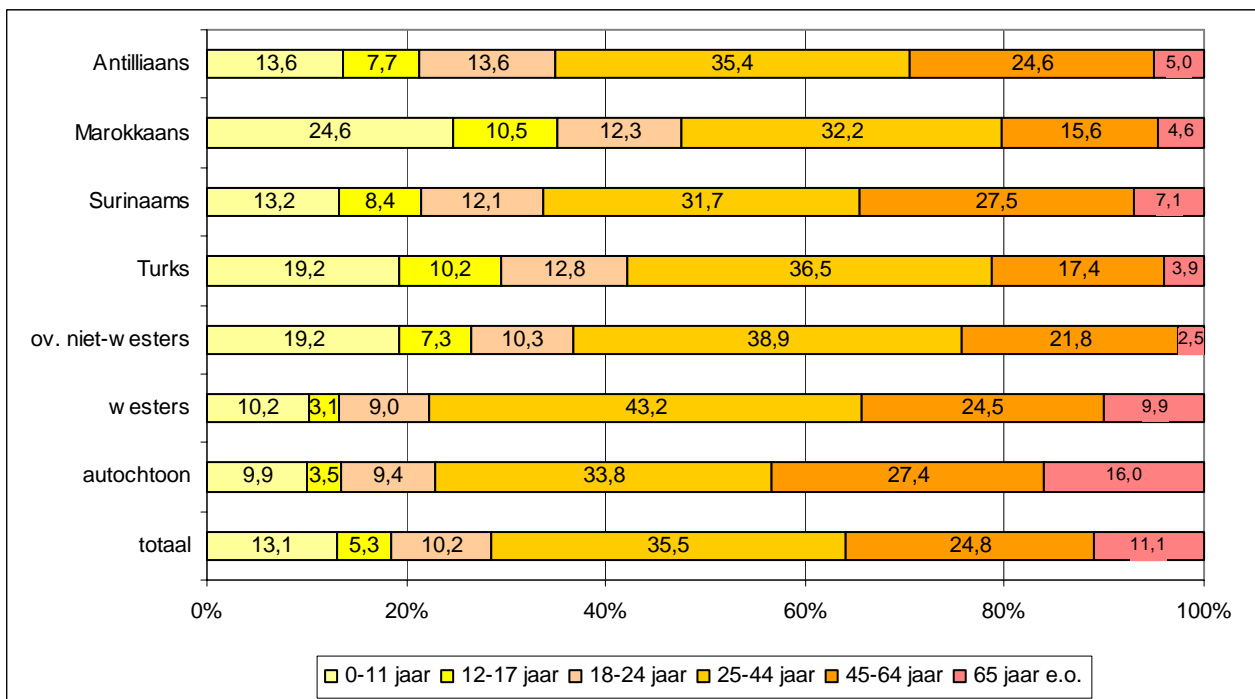
Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse inwoners van Amsterdam vergeleken met andere herkomstgroepen in Amsterdam. De leeftijdsopbouw onder de Antilliaanse Nederlanders is ongeveer gelijk aan die van de totale groep uit Amsterdam. Het grootste verschil is dat het percentage 65-plussers aanzienlijk lager ligt onder de bevolking van Antilliaanse en Marokkaanse herkomst. Ook is het aandeel jongeren van 12 t/m 24 jaar onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking iets hoger dan gemiddeld.

De Marokkaanse Nederlanders zijn relatief jong. In vergelijking met de andere onderscheiden herkomstgroepen hebben zij relatief het grootste aandeel kinderen (0-11 jaar) en minderjarigen (12-17 jaar). Ook de groep jongvolwassenen (18-24 jaar) is relatief groot.

Van de Marokkaanse Nederlanders is een relatief klein deel 65 jaar of ouder (4,6 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Amsterdam waarvan 11,1 procent 65 jaar of ouder is.

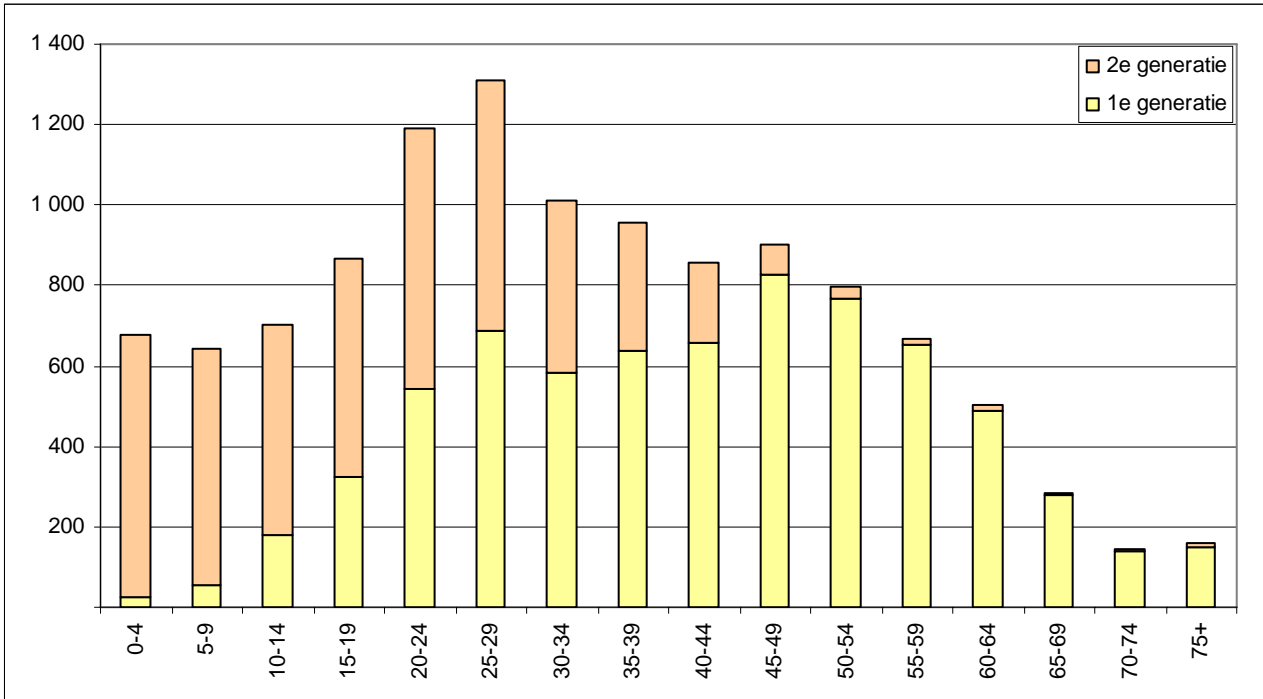

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Figuur 2.5a laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten.

Het grootste deel van de Antilliaans-Nederlandse bevolking jonger dan 20 jaar is in Amsterdam geboren. In de leeftijdsgroep 25-29 jaar is de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders in Amsterdam al groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks Antilliaanse Nederlanders van 45 jaar en ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

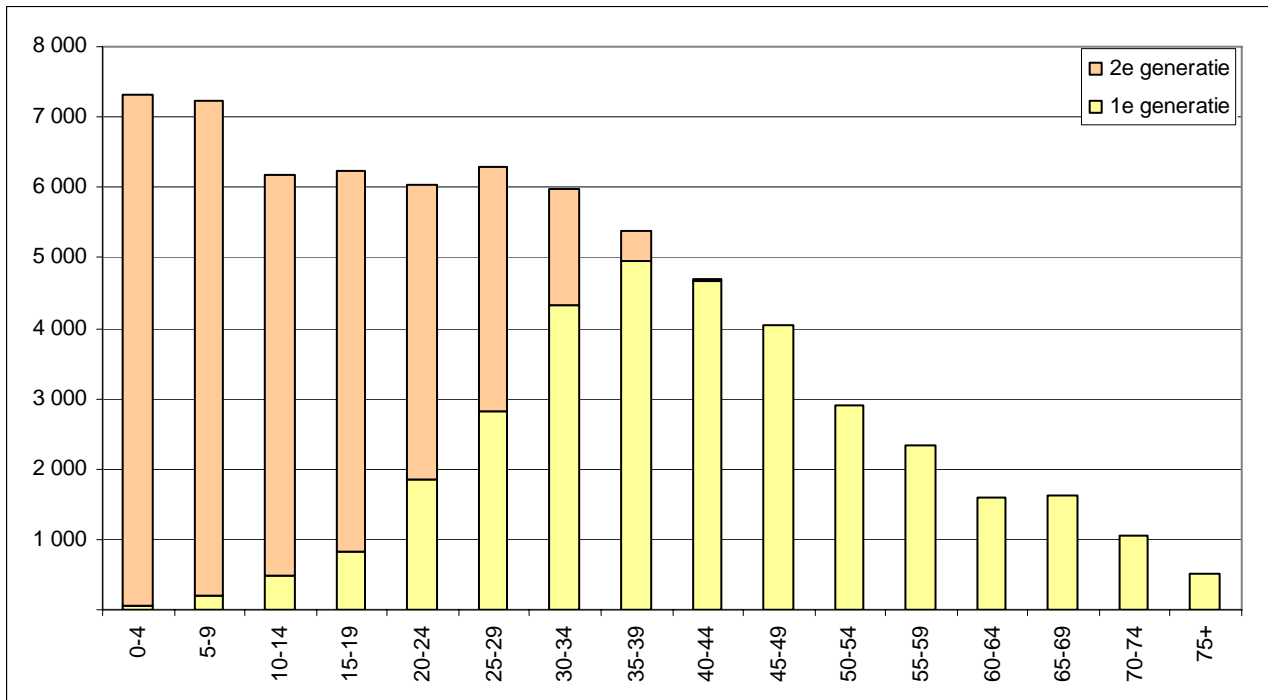

Figuur 2.5a: Antilliaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Voor de Marokkaanse Nederlanders geldt dat het overgrote deel van de jongeren in Nederland is geboren (tweede generatie) (figuur 2.5b). Vanaf de leeftijdsgroep 30-34 jaar is de eerste generatie relatief groter dan de tweede generatie. Onder de Marokkaanse Nederlanders van 35 jaar en ouder is het aandeel tweede generatie zeer beperkt.

Figuur 2.5b: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

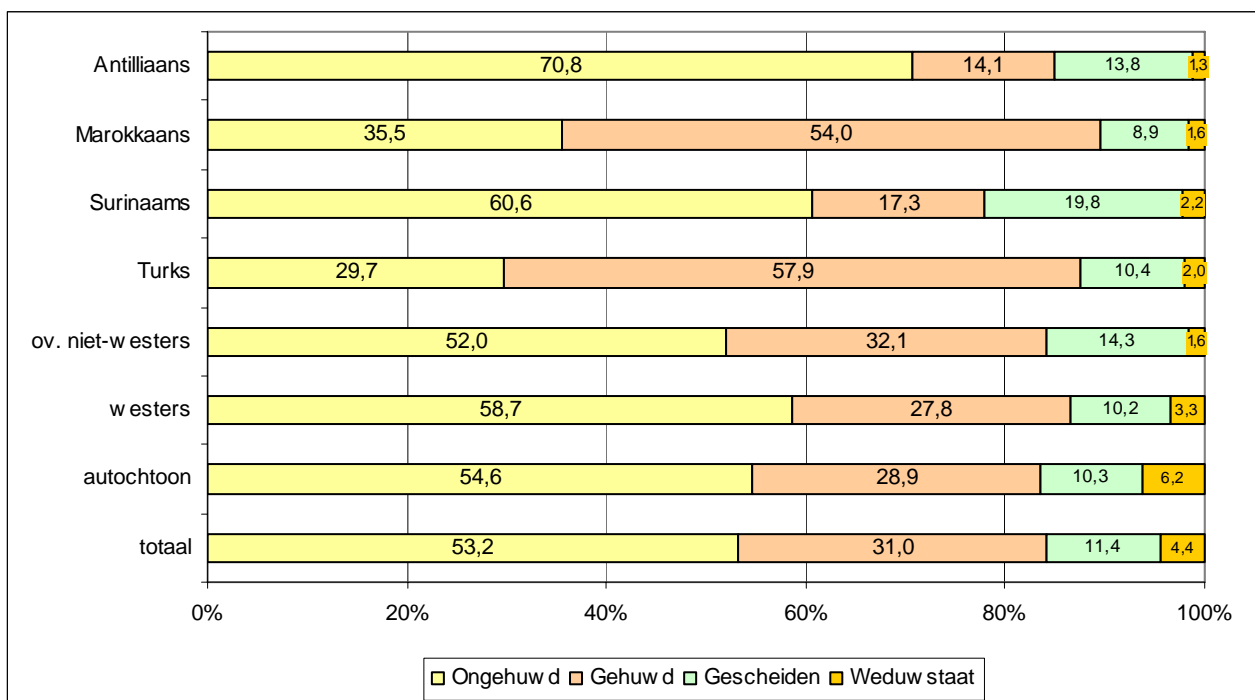
Van alle inwoners van Amsterdam van 16 jaar en ouder is iets meer dan de helft (53,2 procent) ongehuwd, 31,0 procent gehuwd en de rest gescheiden (11,4 procent) of weduwe/weduwenaar (4,4 procent) (zie figuur 2.6).

Onder de Antilliaanse Nederlanders zien we een heel ander beeld. Het aandeel ongehuwden onder Antilliaanse Nederlanders is met 70,8 procent veel groter dan gemiddeld en het aandeel gehuwden met 14,1 procent kleiner dan gemiddeld. Van de Antilliaanse Nederlanders is 13,8 procent gescheiden, dit is iets hoger dan het gemiddelde van 11,4 procent.

Van de Marokkaanse Nederlanders is iets meer dan een derde ongehuwd (35,5 procent), iets meer dan de helft gehuwd (54,0 procent). De rest is gescheiden (8,9 procent) of weduwe/weduwenaar (1,6 procent). Het aandeel gehuwden is relatief hoog en het aandeel Marokkaanse Nederlanders dat is gescheiden, is relatief laag vergeleken met de andere herkomstgroepen.

Het lage aandeel weduwen/weduwenaars in de migrantengroepen komt onder andere door de leeftijdsopbouw van de migrantengroepen (zie figuur 2.4).

Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwenaars logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

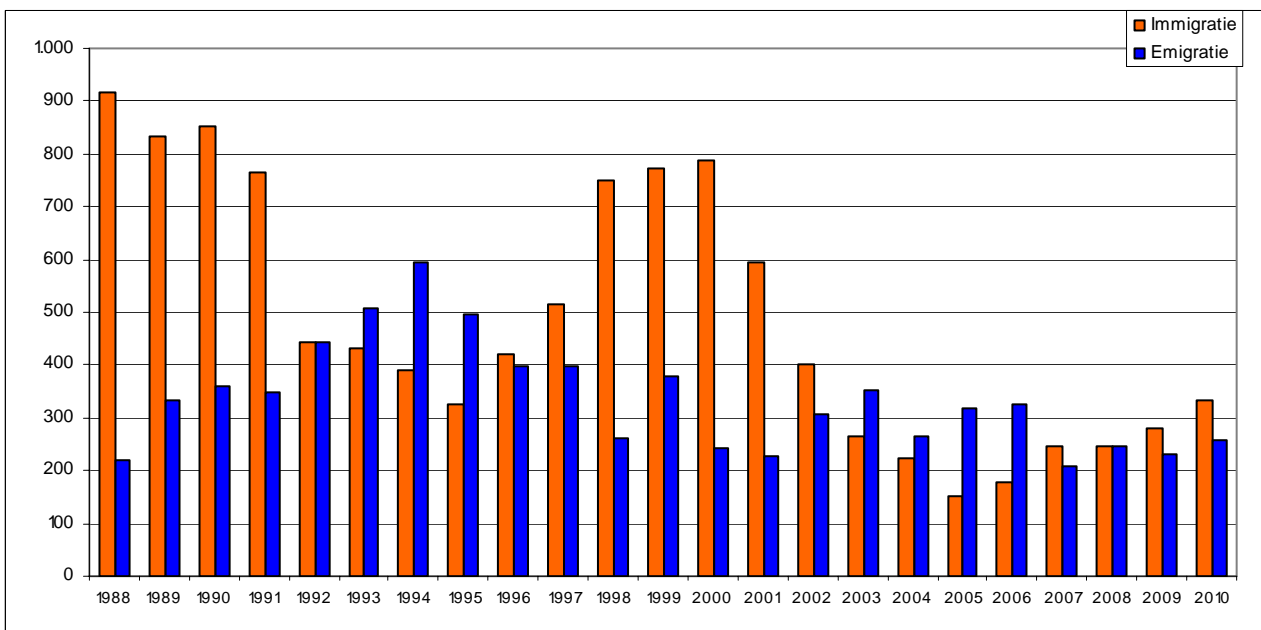
Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2001 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7a wordt de immigratie en emigratie van Antillianen sinds 1988 weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Antillianen (en Arubanen) vanuit het buitenland in Amsterdam, met emigratie het vertrek van Antillianen (en Arubanen) vanuit Amsterdam naar het buitenland.

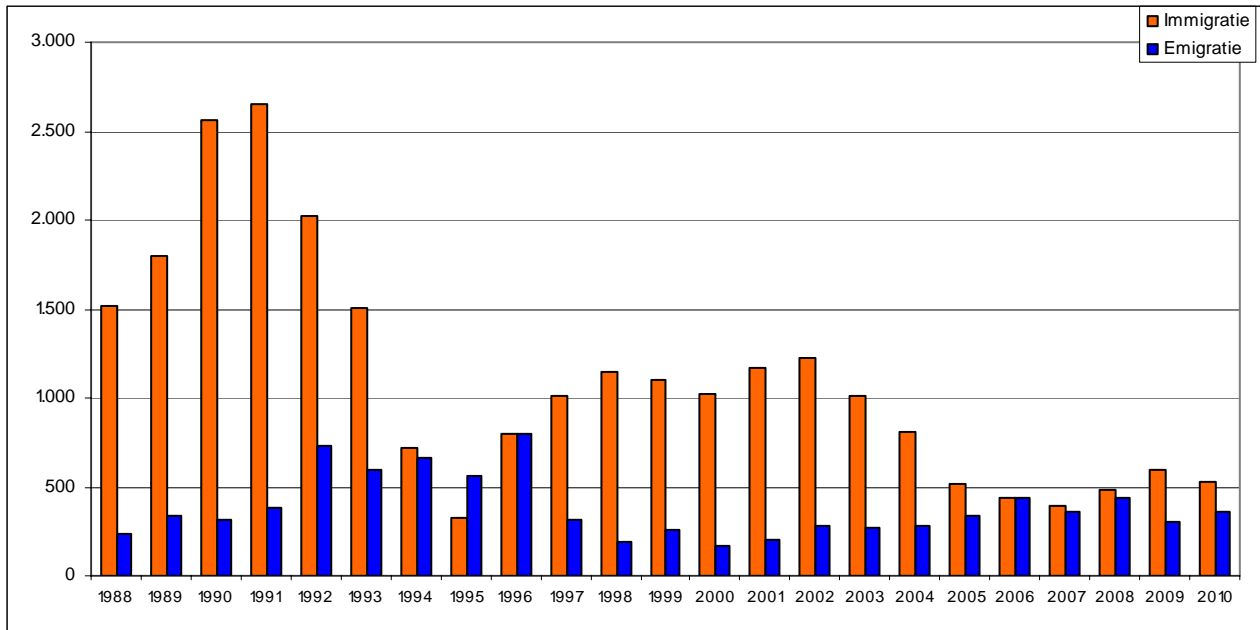
We zien dat het aantal Antillianen dat vanuit het buitenland naar Amsterdam migreert sterk fluctueert. In de periode 1988-1991 is er sprake van een hoge immigratie. Tijdens die periode komen er gemiddeld ongeveer 800 Antillianen vanuit het buitenland naar Amsterdam. Daarna daalt de immigratie om vervolgens van 1996 tot 2000 weer te stijgen. Gedurende periodes 1993-1995 en 2003-2006 is er sprake van een vertrekoverschot. Dit komt in de periode 2003-2006 vooral door de fluctuerende immigratie. De emigratie is redelijk constant. Sinds 2008 valt er een lichte toename van het aantal Antilliaanse immigranten waar te nemen. In 2010 komen er 332 Antilliaanse immigranten naar Amsterdam en vertrekken er 258.

Figuur 2.7a: Buitenlandse migratie van Antillianen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

De Marokkaanse immigratie kent begin jaren negentig een piek. In 1991 komen er 2.653 Marokkanen naar Amsterdam. Daarna daalt het aantal immigranten om vervolgens van 1996-2002 licht te stijgen. De emigratie is redelijk constant gedurende de gehele periode, alleen gedurende de periode 1992-1996 is de emigratie iets hoger dan gemiddeld. De laatste jaren fluctueert het aantal Marokkaanse immigranten naar Amsterdam. In 2010 is er sprake van 530 immigranten tegenover 356 emigranten (zie figuur 2.7b).

Figuur 2.7b : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

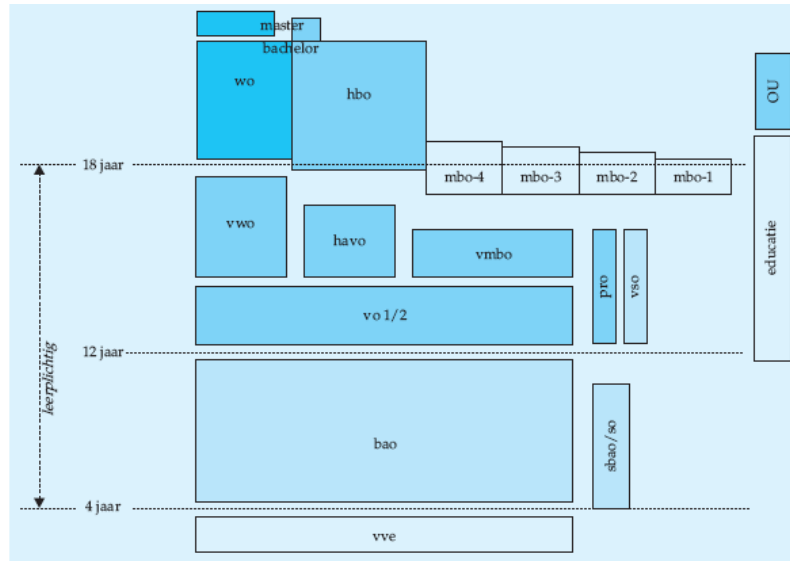
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	wvo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁵ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

3.3 Leerlingen en deelnemers

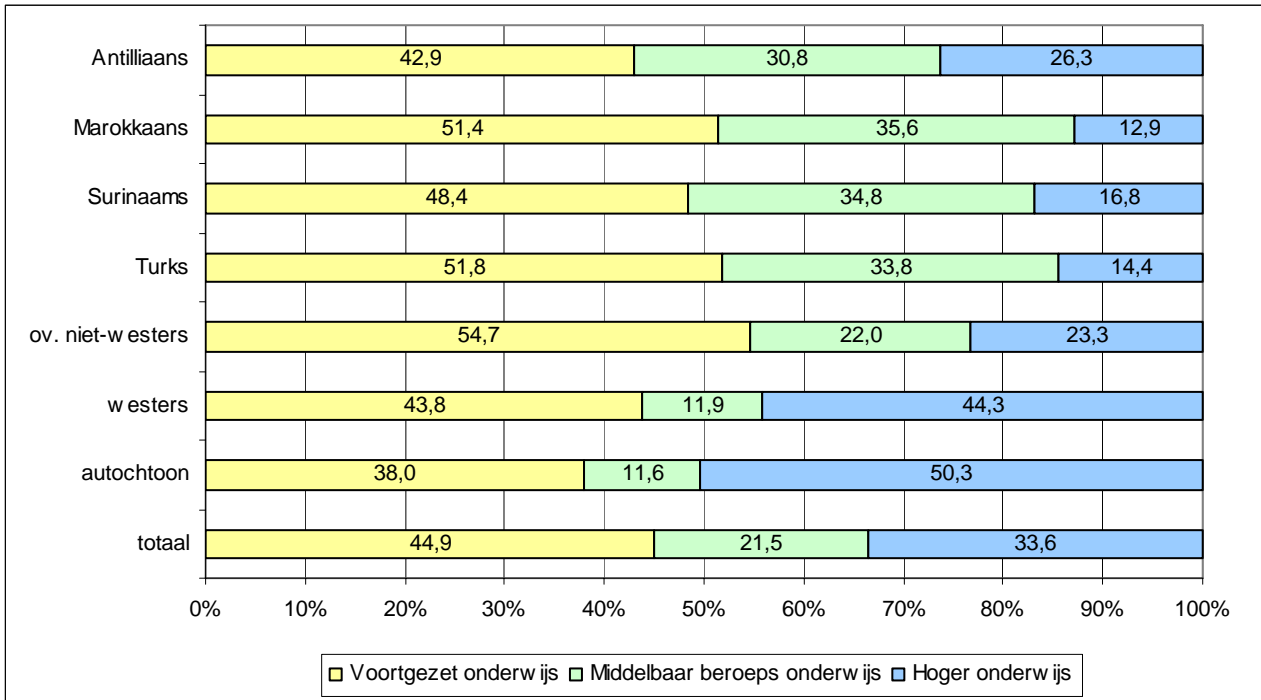
Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat minder dan de helft van de 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Amsterdam voortgezet onderwijs volgt (44,9 procent), ruim een vijfde middelbaar beroepsonderwijs (mbo) volgt (21,5 procent) en een derde (33,6 procent) hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo) volgt.⁶ Het aandeel Antilliaans-Nederlandse leerlingen dat voortgezet onderwijs volgt (42,9 procent) is iets kleiner dan van de totale groep leerlingen. Van de Marokkaanse Nederlandse leerlingen is een bovengemiddeld deel vertegenwoordigd op het voortgezet onderwijs (51,4 procent). Van zowel de

---

⁵ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

⁶ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13 jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

Antilliaans- als Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt een bovengemiddeld deel mbo (respectievelijk 30,8 procent en 35,6 procent). Van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt een klein deel hoger onderwijs (12,9 procent), ook vergeleken met andere herkomstgroepen. Onder Antilliaans-Nederlandse leerlingen is het verschil in vergelijking met de totale groep kleiner (26,3 procent versus 33,6 procent). Vergeleken met de andere niet westerse herkomstgroepen, volgt een bovengemiddeld deel van de Antilliaanse leerlingen hoger onderwijs.

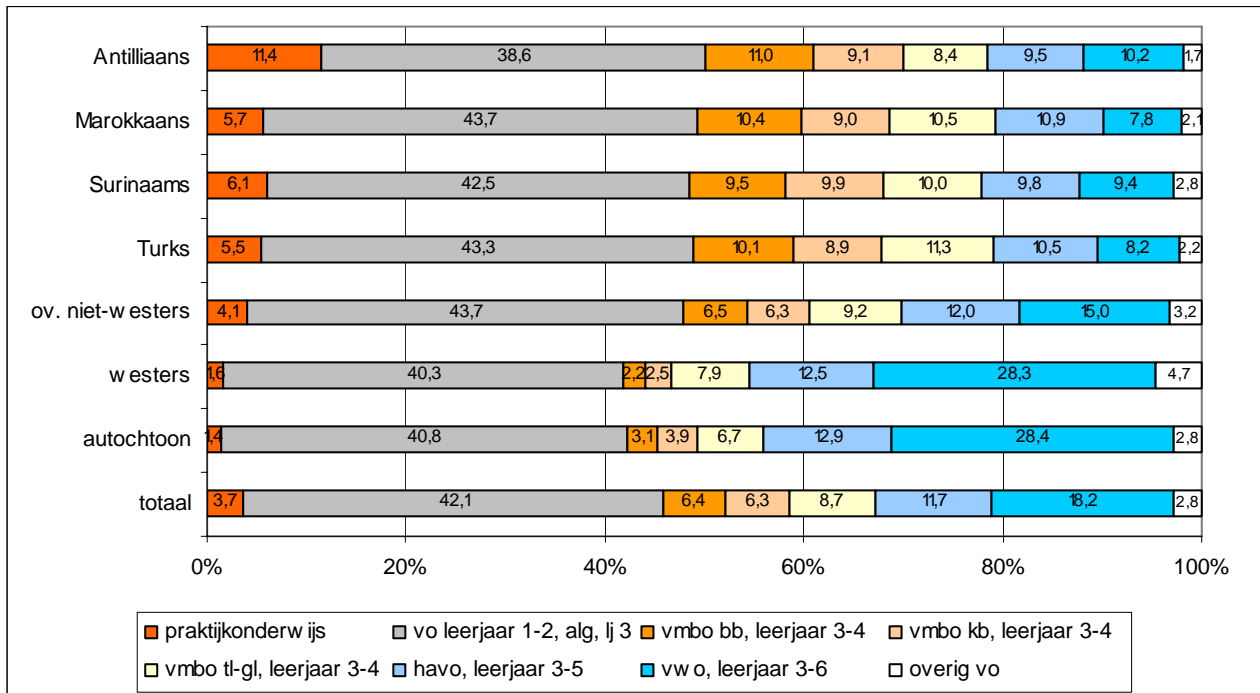
Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁷

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

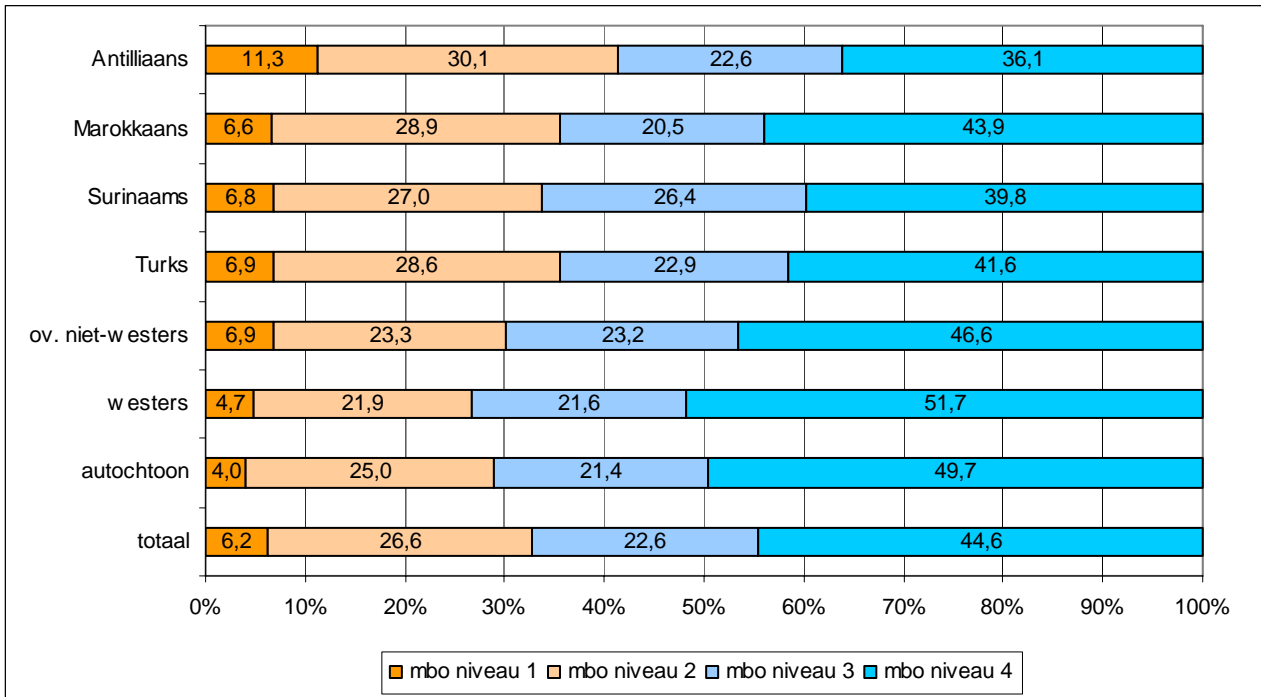
Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in Amsterdam praktijkonderwijs volgt (11,4 procent en 5,7 procent). Vooral het aandeel van de Antilliaans-Nederlandse jongeren dat praktijkonderwijs volgt is groter dan het gemiddelde van 3,7 procent. Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

⁷ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

Binnen het vmbo volgen Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren vaker dan gemiddeld een lagere leerweg (vmbo bb en kb). In de bovenbouw van de havo en het vwo zijn zowel de Marokkaans- als Antilliaans-Nederlandse jongeren ondervertegenwoordigd. Op het vwo is het aandeel onder Marokkaans-Nederlandse leerlingen 7,8 procent, onder Antilliaans-Nederlandse leerlingen 10,2 procent en onder de totale groep Amsterdamse leerlingen 18,2 procent.

3.3.2 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op schoolgaande jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

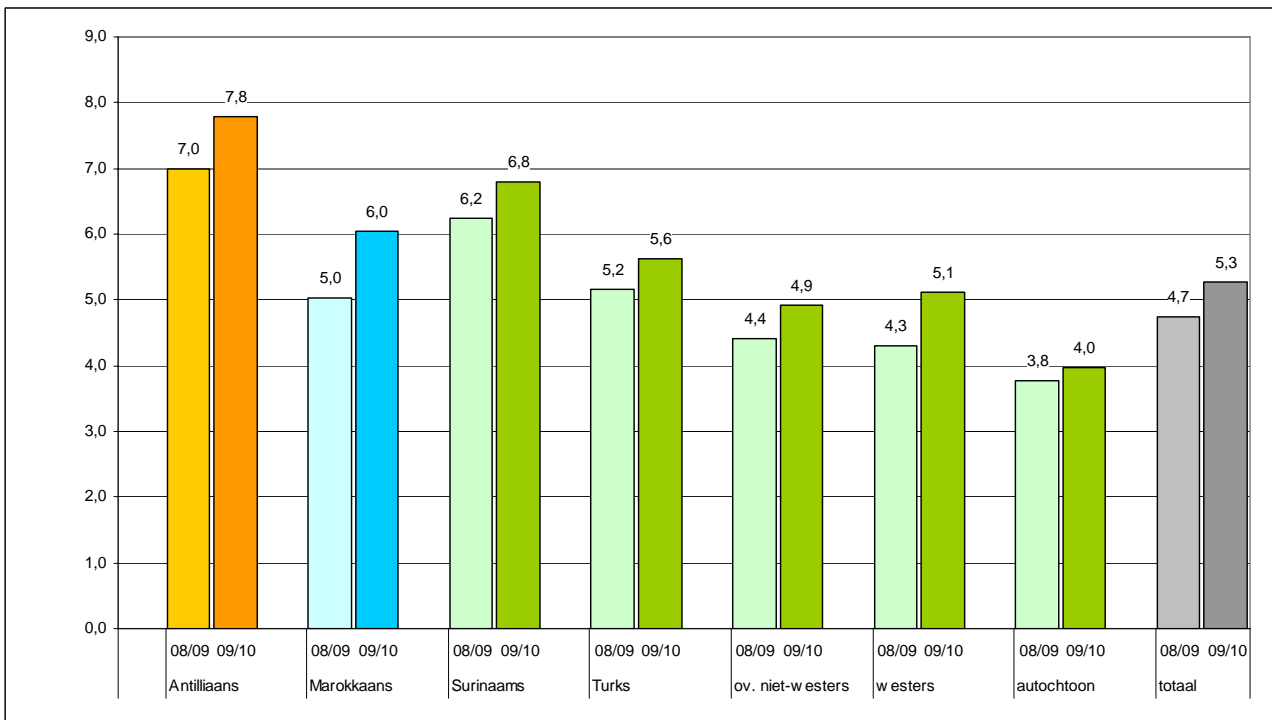
Figuur 3.3 laat zien dat van alle Antilliaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo 11,3 procent een assistent-opleiding volgt, dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het middelbaar beroepsonderwijs. Dit percentage is hoger dan het gemiddelde van 6,2 procent. Ook op het mbo niveau 2 zijn Antilliaans-Nederlandse leerlingen enigszins oververtegenwoordigd ten opzichte van de andere herkomstgroepen en de totale groep. Op mbo niveau 4

blijft het aandeel leerlingen van Antilliaanse afkomst iets achter ten opzichte van het gemiddelde (36,1 procent versus 44,6 procent). De verschillen zijn echter beperkt.

De verdeling van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen over de 4 niveaus in het mbo is nagenoeg gelijk aan de verdeling van alle Amsterdamse mbo-leerlingen.

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Amsterdam. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Amsterdam 45.362 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 2.391 (5,3 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is gestegen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 4,7 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.

Van de 1.001 Antilliaans-Nederlandse jongeren die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen hebben er 78 (7,8 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009, toen 7,0 procent de school voortijdig verliet. Van de 8.738 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 528 (6,0 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 5,0 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁸ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 5,3 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren heeft 7,8 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 48 procent.⁹ Dat is 1 procentpunt lager dan de oververtegenwoordiging van 47 procent in het schooljaar 2008/2009. Onder Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een toename van 9 personen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een toename van 267 personen.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 6,0 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 15 procent. In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 9 procentpunten lager

---

⁸ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$

⁹ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

(6 procent). Onder Marokkaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een toename van 98 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	987	1.001		8.545	8.738		44.782	45.362	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	69	78	9	430	528	98	2.124	2.391	267
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	7,0	7,8	0,8	5,0	6,0	1,0	4,7	5,3	0,6
oververtegenwoordiging (%)	47	48	1	6	15	9	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

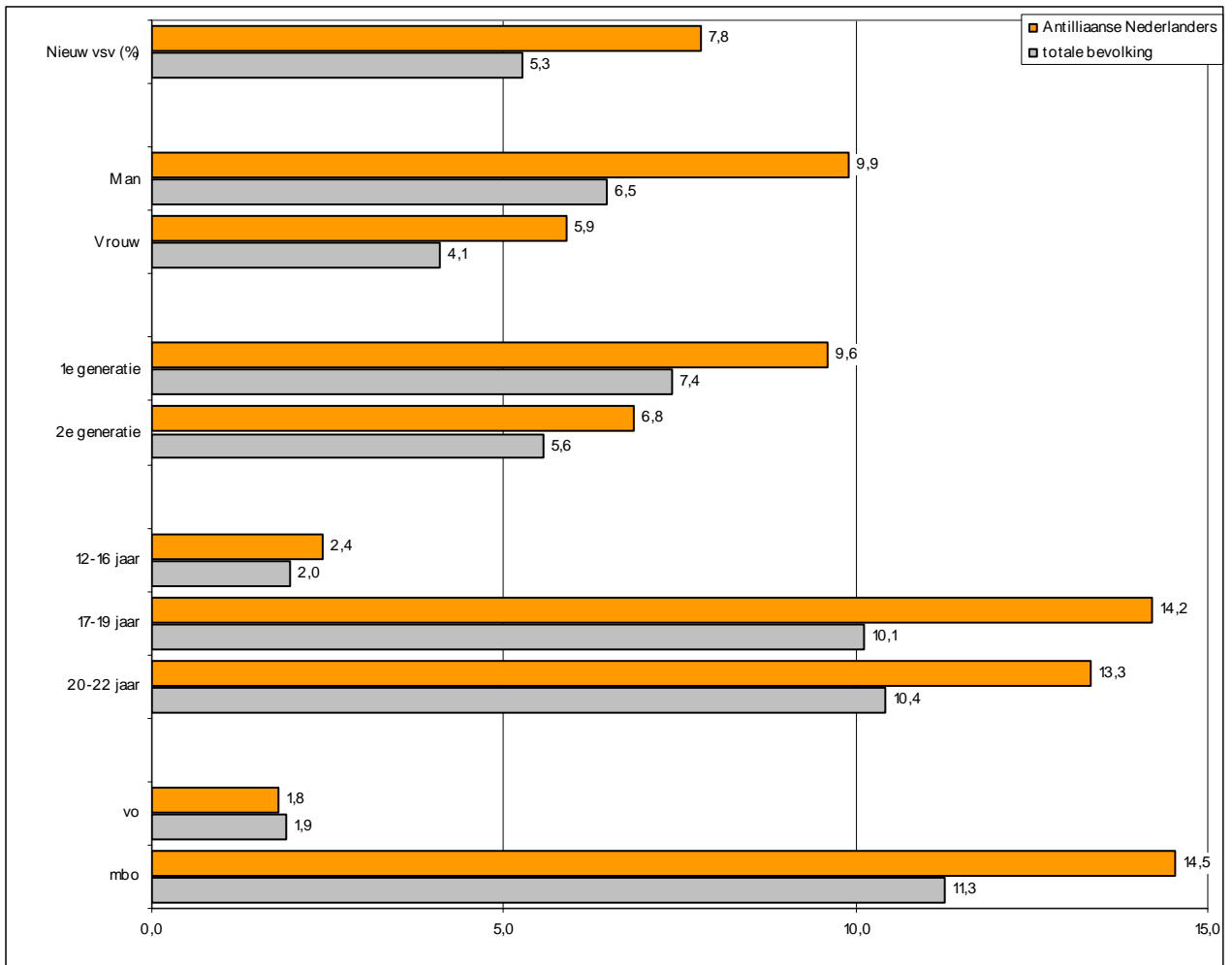
In de tabellen b3.3 en b3.4 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

3.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5a en 3.5b splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

Het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is veel groter dan onder de tweede generatie en onder mannen veel groter dan onder vrouwen. In het mbo komt voortijdig schoolverlaten veel vaker voor dan in het vo. Dit beeld zien we zowel bij Antilliaans- als Marokkaans-Nederlandse jongeren.

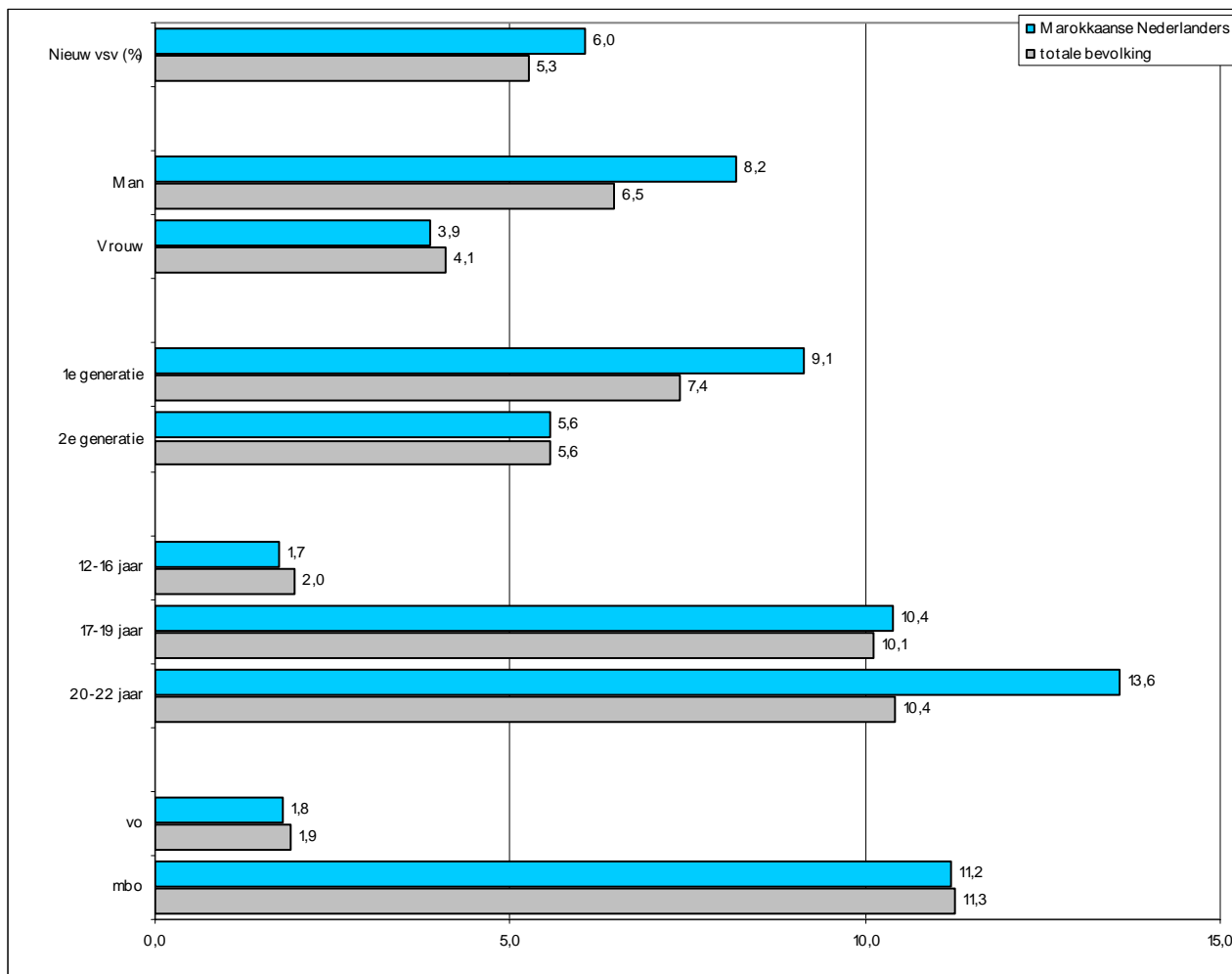
Onder Antilliaans-Nederlandse mannen is het aandeel voortijdig schoolverlaters 9,9 procent onder de Antilliaans-Nederlandse vrouwen is dat 5,9 procent. Onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers groter dan onder de tweede generatie (respectievelijk 9,6 procent versus 6,8 procent).

Figuur 3.5a: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Antilliaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Onder Marokkaans-Nederlandse mannen is het aandeel vsv-ers ruim twee keer zo groot als onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 8,2 procent versus 3,9 procent) (zie figuur 3.5b). Onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers ruim hoger dan onder de tweede generatie (respectievelijk 9,1 procent versus 5,6 procent). Bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters met name onder de 20 t/m 22-jarigen relatief hoog (respectievelijk 13,3 procent en 13,6 procent).

Figuur 3.5b: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkerings situatie van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).¹⁰

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

4.3 Werkzoekenden

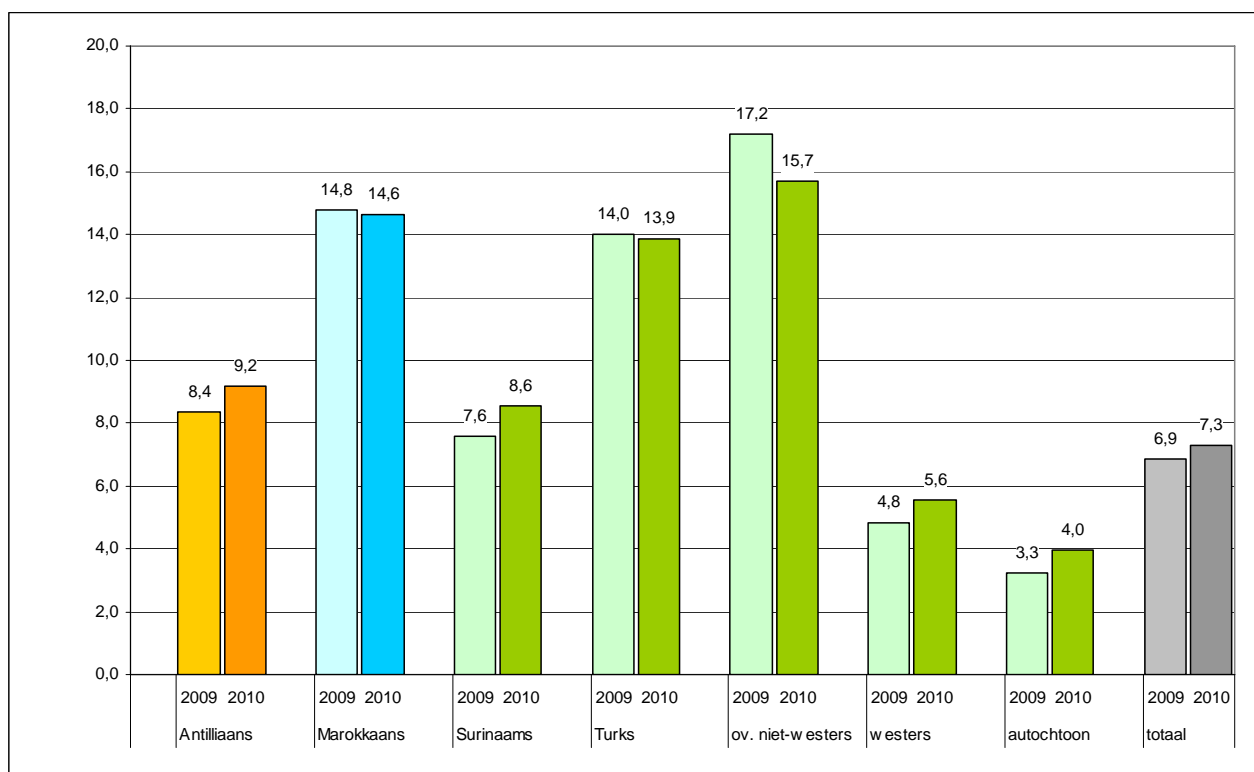
In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Amsterdam 561.854 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 41.084 (7,3 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 6,9 procent van de 15 t/m 64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 9.059 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 831 (9,2 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is toegenomen ten opzichte van 2009, toen 8,4 procent als niet werkende werkzoekende stond ingeschreven.

Van de 45.489 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 6.648 (14,6 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Dit aandeel is kleiner dan het percentage van 14,8 in 2009.

---

¹⁰ In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Amsterdam. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹¹ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 7,3 procent werkzoekend. Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar is 9,2 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten

¹¹ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$

opzichte van de totale bevolking is 25 procent.¹² Dat is 3 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 22 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 82 personen, onder de totale groep werkzoekenden om een toename van 3.079 personen. Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 14,6 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 100 procent. Dat is 15 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 115 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 57 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	8.957	9.059		44.616	45.489		553.675	561.854	
werkzoekenden	749	831	82	6.591	6.648	57	38.005	41.084	3079
% werkzoekenden	8,4	9,2	0,8	14,8	14,6	-0,2	6,9	7,3	0,4
oververtegenwoordiging	22	25	3	115	100	-15	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

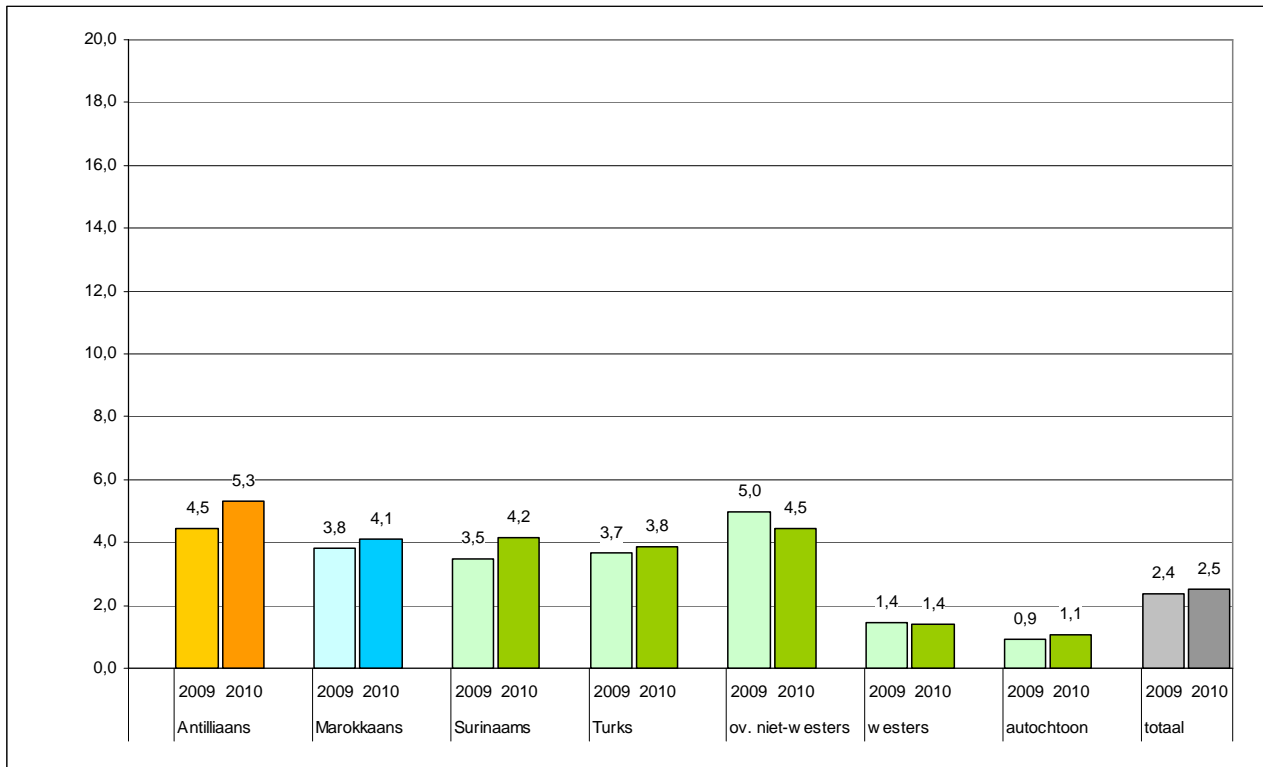
¹² Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Amsterdam. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 98.963 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Amsterdam (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 2.478 (2,5 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is iets toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 2,4 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b). Van de 2.058 Antilliaanse Nederlanders jongeren zijn er 109 (5,3 procent) werkzoekend. In 2009 was het percentage werkzoekenden lager, namelijk 4,5 procent.

Van de 12.268 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 503 (4,1 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 3,8 procent. Ook onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar gestegen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren ten opzichte van de totale groep jongeren is 112 procent. Dit is 24 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 88 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 17 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 162 personen.

De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Amsterdam uit op 64 procent. Dat is 3 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 61 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 28 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	2.059	2.058		12.408	12.268		97.282	98.963	
werkzoekenden	92	109	17	475	503	28	2.316	2.478	162
% werkzoekenden	4,5	5,3	0,8	3,8	4,1	0,3	2,4	2,5	0,1
oververtegenwoordiging	88	112	24	61	64	3	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In de tabellen b4.5 en b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.2a en 4.2b wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie (zie ook b4.1 in de bijlage).

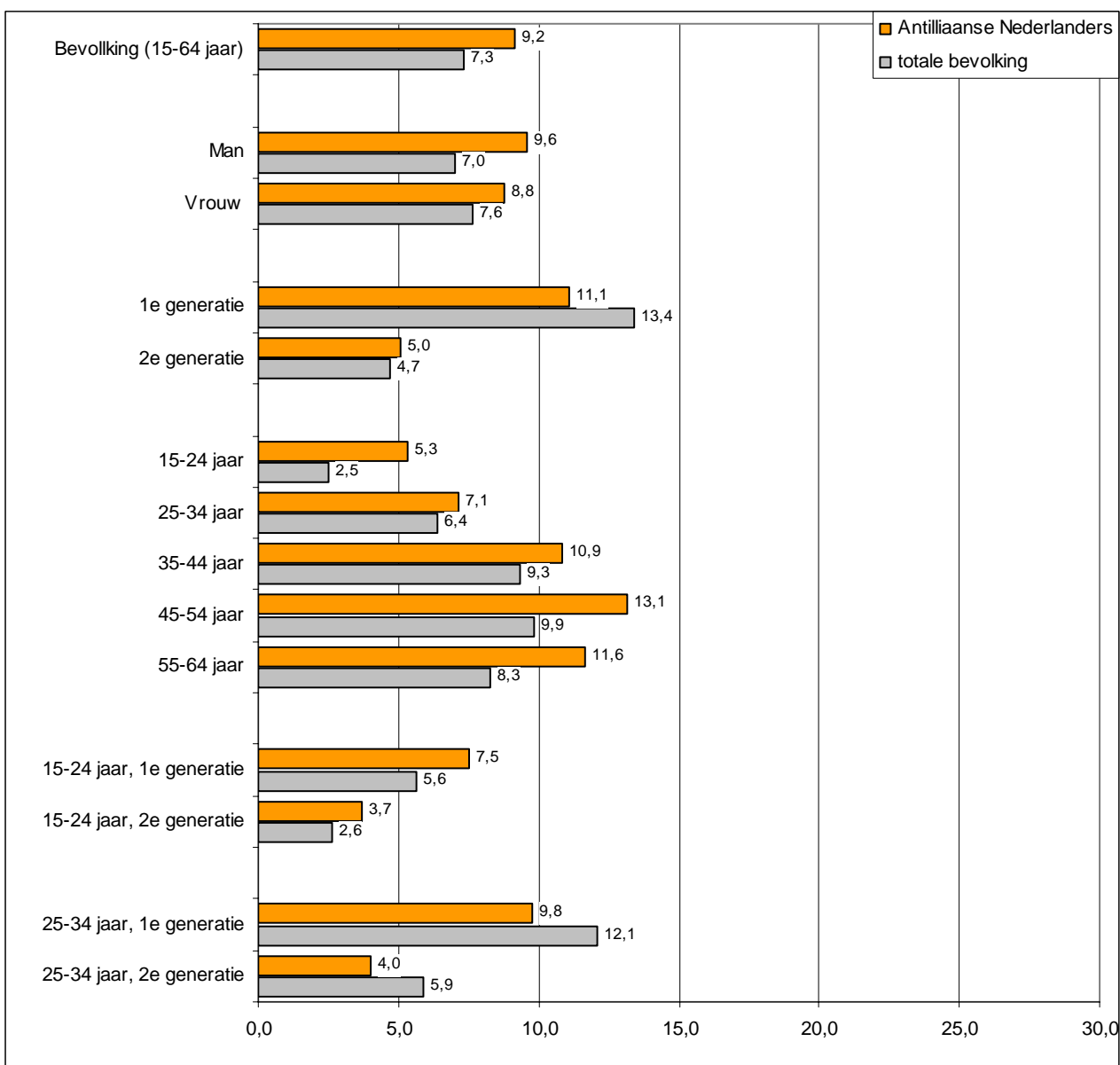
In figuur 4.2a zien we dat van de Antilliaans-Nederlandse mannen een groter deel (9,6 procent) werkzoekend is dan van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen (8,8 procent). Onder de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zien we een omgekeerd beeld. Van de vrouwen is 16,8 procent werkzoekend tegenover 12,5 procent van de mannen.

In het algemeen stijgt het percentage werkzoekenden met het stijgen van de leeftijd. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse 15-24-jarige jongeren is 5,3 procent respectievelijk 4,1 procent.

Het aandeel werkzoekenden onder 45-54-jarige Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is 13,1 procent respectievelijk 23,6 procent.

Onder de eerste generatie Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is het percentage hoger dan onder de tweede generatie.

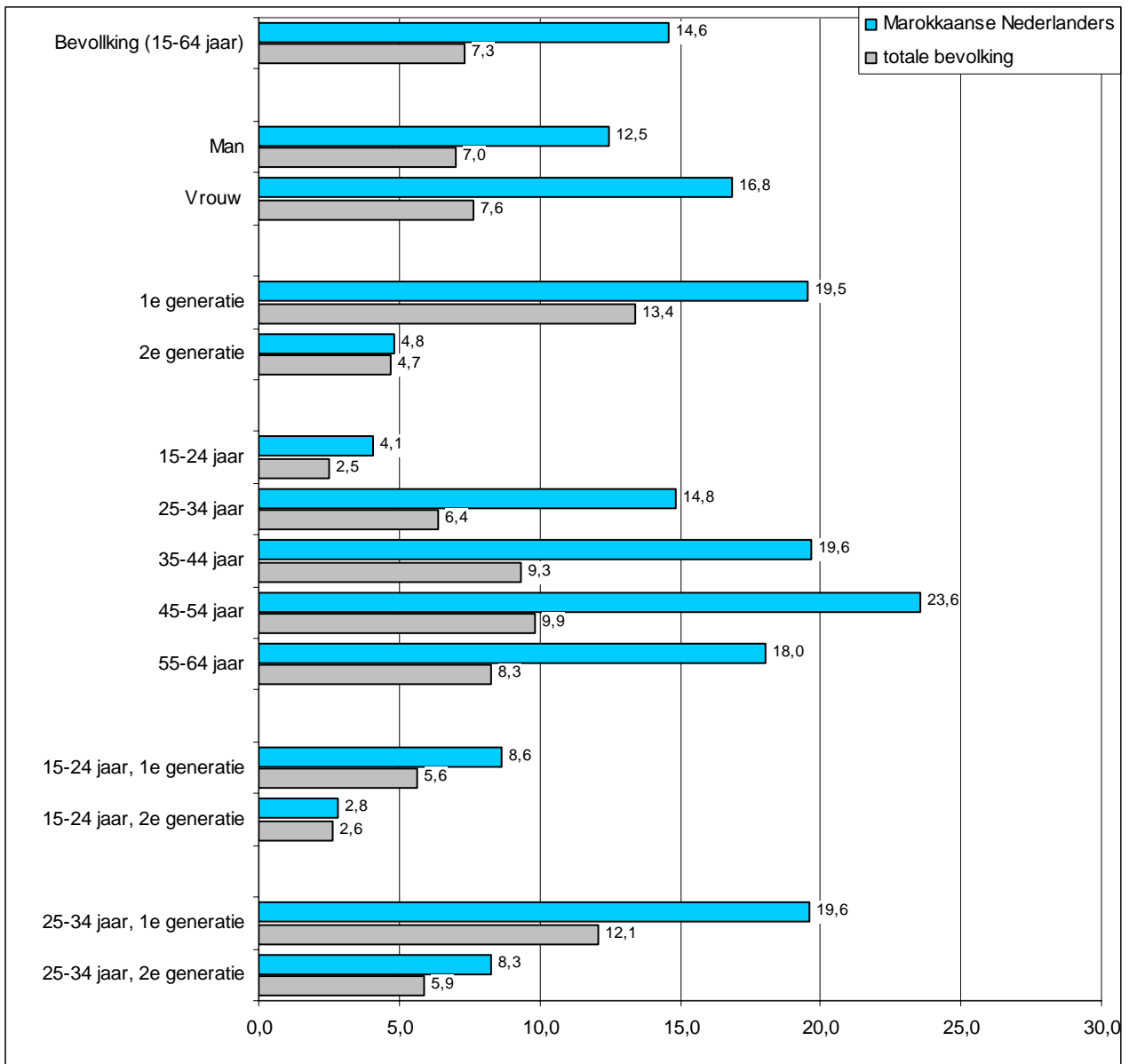
Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders en Marokkaanse Nederlanders is gemiddeld genomen iets jonger (zie figuur 2.5a) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Ook als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen is het verschil in het aandeel werkzoekenden tussen de eerste generatie en tweede generatie Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders nog steeds aanzienlijk.

Figuur 4.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Figuur 4.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, opleidingsniveau en beroepsniveau.

Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is ruim een derde (42,4 procent) korter dan 6 maanden werkzoekend. Dit is een iets hoger percentage dan het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in Amsterdam (28,5 procent). Van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 17,2 procent

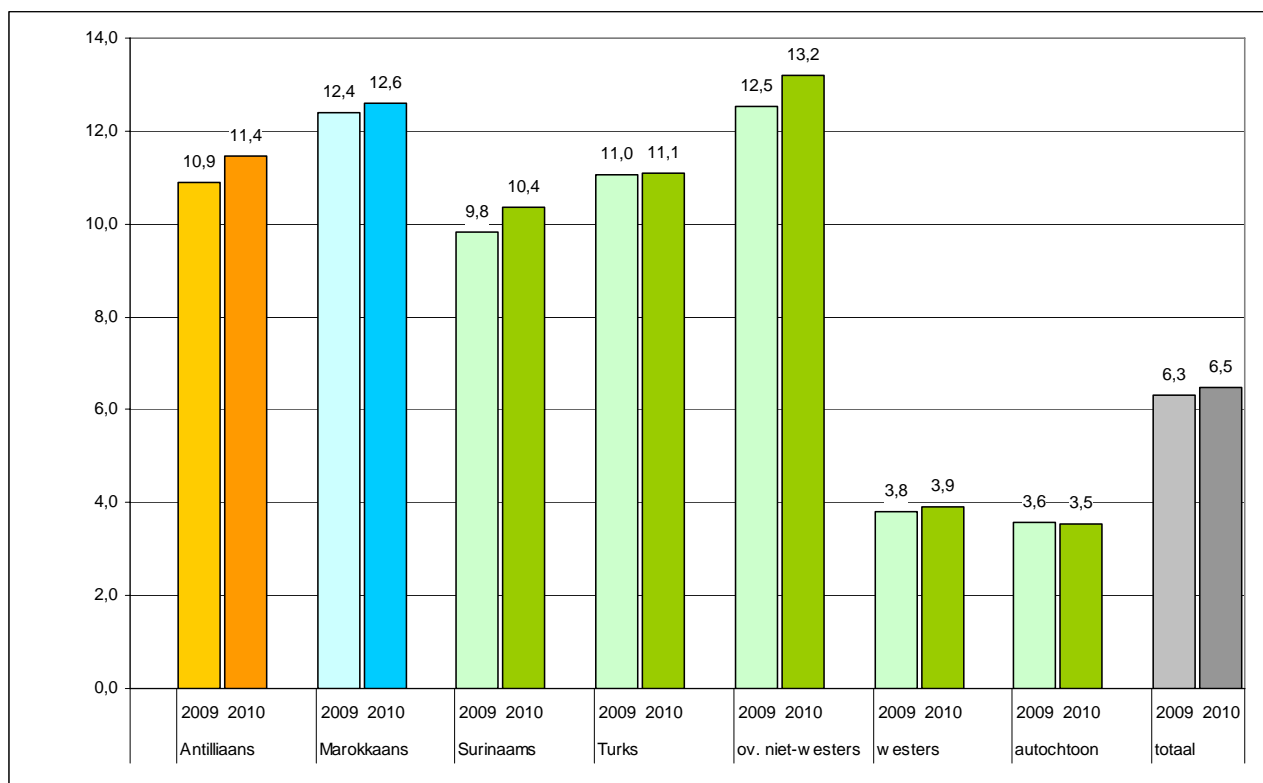
korter dan 6 maanden werkzoekend. Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zijn vaak lager opgeleid dan de gemiddelde werkzoekende (60,4 procent tegenover 35,4 procent gemiddeld). Het aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden met een hbo of wo opleidingsniveau is opvallend laag vergeleken met de gemiddelde groep (4,2 procent ten opzichte van 19,8 procent gemiddeld). Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zoeken veel vaker werk op een elementair niveau dan de gemiddelde werkzoekende in Amsterdam (41,8 procent versus 25,7 procent). Het beroepsniveau onder Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is ongeveer gelijk aan het beroepsniveau van de totale groep werkzoekenden.

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 561.854 inwoners in Amsterdam in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 36.343 (6,5 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 6,3 procent van de 15-64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus gestegen ten opzichte van 2009.

Van de 9.059 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar ontvangen er 1.037 (11,4 procent) een uitkering. Het aandeel uitkeringsafhankelijke Antilliaanse Nederlanders is hoger dan in 2009. Toen was 10,9 procent van de 15-64-jarige Antilliaanse Nederlanders afhankelijk van een uitkering.

Van de 45.489 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 5.730 (12,6 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 12,4 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Amsterdam. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹³ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. In 2010 is van alle 15 t/m 64-jarigen 6,5 procent afhankelijk van een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders in deze leeftijdscategorie is de uitkeringsafhankelijkheid 11,4 procent. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers bedraagt 77 procent.¹⁴ In 2009 was de oververtegenwoordiging 4 procentpunt lager dan in 2010. In 2009

¹³ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

¹⁴ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

bedroeg de oververtegenwoordiging 73 procent. Bij de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 61 personen, onder de totale groep om een toename van 1.412 personen.

In 2010 ontvangt 12,6 procent van 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 95 procent, dat is 2 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 97 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 192 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	8.957	9.059		44.616	45.489		553.675	561.854	
uitkeringen (N)	976	1.037	61	5.538	5.730	192	34.931	36.343	1412
uitkeringen (%)	10,9	11,4	0,5	12,4	12,6	0,2	6,3	6,5	0,2
oververtegenwoordiging (%)	73	77	4	97	95	-2	nvt	nvt	nvt

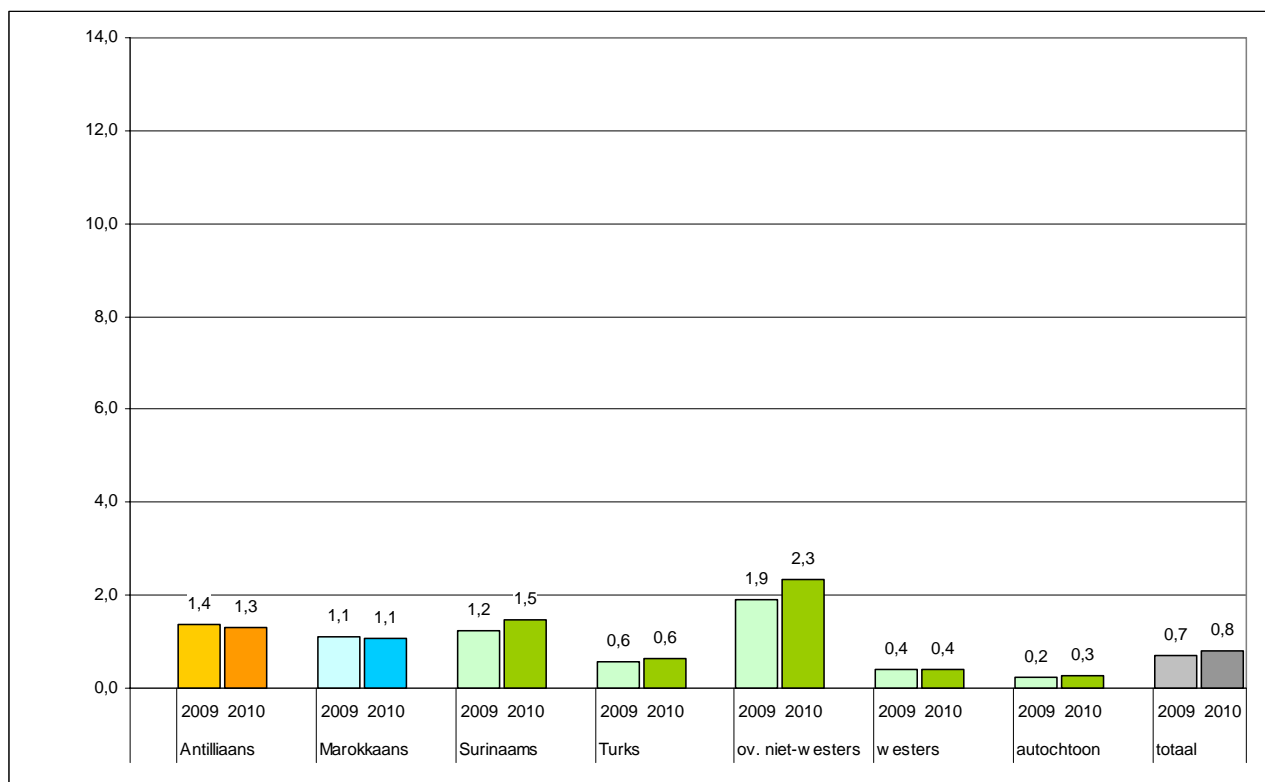
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Amsterdam.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Amsterdam 98.963 jongeren. Daarvan ontvangen er 786 (0,8 procent) een uitkering. Dit betekent een lichte toename in vergelijking met 2009 toen 0,7 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 2.058 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn 27 (1,3 procent) afhankelijk van een uitkering. Dat was in 2009 1,4 procent. Van de 12.268 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 131 (1,1 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren hetzelfde is als in 2009.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers komt voor 2010 uit op 65 procent. Dat is 26 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 91 procent in 2009. Onder de jonge Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een afname van 1 persoon, onder de totale groep jongeren om een toename van 95 personen. Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 34 procent, dat is 19 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 53 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een afname van 4 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	2.059	2.058		12.408	12.268		97.282	98.963	
uitkeringen (N)	28	27	-1	135	131	-4	691	786	95
uitkeringen (%)	1,4	1,3	-0,1	1,1	1,1	0,0	0,7	0,8	0,1
oververtegenwoordiging (%)	91	65	-26	53	34	-19	nvt	nvt	nvt

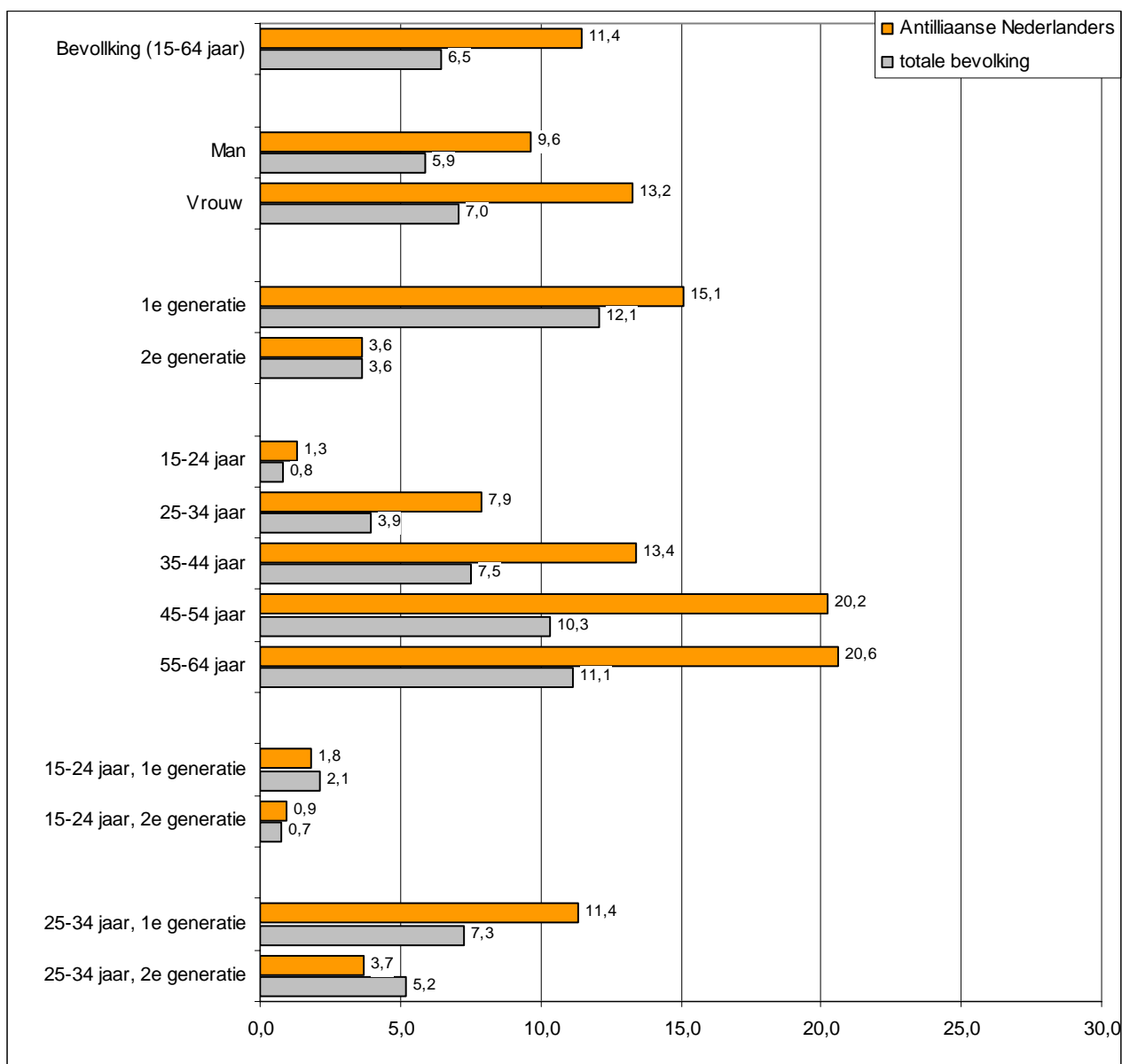
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In de tabellen b4.7 en b4.8 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders

4.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

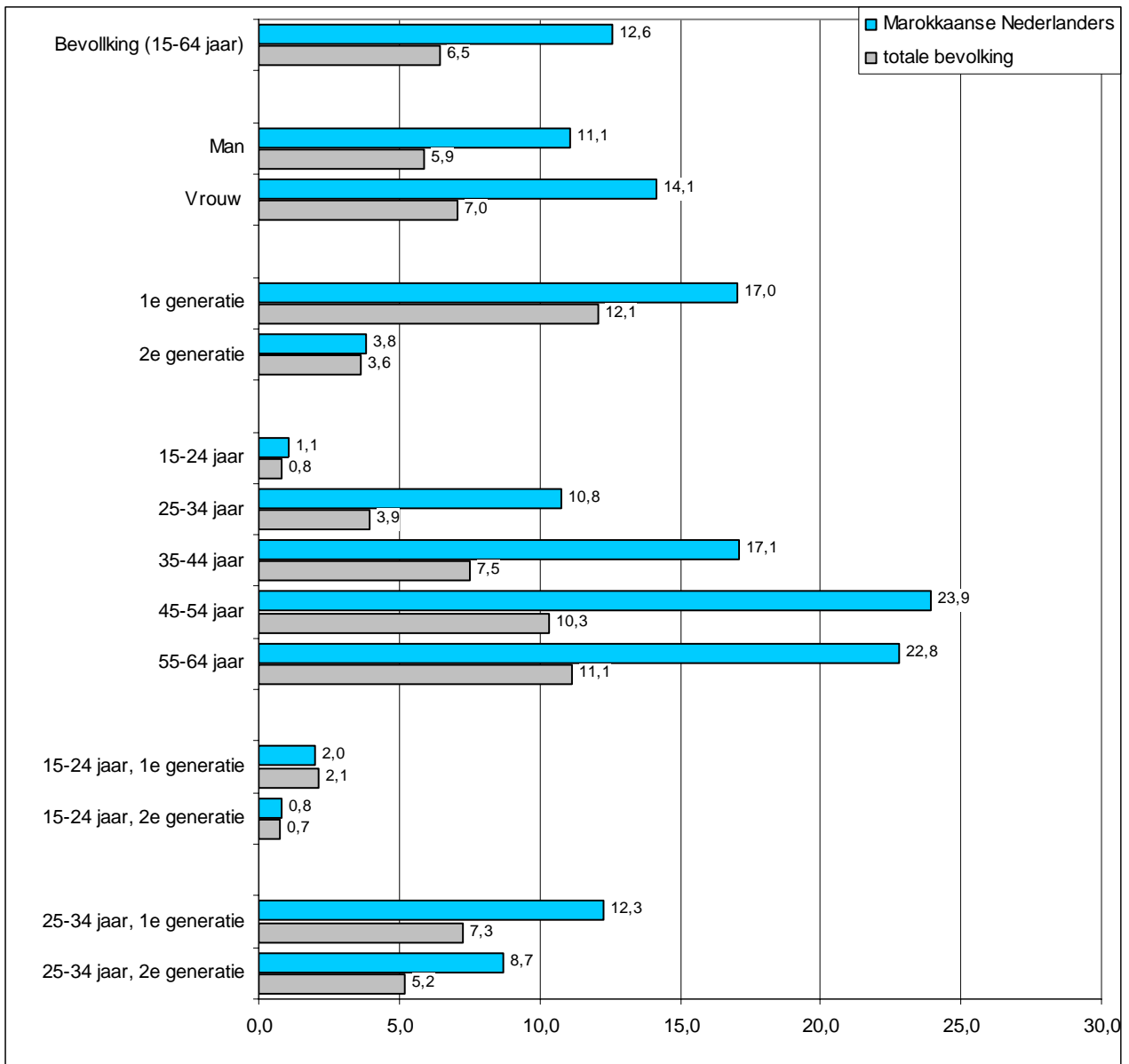
In figuur 4.4a en 4.5b zien we dat zowel Antilliaans- als Marokkaans-Nederlandse vrouwen vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse mannen en dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen veel groter is dan onder jongeren. Verder zien we dat de tweede generatie veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie (zie figuur 4.4a en 4.5b)

Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. Als we hiervoor corrigeren zien we dat zowel in de leeftijdsgroep 15-24 jaar als in de leeftijdsgroep 25-34 jaar het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie nog steeds hoger is dan onder de tweede generatie. Het verschil is echter aanzienlijk kleiner.

Figuur 4.4a: Aandeel Antilliaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstaties

Figuur 4.4b: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. Van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is een groot gedeelte al langdurig afhankelijk van een uitkering. Van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is 54,4 procent langer dan 5 jaar afhankelijk van een uitkering. Dit is iets hoger in vergelijking met het gemiddelde van alle uitkeringsontvangers in Amsterdam (51,6 procent). Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is 45,3 procent langer dan 5 jaar afhankelijk van een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders ligt het percentage dat korter dan 6 maanden afhankelijk is van een uitkering (13,8 procent) hoger dan gemiddeld (9,0 procent). Verder lopen de percentages voor uitkeringsduur voor beide herkomstgroepen ongeveer gelijk met die van de totale groep.

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in Amsterdam. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Amsterdam. In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Amsterdam. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Amsterdam ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter

zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

Koppeling

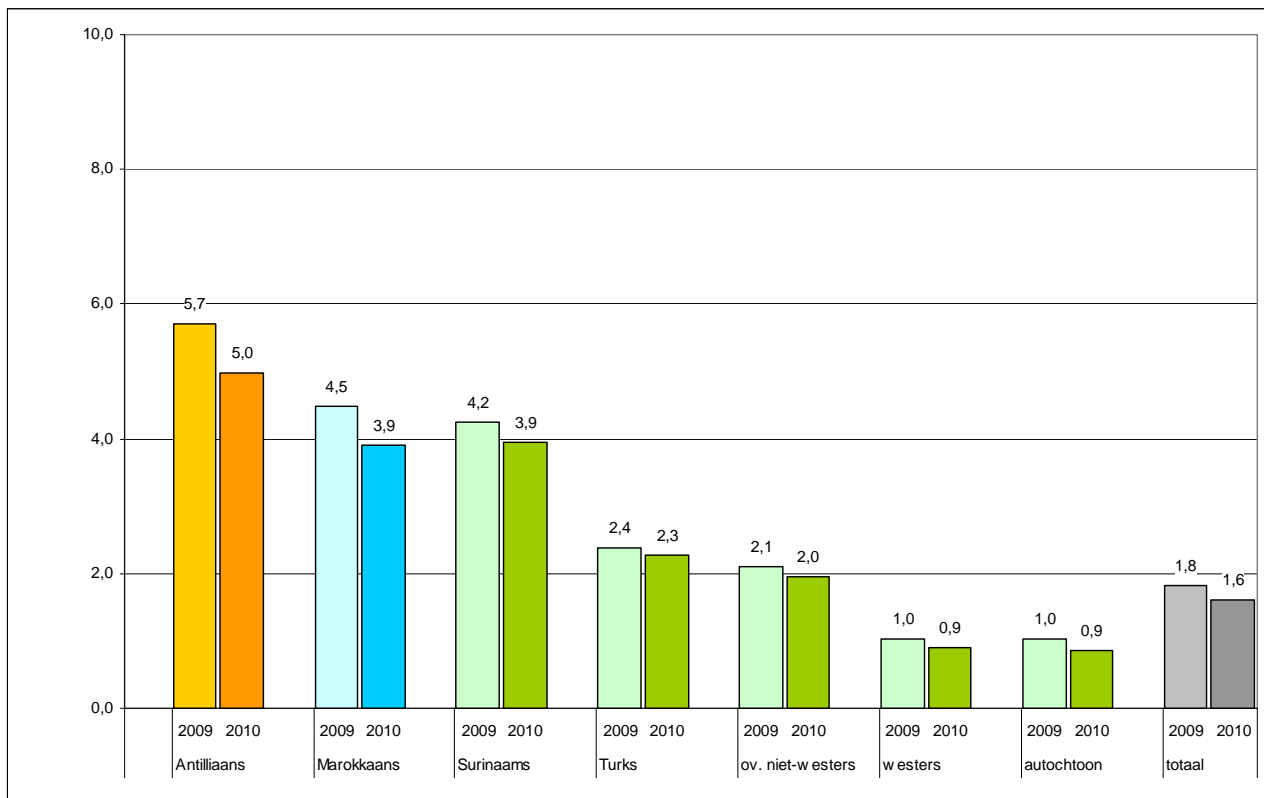
Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Amsterdam 667.339 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 10.775 (1,6 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,8 procent) gedaald.

Van de 10.081 Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar of ouder worden er 501 (5,0 procent) verdacht van een misdrijf. Dit is minder dan in 2009. Toen werd 5,7 procent verdacht van een misdrijf.

Van de 52.324 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 2.048 (3,9 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is lager dan in 2009, toen 4,5 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁵ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,6 procent geregistreerd als verdachte. Van de Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder is 5,0 procent verdacht. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder komt uit op 208 procent.¹⁶ Dat is 6 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging in 2009 die toen 214 procent bedroeg.

¹⁵ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$

¹⁶ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Onder de Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 67 personen, onder de totale groep om een afname van 1.213 personen. Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 3,9 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 142 procent, dat is 5 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging in 2009. Deze bedroeg toen 147 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 250 personen.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking 12 jaar en ouder	9.939	10.081		51.123	52.324		657.759	667.339	
verdacht (N)	568	501	-67	2.298	2.048	-250	11.988	10.775	-1213
verdacht (%)	5,7	5,0	-0,7	4,5	3,9	-0,6	1,8	1,6	-0,2
oververtegenwoordiging (%)	214	208	-6	147	142	-5	nvt	nvt	nvt

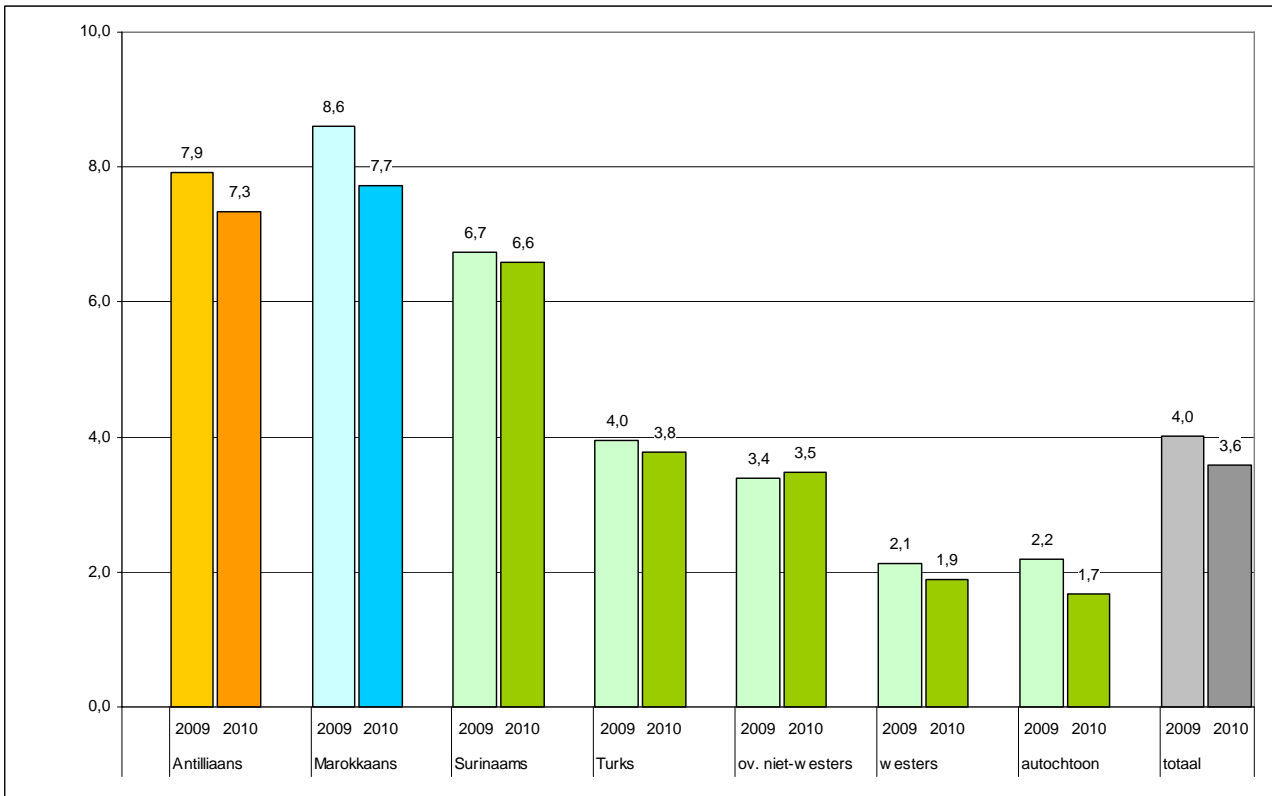
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Amsterdam 119.008 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 4.259 verdacht, dat is 3,6 procent. Het aandeel verdachte jongeren is kleiner dan in 2009. Toen werd 4,0 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 2.491 Antilliaans-Nederlandse 12 t/m 24-jarige jongeren worden er 183 (7,3 procent) verdacht. Dat is minder dan de 7,9 procent in 2009.

Van de 15.891 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 1.229 (7,7 procent) verdacht. Dat is minder dan het percentage in 2009 (8,6 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar komt uit op 105 procent. Dat is 8 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 97 procent in 2009.

Onder de jonge Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 16 personen, onder de totale groep jongeren om een afname van 439 personen.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 116 procent. Dat is 2 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 114 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse verdachten ging het om een afname van 142 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren 12 t/m 24 jaar	2.514	2.491		15.946	15.891		117.194	119.008	
verdacht (N)	199	183	-16	1.371	1.229	-142	4.698	4.259	-439
verdacht (%)	7,9	7,3	-0,6	8,6	7,7	-0,9	4,0	3,6	-0,4
oververtegenwoordiging (%)	97	105	8	114	116	2	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b5.4 en b5.5 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.2a en 5.2b wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden veel vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor zowel Antilliaanse als voor de Marokkaanse Nederlanders. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Amsterdam wordt in 2010 0,6 procent verdacht. We zien dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen relatief vaak worden verdacht. In 2010 wordt 2,2 procent van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen verdacht van een misdrijf. Dit percentage ligt ruim drie keer hoger dan bij de totale vrouwelijke bevolking

van Amsterdam. Van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen wordt in 2010 1,3 procent verdacht van een misdrijf. Marokkaans-Nederlandse vrouwen worden dus relatief minder vaak verdacht dan Antilliaans-Nederlandse vrouwen, maar vaker dan de totale vrouwelijke bevolking van Amsterdam.

Van de totale groep mannen in Amsterdam is 2,7 procent in 2010 verdacht van een misdrijf. Onder Marokkaans-Nederlandse en Antilliaans-Nederlandse mannen liggen dit percentage hoger. 7,8 procent van de Antilliaans-Nederlandse mannen werd in 2010 verdacht van een misdrijf. Van de Marokkaans-Nederlandse mannen wordt in 2010 6,6 procent verdacht.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Leeftijd is een belangrijke indicator voor crimineel gedrag. Het is een bekend gegeven dat de kans op crimineel gedrag vanaf het 12^e tot (ongeveer) het 18^e levensjaar sterk toeneemt, dan stabiliseert om vervolgens vanaf ongeveer het 20^e levensjaar af te nemen.¹⁷

Dit zien we ook terug onder de Antilliaanse Nederlanders in Amsterdam. Van de minderjarige Antilliaanse Nederlanders wordt 7,3 procent verdacht, van de jongvolwassenen 7,4 procent en van de 25-44-jarigen 5,2 procent (zie figuur 5.2a). De verdachtenpercentages onder Antilliaanse Nederlanders zijn hoger dan onder de totale bevolking.

Onder Marokkaanse Nederlanders neemt het verdachtenpercentage pas af onder de 25-44-jarigen. Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen wordt 6,7 procent verdacht, van de jongvolwassenen 8,6 procent en van de groep 25-44-jarige Marokkaanse Nederlanders is 3,2 procent verdacht (zie figuur 5.2b). Onder Marokkaanse Nederlanders van de tweede generatie is het aandeel verdachten met 6,8 procent veel hoger dan onder de eerste generatie (2,3 procent). Een en ander hangt echter sterk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is veel groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2b de analyse tevens gemaakt voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat de verschillen tussen de generaties na de leeftijdscorrectie nagenoeg zijn verdwenen.

---

¹⁷ Zie bijvoorbeeld Hirschi, T. en M. Gottfredson (1983). 'Age and the explanation of crime'. In: *The American Journal of Sociology*, jg. 89, nr. 3, p. 552-584.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁸ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

Van de Antilliaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 6,9 procent verdacht. Van de Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters wordt 23,1 procent verdacht. Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus vaker in aanraking met de politie dan Antilliaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Onder Marokkaans-Nederlandse vsv-ers zien we hetzelfde beeld. Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 7,6 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 20,8 procent. Deze samenhang tussen voortijdig schoolverlaten en criminaliteit zien we ook bij alle andere onderscheiden groepen (zie tabel b5.1 in de bijlage).

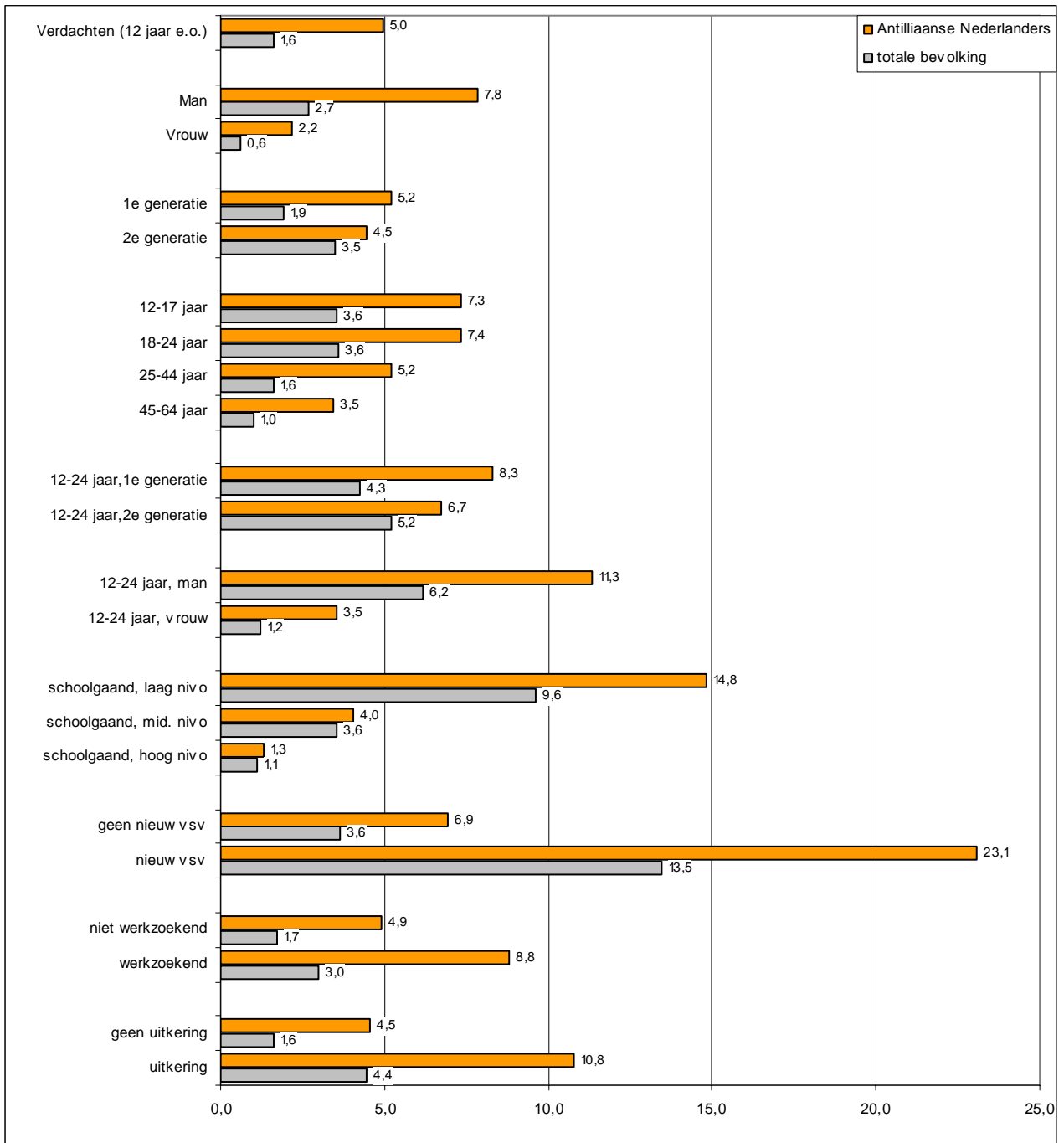
Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

Onder de totale bevolking in Amsterdam en onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 8,8 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse niet werkzoekenden 4,9 procent. Bij de Marokkaanse Nederlanders zien we het tegenovergestelde beeld. Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden ligt op 4,2 procent, onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden op 4,0 procent. Ook dit heeft overigens mogelijk te maken met een leeftijdeffect. Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Dit beeld zien we zowel bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking en de Marokkaans-Nederlandse bevolking als bij de totale bevolking. Van de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering wordt 10,8 procent verdacht. Van de Antilliaanse Nederlanders zonder uitkering wordt 4,5 procent verdacht. Van de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering wordt 4,5 procent verdacht, van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 4,2 procent.

---

¹⁸ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

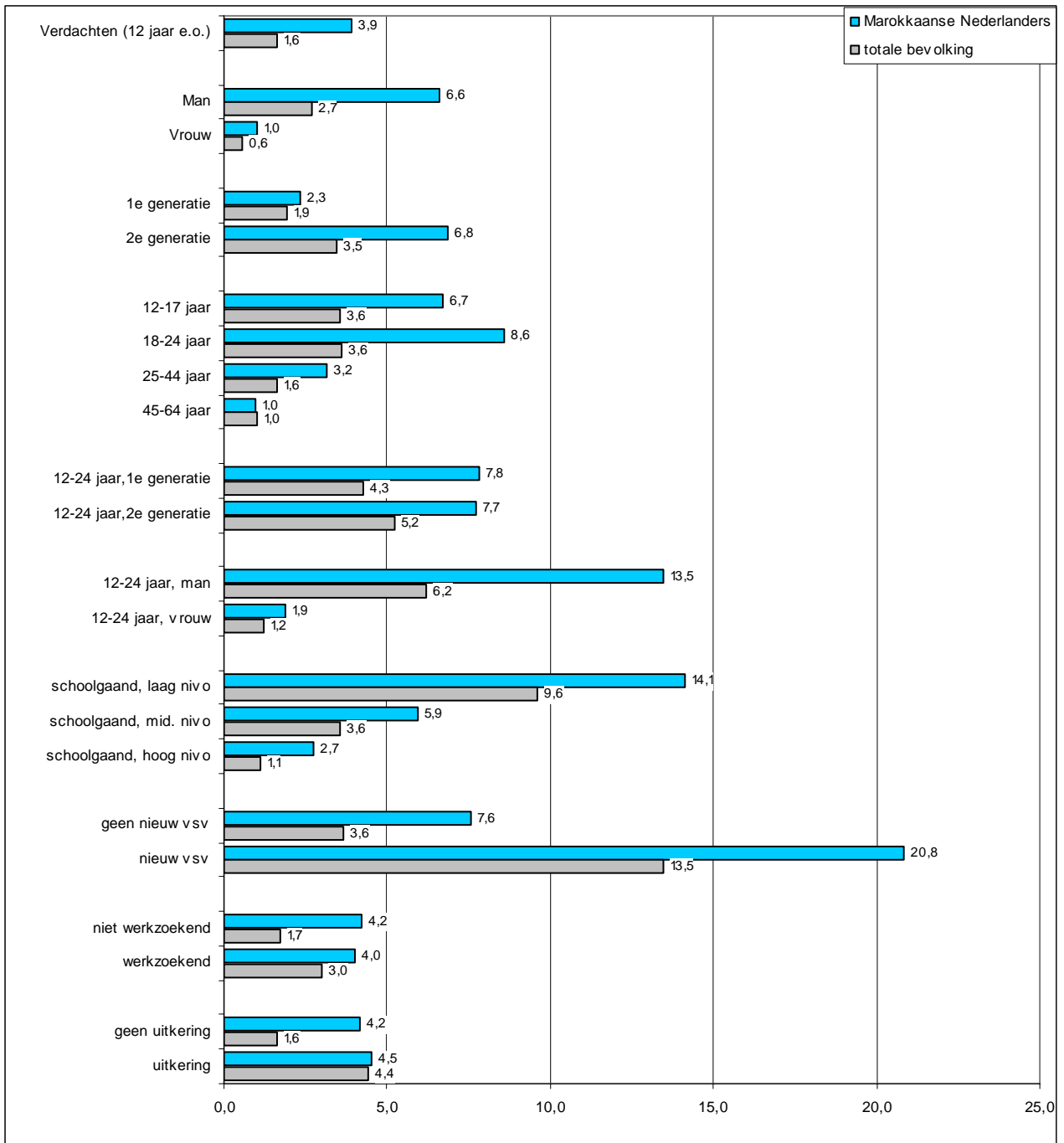
Hoofdstuk 5

Figuur 5.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Criminaliteit

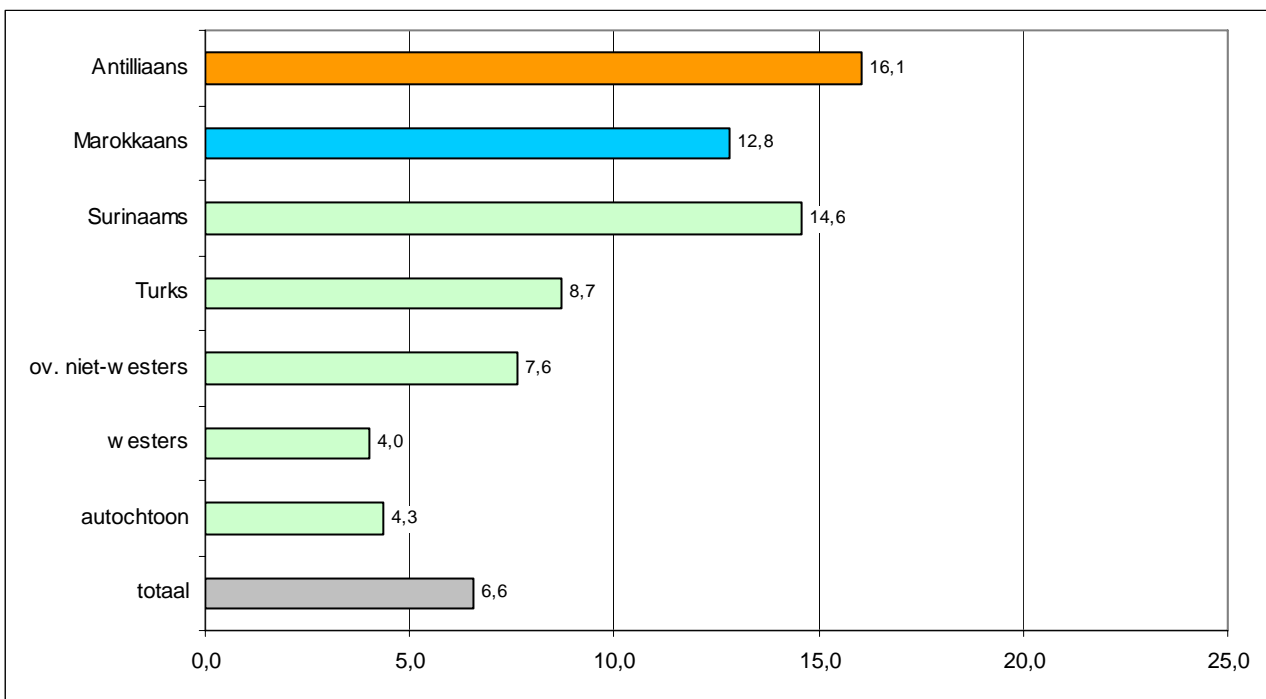

Figuur 5.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Amsterdam in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In figuur 5.3 zien we dat van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Amsterdam woont in de periode 2006-2010 6,6 procent minimaal één keer in aanraking is gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

Dit percentage ligt onder de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders veel hoger dan het gemiddelde. Van de Antilliaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Amsterdam wonen, is in de periode 2006-2010 16,1 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar

en ouder is 12,8 procent in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie (zie figuur 5.3).

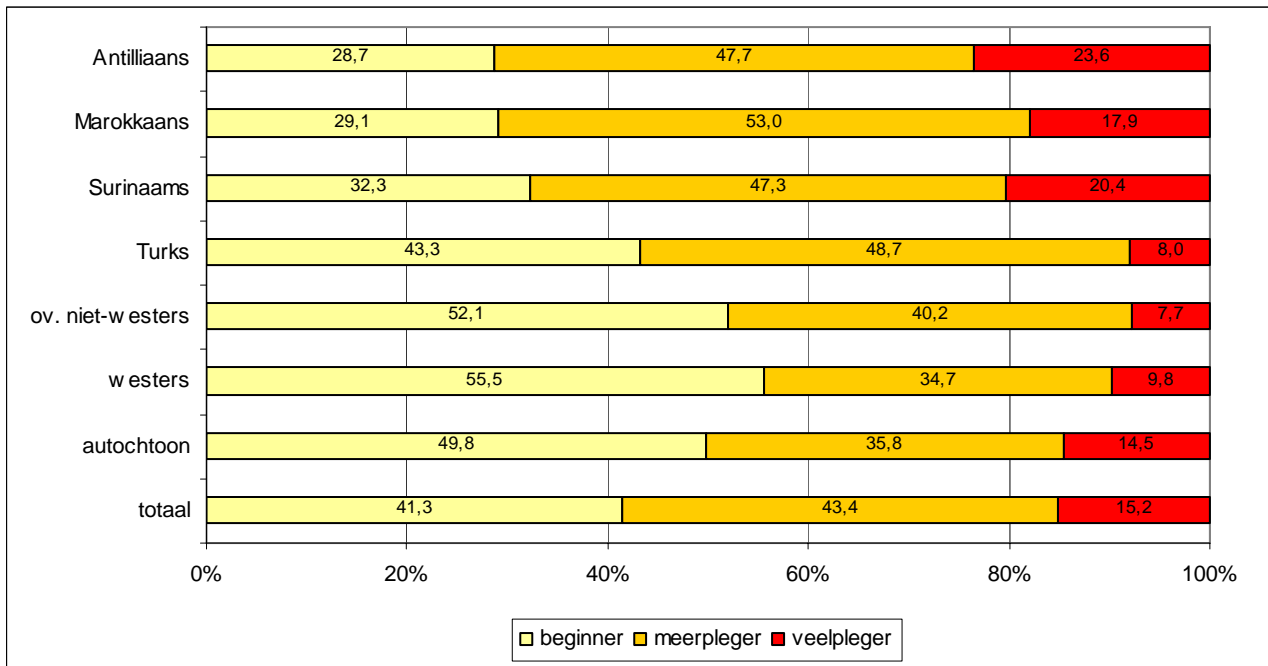
Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Van de 12-24-jarige Antilliaans-Nederlandse mannen is in de periode 2006-2010 28,9 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie. Voor de Marokkaans-Nederlandse mannen in deze leeftijdsgroep ligt dit percentage met 33,8 procent nog hoger. Van alle 12-24-jarige mannen in Amsterdam is in de periode 2006-2010 18,8 procent in aanraking gekomen met de politie.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁹ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

---

¹⁹ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Wanneer we in figuur 5.4 de pleegcarrière van alle verdachten uit Amsterdam bekijken zien we dat 41,3 procent beginner is, 43,4 procent is meerpleger en 15,2 procent veelpleger. Voor de Antilliaans-Nederlandse verdachten valt op dat een relatief kleiner deel beginner (28,7 procent) en een groter deel meerpleger (47,7 procent) is. Meer dan één op de vijf Antilliaans-Nederlandse verdachten is veelpleger (23,6 procent).

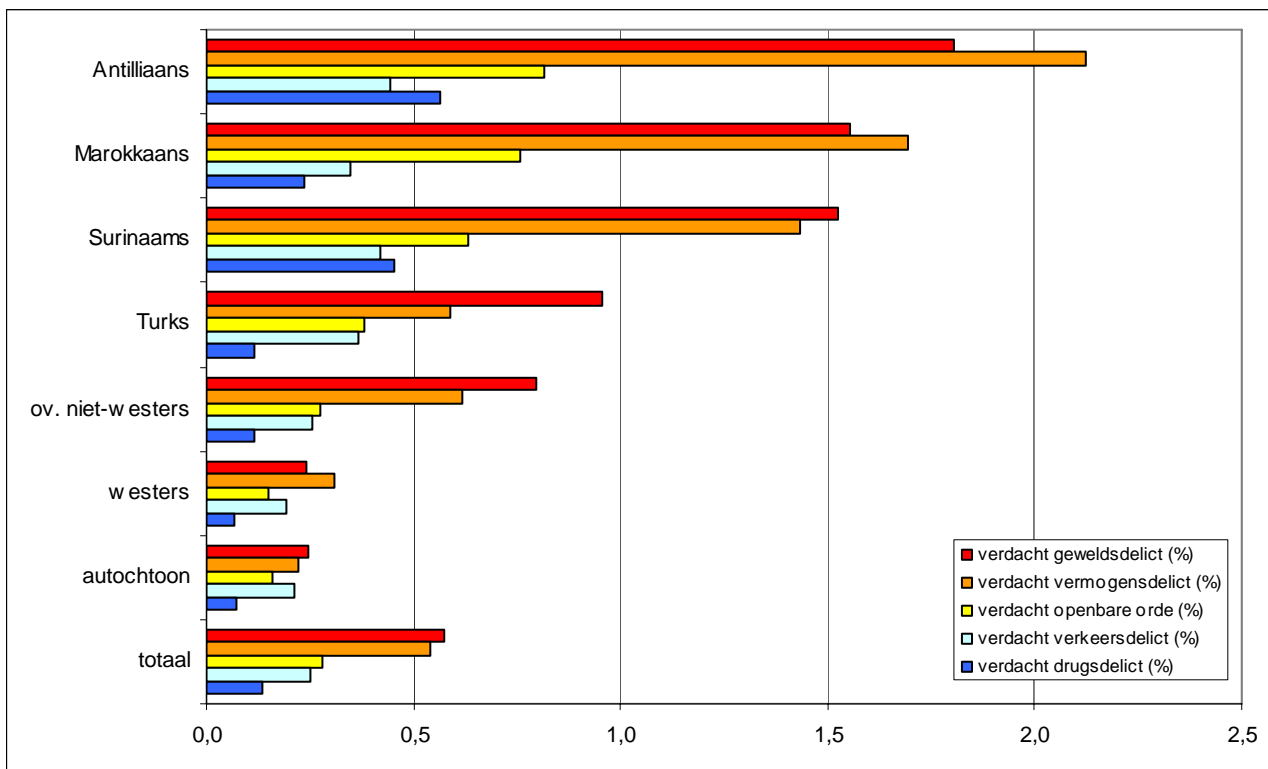
Het aandeel beginner onder Marokkaans-Nederlandse verdachten is met 29,1 procent lager dan het gemiddelde van 41,3 procent. Meer dan de helft van de Marokkaans-Nederlandse verdachten is meerpleger (53,0 procent). Het aandeel meerplegers onder Marokkaans-Nederlandse verdachten is daarmee groter dan gemiddeld. Ook het aandeel veelplegers onder Marokkaans-Nederlandse verdachten is met 17,9 procent iets groter dan gemiddeld.

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden

om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op elke onderscheiden delictcategorie. In vergelijking met de andere groepen komen onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking opvallend veel gewelds- en vermogensdelicten voor. Het aandeel drugsdelicten is onder Antilliaanse Nederlanders het hoogst van alle onderscheiden herkomstgroepen.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	11.667		69.438		68.746		40.357		77.725		114.184		385.655		767.772	
Aandeel in de bevolking (%)		1,5		9,0		9,0		5,3		10,1		14,9		50,2		100,0
Geslacht																
Man	5.780	49,5	35.766	51,5	32.108	46,7	20.939	51,9	40.590	52,2	55.052	48,2	188.061	48,8	378.296	49,3
Vrouw	5.887	50,5	33.672	48,5	36.638	53,3	19.418	48,1	37.135	47,8	59.132	51,8	197.594	51,2	389.476	50,7
Generatie																
1e generatie	6.990	59,9	34.264	49,3	39.551	57,5	21.851	54,1	52.106	67,0	63.352	55,5	-	-	218.114	57,1
2e generatie	4.677	40,1	35.174	50,7	29.195	42,5	18.506	45,9	25.619	33,0	50.832	44,5	-	-	164.003	42,9
Leeftijd																
0-11 jaar	1.586	13,6	17.114	24,6	9.069	13,2	7.750	19,2	14.921	19,2	11.658	10,2	38.335	9,9	100.433	13,1
12-17 jaar	902	7,7	7.319	10,5	5.755	8,4	4.124	10,2	5.688	7,3	3.573	3,1	13.357	3,5	40.718	5,3
18-24 jaar	1.589	13,6	8.572	12,3	8.311	12,1	5.147	12,8	7.989	10,3	10.300	9,0	36.382	9,4	78.290	10,2
25-44 jaar	4.135	35,4	22.362	32,2	21.813	31,7	14.722	36,5	30.234	38,9	49.341	43,2	130.201	33,8	272.808	35,5
45-64 jaar	2.866	24,6	10.859	15,6	18.904	27,5	7.029	17,4	16.939	21,8	27.959	24,5	105.527	27,4	190.083	24,8
65 jaar e.o.	589	5,0	3.212	4,6	4.894	7,1	1.585	3,9	1.954	2,5	11.353	9,9	61.853	16,0	85.440	11,1
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	133	8,4	421	2,5	341	3,8	283	3,7	1.585	10,6	2.315	19,9	-	-	5.078	8,2
0-11 jaar, 2e generatie	1.453	91,6	16.693	97,5	8.728	96,2	7.467	96,3	13.336	89,4	9.343	80,1	-	-	57.020	91,8
12-17 jaar, 1e generatie	273	30,3	731	10,0	739	12,8	350	8,5	1.477	26,0	853	23,9	-	-	4.423	16,2
12-17 jaar, 2e generatie	629	69,7	6.588	90,0	5.016	87,2	3.774	91,5	4.211	74,0	2.720	76,1	-	-	22.938	83,8
18-24 jaar, 1e generatie	717	45,1	2.295	26,8	2.022	24,3	1.416	27,5	4.114	51,5	5.285	51,3	-	-	15.849	37,8
18-24 jaar, 2e generatie	872	54,9	6.277	73,2	6.289	75,7	3.731	72,5	3.875	48,5	5.015	48,7	-	-	26.059	62,2
25-44 jaar, 1e generatie	2.566	62,1	16.753	74,9	13.552	62,1	11.214	76,2	26.455	87,5	31.605	64,1	-	-	102.145	71,6
25-44 jaar, 2e generatie	1.569	37,9	5.609	25,1	8.261	37,9	3.508	23,8	3.779	12,5	17.736	35,9	-	-	40.462	28,4
45-64 jaar, 1e generatie	2.733	95,4	10.852	99,9	18.159	96,1	7.009	99,7	16.614	98,1	16.308	58,3	-	-	71.675	84,8
45-64 jaar, 2e generatie	133	4,6	7	0,1	745	3,9	20	0,3	325	1,9	11.651	41,7	-	-	12.881	15,2
65 jaar e.o., 1e generatie	568	96,4	3.212	100,0	4.738	96,8	1.579	99,6	1.861	95,2	6.986	61,5	-	-	18.944	80,3
65 jaar e.o., 2e generatie	21	3,6	0	0,0	156	3,2	6	0,4	93	4,8	4.367	38,5	-	-	4.643	19,7
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	6.719	70,8	16.860	35,5	33.949	60,6	8.870	29,7	30.682	52,0	58.786	58,7	184.724	54,6	340.590	53,2
Gehuwd	1.341	14,1	25.671	54,0	9.722	17,3	17.316	57,9	18.930	32,1	27.841	27,8	97.886	28,9	198.707	31,0
Gescheiden	1.310	13,8	4.232	8,9	11.116	19,8	3.119	10,4	8.418	14,3	10.181	10,2	34.771	10,3	73.147	11,4
Weduwstaats	123	1,3	754	1,6	1.258	2,2	590	2,0	932	1,6	3.353	3,3	21.123	6,2	28.133	4,4

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Aandeel in de bevolking (%)	1,5	1,5	9,0	9,0	9,1	9,0	5,2	5,3	9,9	10,1	14,8	14,9	50,5	50,2	100,0	100,0
Geslacht																
Man	49,7	49,5	51,6	51,5	46,7	46,7	51,8	51,9	52,1	52,2	48,3	48,2	48,7	48,8	49,2	49,3
Vrouw	50,3	50,5	48,4	48,5	53,3	53,3	48,2	48,1	47,9	47,8	51,7	51,8	51,3	51,2	50,8	50,7
Generatie																
1e generatie	60,5	59,9	50,2	49,3	57,9	57,5	54,7	54,1	67,0	67,0	55,0	55,5	0,0	-	57,2	57,1
2e generatie	39,5	40,1	49,8	50,7	42,1	42,5	45,3	45,9	33,0	33,0	45,0	44,5	0,0	-	42,8	42,9
Leeftijd																
0-11 jaar	14,0	13,6	24,9	24,6	13,7	13,2	19,9	19,2	19,7	19,2	9,8	10,2	9,7	9,9	13,0	13,1
12-17 jaar	7,9	7,7	10,7	10,5	8,6	8,4	10,5	10,2	7,3	7,3	3,1	3,1	3,5	3,5	5,4	5,3
18-24 jaar	13,8	13,6	12,7	12,3	12,3	12,1	12,8	12,8	10,5	10,3	9,1	9,0	9,1	9,4	10,1	10,2
25-44 jaar	35,4	35,4	32,1	32,2	32,1	31,7	36,5	36,5	39,0	38,9	43,4	43,2	34,2	33,8	35,8	35,5
45-64 jaar	24,2	24,6	15,2	15,6	26,5	27,5	16,5	17,4	21,1	21,8	24,5	24,5	27,4	27,4	24,6	24,8
65 jaar e.o.	4,6	5,0	4,4	4,6	6,8	7,1	3,7	3,9	2,4	2,5	10,0	9,9	16,1	16,0	11,1	11,1
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	9,3	8,4	2,9	2,5	4,3	3,8	4,0	3,7	10,7	10,6	19,4	19,9	-	-	8,2	8,2
0-11 jaar, 2e generatie	90,7	91,6	97,1	97,5	95,7	96,2	96,0	96,3	89,3	89,4	80,6	80,1	-	-	91,8	91,8
12-17 jaar, 1e generatie	32,3	30,3	10,8	10,0	13,4	12,8	8,7	8,5	26,6	26,0	23,7	23,9	-	-	16,6	16,2
12-17 jaar, 2e generatie	67,7	69,7	89,2	90,0	86,6	87,2	91,3	91,5	73,4	74,0	76,3	76,1	-	-	83,4	83,8
18-24 jaar, 1e generatie	46,1	45,1	29,8	26,8	26,0	24,3	32,0	27,5	52,8	51,5	50,3	51,3	-	-	39,2	37,8
18-24 jaar, 2e generatie	53,9	54,9	70,2	73,2	74,0	75,7	68,0	72,5	47,2	48,5	49,7	48,7	-	-	60,8	62,2
25-44 jaar, 1e generatie	63,6	62,1	77,8	74,9	65,1	62,1	78,6	76,2	88,5	87,5	62,9	64,1	-	-	72,5	71,6
25-44 jaar, 2e generatie	36,4	37,9	22,2	25,1	34,9	37,9	21,4	23,8	11,5	12,5	37,1	35,9	-	-	27,5	28,4
45-64 jaar, 1e generatie	96,1	95,4	100,0	99,9	96,3	96,1	99,7	99,7	98,0	98,1	58,3	58,3	-	-	84,5	84,8
45-64 jaar, 2e generatie	3,9	4,6	0,0	0,1	3,7	3,9	0,3	0,3	2,0	1,9	41,7	41,7	-	-	15,5	15,2
65 jaar e.o., 1e generatie	96,4	96,4	100,0	100,0	96,8	96,8	99,7	99,6	95,1	95,2	62,0	61,5	-	-	80,1	80,3
65 jaar e.o., 2e generatie	3,6	3,6	0,0	0,0	3,2	3,2	0,3	0,4	4,9	4,8	38,0	38,5	-	-	19,9	19,7
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	70,8	70,8	35,4	35,5	60,4	60,6	29,4	29,7	51,2	52,0	58,2	58,7	53,9	54,6	52,7	53,2
Gehuwd	13,8	14,1	54,3	54,0	17,2	17,3	58,4	57,9	32,3	32,1	28,0	27,8	29,1	28,9	31,2	31,0
Gescheiden	14,0	13,8	8,8	8,9	20,1	19,8	10,2	10,4	14,8	14,3	10,3	10,2	10,5	10,3	11,6	11,4
Weduwstaar	1,3	1,3	1,5	1,6	2,2	2,2	2,0	2,0	1,6	1,6	3,4	3,3	6,5	6,2	4,6	4,4

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	629	42,9	5.388	51,4	4.211	48,4	2.984	51,8	4.341	54,7	2.794	43,8	11.309	38,0	31.656	44,9
mbo	452	30,8	3.733	35,6	3.023	34,8	1.948	33,8	1.748	22,0	758	11,9	3.454	11,6	15.116	21,5
ho	385	26,3	1.352	12,9	1.461	16,8	829	14,4	1.848	23,3	2.821	44,3	14.962	50,3	23.658	33,6
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	72	11,4	307	5,7	255	6,1	164	5,5	176	4,1	44	1,6	160	1,4	1.178	3,7
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	243	38,6	2.353	43,7	1.791	42,5	1.293	43,3	1.899	43,7	1.127	40,3	4.614	40,8	13.320	42,1
vmbo bb, leerjaar 3-4	69	11,0	558	10,4	400	9,5	301	10,1	284	6,5	62	2,2	354	3,1	2.028	6,4
vmbo kb, leerjaar 3-4	57	9,1	483	9,0	418	9,9	267	8,9	272	6,3	69	2,5	441	3,9	2.007	6,3
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	53	8,4	565	10,5	419	10,0	336	11,3	399	9,2	222	7,9	754	6,7	2.748	8,7
havo, leerjaar 3-5	60	9,5	589	10,9	413	9,8	312	10,5	519	12,0	350	12,5	1.464	12,9	3.707	11,7
vwo, leerjaar 3-6	64	10,2	421	7,8	396	9,4	244	8,2	651	15,0	790	28,3	3.207	28,4	5.773	18,2
overig vo	11	1,7	112	2,1	119	2,8	67	2,2	141	3,2	130	4,7	315	2,8	895	2,8
Mbo																
mbo niveau 1	51	11,3	248	6,6	207	6,8	134	6,9	120	6,9	36	4,7	139	4,0	935	6,2
mbo niveau 2	136	30,1	1.080	28,9	815	27,0	558	28,6	408	23,3	166	21,9	862	25,0	4.025	26,6
mbo niveau 3	102	22,6	765	20,5	799	26,4	446	22,9	405	23,2	164	21,6	738	21,4	3.419	22,6
mbo niveau 4	163	36,1	1.640	43,9	1.202	39,8	810	41,6	815	46,6	392	51,7	1.715	49,7	6.737	44,6
Hoger onderwijs																
hbo	225	58,4	1.051	77,7	1.040	71,2	610	73,6	1.052	56,9	1.163	41,2	5.958	39,8	11.099	46,9
wo	160	41,6	301	22,3	421	28,8	219	26,4	796	43,1	1.658	58,8	9.004	60,2	12.559	53,1

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	44,6	42,9	52,0	51,4	49,3	48,4	53,5	51,8	54,5	54,7	44,7	43,8	38,8	38,0	45,7	44,9
mbo	30,2	30,8	35,6	35,6	34,8	34,8	33,1	33,8	22,4	22,0	12,2	11,9	12,1	11,6	21,8	21,5
ho	25,3	26,3	12,4	12,9	15,8	16,8	13,4	14,4	23,1	23,3	43,1	44,3	49,1	50,3	32,5	33,6
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	11,0	11,4	6,2	5,7	6,1	6,1	5,8	5,5	4,7	4,1	1,2	1,6	1,6	1,4	4,0	3,7
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	40,3	38,6	42,1	43,7	41,0	42,5	41,0	43,3	43,5	43,7	41,6	40,3	41,0	40,8	41,6	42,1
vmbo bb, leerjaar 3-4	12,2	11,0	12,0	10,4	10,5	9,5	10,7	10,1	7,1	6,5	2,9	2,2	3,4	3,1	7,2	6,4
vmbo kb, leerjaar 3-4	7,4	9,1	8,7	9,0	9,9	9,9	10,3	8,9	6,2	6,3	3,2	2,5	4,2	3,9	6,6	6,3
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	7,7	8,4	10,9	10,5	10,5	10,0	11,6	11,3	9,0	9,2	7,7	7,9	6,4	6,7	8,7	8,7
havo, leerjaar 3-5	9,2	9,5	10,5	10,9	9,8	9,8	10,1	10,5	11,4	12,0	11,1	12,5	12,9	12,9	11,4	11,7
vwo, leerjaar 3-5	9,6	10,2	7,4	7,8	9,3	9,4	8,4	8,2	14,6	15,0	26,8	28,3	27,8	28,4	17,7	18,2
overig vo	2,7	1,7	2,2	2,1	2,9	2,8	2,2	2,2	3,5	3,2	5,5	4,7	2,7	2,8	3,0	2,8
Mbo																
mbo niveau 1	8,8	11,3	6,8	6,6	6,6	6,8	5,9	6,9	5,6	6,9	4,1	4,7	3,9	4,0	5,7	6,2
mbo niveau 2	32,2	30,1	29,1	28,9	28,4	27,0	30,7	28,6	26,3	23,3	23,1	21,9	26,0	25,0	27,9	26,6
mbo niveau 3	21,1	22,6	20,6	20,5	23,2	26,4	22,3	22,9	20,7	23,2	21,1	21,6	22,1	21,4	21,7	22,6
mbo niveau 4	38,0	36,1	43,5	43,9	41,9	39,8	41,2	41,6	47,4	46,6	51,8	51,7	48,0	49,7	44,7	44,6
Hoger onderwijs																
hbo	62,7	58,4	79,4	77,7	70,2	71,2	74,8	73,6	55,4	56,9	42,2	41,2	40,7	39,8	47,6	46,9
wo	37,3	41,6	20,6	22,3	29,8	28,8	25,2	26,4	44,6	43,1	57,8	58,8	59,3	60,2	52,4	53,1

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	1001	78	7,8	8738	528	6,0	6920	470	6,8	4738	267	5,6	5895	290	4,9	3505	179	5,1	14565	579	4,0	45362	2391	5,3
Geslacht																								
Man	475	47	9,9	4403	360	8,2	3375	279	8,3	2396	170	7,1	2934	169	5,8	1764	101	5,7	7237	333	4,6	22584	1459	6,5
Vrouw	526	31	5,9	4335	168	3,9	3545	191	5,4	2342	97	4,1	2961	121	4,1	1741	78	4,5	7328	246	3,4	22778	932	4,1
Generatie																								
1e generatie	344	33	9,6	1148	105	9,1	1046	84	8,0	524	35	6,7	1718	102	5,9	687	45	6,6	-	-	-	5467	404	7,4
2e generatie	657	45	6,8	7590	423	5,6	5874	386	6,6	4214	232	5,5	4177	188	4,5	2818	134	4,8	-	-	-	25330	1408	5,6
Leeftijd																								
12-16 jaar	534	13	2,4	4806	84	1,7	3767	95	2,5	2662	48	1,8	3560	79	2,2	2304	50	2,2	9561	168	1,8	27194	537	2,0
17-19 jaar	317	45	14,2	2820	293	10,4	2201	273	12,4	1522	168	11,0	1718	152	8,8	938	103	11,0	3872	322	8,3	13388	1356	10,1
20-22 jaar	150	20	13,3	1112	151	13,6	952	102	10,7	554	51	9,2	617	59	9,6	263	26	9,9	1132	89	7,9	4780	498	10,4
Schoolsoort																								
vo	557	10	1,8	5080	91	1,8	3954	88	2,2	2819	42	1,5	4164	86	2,1	2748	65	2,4	11143	202	1,8	30465	584	1,9
mbo	440	64	14,5	3628	407	11,2	2943	359	12,2	1904	210	11,0	1716	189	11,0	741	98	13,2	3379	334	9,9	14751	1661	11,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	7,0	7,8	5,0	6,0	6,2	6,8	5,2	5,6	4,4	4,9	4,3	5,1	3,8	4,0	4,7	5,3
Geslacht																
Man	9,3	9,9	6,5	8,2	7,2	8,3	6,6	7,1	5,4	5,8	4,5	5,7	4,6	4,6	5,8	6,5
Vrouw	4,8	5,9	3,6	3,9	5,4	5,4	3,7	4,1	3,4	4,1	4,1	4,5	2,9	3,4	3,7	4,1
Generatie																
1e generatie	8,3	9,6	7,3	9,1	8,1	8,0	5,9	6,7	6,7	5,9	6,3	6,6	-	-	7,1	7,4
2e generatie	6,3	6,8	4,6	5,6	5,9	6,6	5,1	5,5	3,4	4,5	3,8	4,8	-	-	4,8	5,6
Leeftijd																
12-16 jaar	2,7	2,4	1,8	1,7	2,1	2,5	1,7	1,8	2,0	2,2	2,1	2,2	1,6	1,8	1,8	2,0
17-19 jaar	12,7	14,2	8,9	10,4	11,4	12,4	9,6	11,0	7,6	8,8	8,2	11,0	8,0	8,3	9,0	10,1
20-22 jaar	10,3	13,3	9,9	13,6	10,6	10,7	10,2	9,2	9,8	9,6	10,3	9,9	8,1	7,9	9,7	10,4
Schoolsoort																
vo	2,1	1,8	1,4	1,8	1,6	2,2	1,8	1,5	2,0	2,1	2,2	2,4	1,6	1,8	1,7	1,9
mbo	11,7	14,5	9,4	11,2	11,6	12,2	9,8	11,0	9,3	11,0	10,0	13,2	10,1	9,9	10,2	11,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Antilliaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	2.533	232	9,2	68
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	1.001	78	7,8	48
Den Haag	32.867	1.415	4,3	1.165	76	6,5	52
Almere	18.076	788	4,4	578	40	6,9	59
Tilburg	14.704	605	4,1	508	44	8,7	111
Groningen	10.524	413	3,9	380	22	5,8	48
Dordrecht	9.746	487	5,0	396	39	9,8	97
Zoetermeer	10.734	481	4,5	340	23	6,8	51
Eindhoven	14.155	637	4,5	259	22	8,5	89
Breda	12.673	439	3,5	261	21	8,0	132
Nijmegen	10.396	416	4,0	219	10	4,6	14
Capelle a/d IJssel	5.395	200	3,7	266	20	7,5	103
Spijkenisse	6.041	269	4,5	230	17	7,4	66
Lelystad	5.915	308	5,2	232	15	6,5	24
Schiedam	5.866	249	4,2	225	13	5,8	36
Amersfoort	11.630	403	3,5	220	15	6,8	97
Zwolle	9.240	323	3,5	185	22	11,9	240
Vlaardingen	5.416	195	3,6	141	8	5,7	58
Den Helder	4.453	183	4,1	147	10	6,8	66
Leeuwarden	7.219	307	4,3	106	10	9,4	122
Vlissingen	3.411	116	3,4	104	5	4,8	41
Hellevoetsluis	3.282	128	3,9	89	4	4,5	15
Totaal 22 AG	290.712	13.124	4,5	9.585	746	7,8	72

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Rotterdam	5,8	5,4	9,1	9,2	58	68	10
Amsterdam	4,7	5,3	7,0	7,8	47	48	1
Den Haag	4,8	4,3	7,8	6,5	61	52	-9
Almere	4,6	4,4	5,6	6,9	23	59	36
Tilburg	5,1	4,1	9,6	8,7	90	111	21
Groningen	3,8	3,9	3,6	5,8	-7	48	55
Dordrecht	5,2	5,0	8,6	9,8	65	97	32
Zoetermeer	3,6	4,5	5,6	6,8	54	51	-3
Eindhoven	4,0	4,5	5,8	8,5	44	89	45
Breda	4,1	3,5	8,0	8,0	92	132	40
Nijmegen	4,1	4,0	8,3	4,6	102	14	-88
Capelle a/d IJssel	4,1	3,7	9,3	7,5	126	103	-23
Spijkenisse	4,6	4,5	8,3	7,4	80	66	-14
Lelystad	5,1	5,2	7,8	6,5	53	24	-29
Schiedam	4,5	4,2	5,5	5,8	23	36	13
Amersfoort	3,4	3,5	4,7	6,8	40	97	57
Zwolle	3,3	3,5	6,3	11,9	91	240	149
Vlaardingen	3,8	3,6	9,4	5,7	149	58	-91
Den Helder	4,8	4,1	7,3	6,8	53	66	13
Leeuwarden	3,7	4,3	8,7	9,4	137	122	-15
Vlissingen	4,3	3,4	10,6	4,8	146	41	-105
Hellevoetsluis	3,9	3,9	5,7	4,5	47	15	-32
Totaal 22 AG	4,6	4,5	7,7	7,8	68	72	4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	9059	831	9,2	45489	6648	14,6	52090	4459	8,6	29038	4029	13,9	57926	9088	15,7	89408	4964	5,6	278844	11065	4,0	561854	41084	7,3
Geslacht																								
Man	4530	434	9,6	23127	2883	12,5	24020	2142	8,9	15071	1763	11,7	30462	4273	14,0	43142	2218	5,1	140043	5877	4,2	280395	19590	7,0
Vrouw	4529	397	8,8	22362	3765	16,8	28070	2317	8,3	13967	2266	16,2	27464	4815	17,5	46266	2746	5,9	138801	5188	3,7	281459	21494	7,6
Generatie																								
1e generatie	6167	685	11,1	30291	5914	19,5	34167	3393	9,9	19820	3613	18,2	47979	8808	18,4	53641	3341	6,2	-	-	-	192065	25754	13,4
2e generatie	2892	146	5,0	15198	734	4,8	17923	1066	5,9	9218	416	4,5	9947	280	2,8	35767	1623	4,5	-	-	-	90945	4265	4,7
Leeftijd																								
15-24 jaar	2058	109	5,3	12268	503	4,1	11373	472	4,2	7287	280	3,8	10753	479	4,5	12108	168	1,4	43116	467	1,1	98963	2478	2,5
25-34 jaar	2322	166	7,1	12288	1824	14,8	10708	962	9,0	7821	1113	14,2	15755	2223	14,1	26839	1149	4,3	69213	1812	2,6	144946	9249	6,4
35-44 jaar	1813	197	10,9	10074	1978	19,6	11105	1114	10,0	6901	1275	18,5	14479	3017	20,8	22502	1458	6,5	60988	2890	4,7	127862	11929	9,3
45-54 jaar	1697	223	13,1	6949	1638	23,6	11892	1221	10,3	4750	989	20,8	11780	2420	20,5	15401	1135	7,4	56063	3069	5,5	108532	10695	9,9
55-64 jaar	1169	136	11,6	3910	705	18,0	7012	690	9,8	2279	372	16,3	5159	949	18,4	12558	1054	8,4	49464	2827	5,7	81551	6733	8,3
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar, 1e generatie	868	65	7,5	2686	232	8,6	2456	148	6,0	1597	125	7,8	4910	372	7,6	5728	88	1,5	-	-	-	18245	1030	5,6
15-24 jaar, 2e generatie	1190	44	3,7	9582	271	2,8	8917	324	3,6	5690	155	2,7	5843	107	1,8	6380	80	1,3	-	-	-	37602	981	2,6
25-34 jaar, 1e generatie	1268	124	9,8	7140	1398	19,6	4520	447	9,9	4730	886	18,7	12609	2103	16,7	17547	835	4,8	-	-	-	47814	5793	12,1
25-34 jaar, 2e generatie	1054	42	4,0	5148	426	8,3	6188	515	8,3	3091	227	7,3	3146	120	3,8	9292	314	3,4	-	-	-	27919	1644	5,9
35-44 jaar, 1e generatie	1298	147	11,3	9613	1944	20,2	9032	962	10,7	6484	1241	19,1	13846	2983	21,5	14058	964	6,9	-	-	-	54331	8241	15,2
35-44 jaar, 2e generatie	515	50	9,7	461	34	7,4	2073	152	7,3	417	34	8,2	633	34	5,4	8444	494	5,9	-	-	-	12543	798	6,4

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	8,4	9,2	14,8	14,6	7,6	8,6	14,0	13,9	17,2	15,7	4,8	5,6	3,3	4,0	6,9	7,3
Geslacht																
Man	7,6	9,6	11,9	12,5	7,2	8,9	11,2	11,7	14,8	14,0	4,3	5,1	3,3	4,2	6,2	7,0
Vrouw	9,1	8,8	17,7	16,8	7,9	8,3	17,1	16,2	19,8	17,5	5,3	5,9	3,2	3,7	7,5	7,6
Generatie																
1e generatie	10,5	11,1	20,0	19,5	9,1	9,9	18,7	18,2	20,2	18,4	5,8	6,2	-	-	13,7	13,4
2e generatie	3,6	5,0	3,5	4,8	4,4	5,9	3,2	4,5	2,0	2,8	3,4	4,5	-	-	3,5	4,7
Leeftijd																
15-24 jaar	4,5	5,3	3,8	4,1	3,5	4,2	3,7	3,8	5,0	4,5	1,4	1,4	0,9	1,1	2,4	2,5
25-34 jaar	5,2	7,1	14,2	14,8	6,4	9,0	14,0	14,2	16,6	14,1	3,5	4,3	1,4	2,6	5,6	6,4
35-44 jaar	9,8	10,9	20,9	19,6	8,3	10,0	19,0	18,5	22,5	20,8	5,1	6,5	3,4	4,7	8,5	9,3
45-54 jaar	12,6	13,1	24,9	23,6	10,4	10,3	22,6	20,8	21,7	20,5	6,6	7,4	4,9	5,5	9,6	9,9
55-64 jaar	13,1	11,6	19,0	18,0	10,5	9,8	16,0	16,3	19,8	18,4	8,3	8,4	5,8	5,7	8,4	8,3
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	6,4	7,5	8,4	8,6	4,5	6,0	9,1	7,8	8,9	7,6	2,1	1,5	-	-	6,1	5,6
15-24 jaar, 2e generatie	3,0	3,7	2,4	2,8	3,2	3,6	1,8	2,7	1,6	1,8	0,9	1,3	-	-	2,1	2,6
25-34 jaar, 1e generatie	7,4	9,8	19,3	19,6	7,6	9,9	18,9	18,7	20,0	16,7	4,5	4,8	-	-	12,6	12,1
25-34 jaar, 2e generatie	2,7	4,0	5,6	8,3	5,4	8,3	5,5	7,3	1,9	3,8	1,8	3,4	-	-	3,7	5,9
35-44 jaar, 1e generatie	10,6	11,3	21,3	20,2	8,7	10,7	19,5	19,1	23,2	21,5	5,9	6,9	-	-	15,2	15,2
35-44 jaar, 2e generatie	7,4	9,7	7,3	7,4	6,1	7,3	7,6	8,2	4,6	5,4	3,8	5,9	-	-	4,5	6,4

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		uitkering	pop.		uitkering	pop.		uitkering	pop.		uitkering	pop.		uitkering	pop.		uitkering	pop.		uitkering	pop.		uitkering
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	9059	1037	11,4	45489	5730	12,6	52090	5392	10,4	29038	3221	11,1	57926	7638	13,2	89408	3489	3,9	278844	9836	3,5	561854	36343	6,5
Geslacht																								
Man	4530	437	9,6	23127	2568	11,1	24020	2148	8,9	15071	1355	9,0	30462	3581	11,8	43142	1571	3,6	140043	4847	3,5	280395	16507	5,9
Vrouw	4529	600	13,2	22362	3162	14,1	28070	3244	11,6	13967	1866	13,4	27464	4057	14,8	46266	1918	4,1	138801	4989	3,6	281459	19836	7,0
Generatie																								
1e generatie	6167	932	15,1	30291	5152	17,0	34167	4485	13,1	19820	2969	15,0	47979	7475	15,6	53641	2188	4,1	-	-	-	192065	23201	12,1
2e generatie	2892	105	3,6	15198	578	3,8	17923	907	5,1	9218	252	2,7	9947	163	1,6	35767	1301	3,6	-	-	-	90945	3306	3,6
Leeftijd																								
15-24 jaar	2058	27	1,3	12268	131	1,1	11373	167	1,5	7287	46	0,6	10753	251	2,3	12108	49	0,4	43116	115	0,3	98963	786	0,8
25-34 jaar	2322	183	7,9	12288	1324	10,8	10708	957	8,9	7821	637	8,1	15755	1444	9,2	26839	383	1,4	69213	749	1,1	144946	5677	3,9
35-44 jaar	1813	243	13,4	10074	1721	17,1	11105	1287	11,6	6901	1070	15,5	14479	2340	16,2	22502	827	3,7	60988	2100	3,4	127862	9588	7,5
45-54 jaar	1697	343	20,2	6949	1663	23,9	11892	1719	14,5	4750	974	20,5	11780	2341	19,9	15401	996	6,5	56063	3186	5,7	108532	11222	10,3
55-64 jaar	1169	241	20,6	3910	891	22,8	7012	1262	18,0	2279	494	21,7	5159	1262	24,5	12558	1234	9,8	49464	3686	7,5	81551	9070	11,1
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	868	16	1,8	2686	53	2,0	2456	51	2,1	1597	23	1,4	4910	219	4,5	5728	29	0,5	-	-	-	18245	391	2,1
15-24 jaar,2e generatie	1190	11	0,9	9582	78	0,8	8917	116	1,3	5690	23	0,4	5843	32	0,5	6380	20	0,3	-	-	-	37602	280	0,7
25-34 jaar,1e generatie	1268	144	11,4	7140	876	12,3	4520	424	9,4	4730	441	9,3	12609	1365	10,8	17547	221	1,3	-	-	-	47814	3471	7,3
25-34 jaar,2e generatie	1054	39	3,7	5148	448	8,7	6188	533	8,6	3091	196	6,3	3146	79	2,5	9292	162	1,7	-	-	-	27919	1457	5,2
35-44 jaar,1e generatie	1298	205	15,8	9613	1670	17,4	9032	1114	12,3	6484	1037	16,0	13846	2307	16,7	14058	481	3,4	-	-	-	54331	6814	12,5
35-44 jaar,2e generatie	515	38	7,4	461	51	11,1	2073	173	8,3	417	33	7,9	633	33	5,2	8444	346	4,1	-	-	-	12543	674	5,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans uitkering (%)		Marokkaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	10,9	11,4	12,4	12,6	9,8	10,4	11,0	11,1	12,5	13,2	3,8	3,9	3,6	3,5	6,3	6,5
Geslacht																
Man	8,8	9,6	10,6	11,1	8,2	8,9	8,9	9,0	10,9	11,8	3,5	3,6	3,4	3,5	5,6	5,9
Vrouw	13,0	13,2	14,3	14,1	11,2	11,6	13,4	13,4	14,3	14,8	4,1	4,1	3,7	3,6	7,0	7,0
Generatie																
1e generatie	14,2	15,1	16,8	17,0	12,5	13,1	14,7	15,0	14,8	15,6	4,0	4,1	-	-	11,7	12,1
2e generatie	3,4	3,6	3,1	3,8	4,4	5,1	2,6	2,7	1,3	1,6	3,6	3,6	-	-	3,3	3,6
Leeftijd																
15-24 jaar	1,4	1,3	1,1	1,1	1,2	1,5	0,6	0,6	1,9	2,3	0,4	0,4	0,2	0,3	0,7	0,8
25-34 jaar	7,5	7,9	10,4	10,8	8,0	8,9	8,5	8,1	8,7	9,2	1,3	1,4	1,1	1,1	3,7	3,9
35-44 jaar	12,6	13,4	16,9	17,1	11,1	11,6	15,1	15,5	15,4	16,2	3,7	3,7	3,5	3,4	7,3	7,5
45-54 jaar	19,0	20,2	24,4	23,9	14,2	14,5	20,9	20,5	19,3	19,9	6,4	6,5	5,7	5,7	10,2	10,3
55-64 jaar	20,2	20,6	23,4	22,8	18,0	18,0	22,2	21,7	24,3	24,5	9,6	9,8	7,6	7,5	11,0	11,1
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	2,3	1,8	2,5	2,0	2,0	2,1	1,1	1,4	3,7	4,5	0,5	0,5	-	-	2,0	2,1
15-24 jaar, 2e generatie	0,7	0,9	0,6	0,8	1,0	1,3	0,4	0,4	0,3	0,5	0,3	0,3	-	-	0,6	0,7
25-34 jaar, 1e generatie	10,8	11,4	12,0	12,3	8,4	9,4	9,7	9,3	10,2	10,8	1,1	1,3	-	-	7,0	7,3
25-34 jaar, 2e generatie	3,4	3,7	7,6	8,7	7,8	8,6	6,4	6,3	1,9	2,5	1,5	1,7	-	-	4,6	5,2
35-44 jaar, 1e generatie	14,0	15,8	17,1	17,4	11,8	12,3	15,5	16,0	15,8	16,7	3,4	3,4	-	-	12,1	12,5
35-44 jaar, 2e generatie	8,5	7,4	10,4	11,1	7,6	8,3	5,8	7,9	5,3	5,2	4,1	4,1	-	-	5,1	5,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	352	42,4	1.142	17,2	1.711	38,4	656	16,3	1.860	20,5	1.630	32,8	4.337	39,2	11.688	28,5
7-12 maanden	143	17,2	548	8,2	721	16,2	316	7,8	894	9,8	673	13,6	1.699	15,4	4.994	12,2
1-2 jaar	124	14,9	2.525	38,0	624	14,0	1.303	32,3	3.782	41,6	1.260	25,4	1.177	10,6	10.795	26,3
2-5 jaar	102	12,3	1.216	18,3	662	14,8	817	20,3	1.259	13,9	636	12,8	1.557	14,1	6.249	15,2
meer dan 5 jaar	110	13,2	1.217	18,3	741	16,6	936	23,2	1.293	14,2	765	15,4	2.294	20,7	7.356	17,9
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	160	19,3	4.012	60,4	944	21,2	2.472	61,4	4.593	50,6	1.083	21,8	1.288	11,6	14.552	35,4
vmbo	299	36,0	1.404	21,1	1.570	35,2	882	21,9	1.861	20,5	951	19,2	2.333	21,1	9.300	22,7
havo/vwo/mbo	271	32,6	949	14,3	1.515	34,0	495	12,3	1.496	16,5	1.242	25,1	3.090	27,9	9.058	22,1
hbo/wo	101	12,2	280	4,2	428	9,6	179	4,4	1.133	12,5	1.682	33,9	4.345	39,3	8.148	19,8
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	180	21,8	2.736	41,8	949	21,8	1.720	43,6	3.098	34,5	638	13,2	1.019	9,5	10.340	25,7
Lager	319	38,7	2.770	42,3	1.835	42,2	1.548	39,3	3.799	42,3	1.673	34,5	2.809	26,2	14.753	36,7
Middelbaar	220	26,7	818	12,5	1.178	27,1	526	13,3	1.359	15,1	1.125	23,2	2.840	26,5	8.066	20,1
Hoger/wetenschappelijk	105	12,7	228	3,5	384	8,8	148	3,8	717	8,0	1.409	29,1	4.042	37,7	7.033	17,5

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	34,4	42,4	28,3	17,2	29,8	38,4	26,6	16,3	37,1	20,5	35,9	32,8	28,3	39,2	31,5	28,5
7-12 maanden	14,6	17,2	24,3	8,2	14,7	16,2	19,2	7,8	24,1	9,8	18,3	13,6	11,2	15,4	18,8	12,2
1-2 jaar	11,6	14,9	10,5	38,0	11,4	14,0	11,0	32,3	8,9	41,6	9,0	25,4	10,3	10,6	10,1	26,3
2-5 jaar	21,0	12,3	18,1	18,3	22,1	14,8	20,2	20,3	15,0	13,9	16,8	12,8	22,7	14,1	19,0	15,2
meer dan 5 jaar	18,4	13,2	18,8	18,3	22,0	16,6	23,0	23,2	14,8	14,2	19,9	15,4	27,5	20,7	20,7	17,9
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	23,1	19,3	65,2	60,4	25,5	21,2	64,6	61,4	53,3	50,6	27,3	21,8	14,2	11,6	40,9	35,4
vmbo	37,6	36,0	19,7	21,1	37,4	35,2	20,9	21,9	20,7	20,5	22,2	19,2	25,6	21,1	23,9	22,7
havo/vwo/mbo	29,7	32,6	11,7	14,3	28,9	34,0	10,8	12,3	14,4	16,5	22,4	25,1	24,7	27,9	18,7	22,1
hbo/wo	9,6	12,2	3,4	4,2	8,2	9,6	3,7	4,4	11,6	12,5	28,1	33,9	35,6	39,3	16,5	19,8
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	26,9	21,8	44,6	41,8	24,6	21,8	45,4	43,6	36,0	34,5	14,7	13,2	11,9	9,5	29,2	25,7
Lager	38,4	38,7	41,0	42,3	43,7	42,2	39,9	39,3	43,6	42,3	40,6	34,5	29,9	26,2	39,1	36,7
Middelbaar	23,8	26,7	11,4	12,5	23,5	27,1	11,5	13,3	13,6	15,1	20,5	23,2	24,6	26,5	17,5	20,1
Hoger/wetenschappelijk	10,9	12,7	3,1	3,5	8,2	8,8	3,2	3,8	6,8	8,0	24,1	29,1	33,6	37,7	14,2	17,5

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	143	13,8	429	7,5	565	10,5	224	7,0	824	10,8	319	9,1	772	7,8	3.276	9,0
7-12 maanden	91	8,8	358	6,2	488	9,1	202	6,3	670	8,8	250	7,2	565	5,7	2.624	7,2
1-2 jaar	137	13,2	594	10,4	687	12,7	272	8,4	1.129	14,8	368	10,5	897	9,1	4.084	11,2
2-5 jaar	196	18,9	1.231	21,5	1.094	20,3	780	24,2	1.843	24,1	711	20,4	1.742	17,7	7.597	20,9
meer dan 5 jaar	470	45,3	3.118	54,4	2.558	47,4	1.743	54,1	3.172	41,5	1.841	52,8	5.860	59,6	18.762	51,6

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	9,2	13,8	5,3	7,5	7,9	10,5	4,4	7,0	8,0	10,8	5,5	9,1	5,3	7,8	6,3	9,0
7-12 maanden	8,9	8,8	6,5	6,2	7,9	9,1	4,3	6,3	9,8	8,8	6,8	7,2	5,5	5,7	7,0	7,2
1-2 jaar	10,8	13,2	10,3	10,4	10,9	12,7	9,3	8,4	12,3	14,8	10,5	10,5	8,1	9,1	10,1	11,2
2-5 jaar	21,5	18,9	21,5	21,5	22,0	20,3	25,7	24,2	25,4	24,1	20,0	20,4	18,6	17,7	21,8	20,9
meer dan 5 jaar	49,6	45,3	56,4	54,4	51,2	47,4	56,4	54,1	44,4	41,5	57,2	52,8	62,5	59,6	54,9	51,6

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	15.249	1.970	12,9	63	82.198	2.416	2,9	4.608	234	5,1	73
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	9.059	831	9,2	25	98.963	2.478	2,5	2.058	109	5,3	112
Den Haag	339.986	17.962	5,3	8.667	824	9,5	80	60.553	1.632	2,7	2.502	105	4,2	56
Almere	133.298	7.015	5,3	3.379	364	10,8	105	25.747	852	3,3	917	63	6,9	108
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.138	328	10,5	124	30.832	918	3,0	913	62	6,8	128
Groningen	142.694	8.318	5,8	2.482	363	14,6	151	43.501	676	1,6	812	42	5,2	233
Dordrecht	79.863	3.105	3,9	2.150	234	10,9	180	14.499	352	2,4	617	39	6,3	160
Zoetermeer	84.852	3.931	4,6	1.815	172	9,5	105	16.382	418	2,6	493	27	5,5	115
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	1.913	208	10,9	78	28.205	676	2,4	544	41	7,5	214
Breda	117.073	5.967	5,1	1.563	167	10,7	110	23.056	446	1,9	447	19	4,3	120
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	1.510	215	14,2	98	28.278	916	3,2	454	32	7,0	118
Capelle a/d IJssel	44.475	1.782	4,0	1.444	116	8,0	100	7.985	127	1,6	437	14	3,2	101
Spijkenisse	50.751	2.236	4,4	1.258	135	10,7	144	9.434	260	2,8	345	13	3,8	37
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.182	162	13,7	147	8.943	266	3,0	345	25	7,2	144
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.224	197	16,1	158	9.097	254	2,8	326	23	7,1	153
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	1.228	107	8,7	135	16.299	287	1,8	333	19	5,7	224
Zwolle	81.597	3.657	4,5	1.023	139	13,6	203	15.945	328	2,1	336	19	5,7	175
Vlaardingen	46.151	2.594	5,6	884	146	16,5	194	8.205	182	2,2	215	17	7,9	256
Den Helder	38.998	1.627	4,2	875	112	12,8	207	6.909	170	2,5	239	11	4,6	87
Leeuwarden	65.544	4.257	6,5	681	129	18,9	192	15.464	408	2,6	248	14	5,6	114
Vlissingen	29.531	1.263	4,3	503	46	9,1	114	5.160	119	2,3	155	9	5,8	152
Hellevoetsluis	27.657	814	2,9	425	27	6,4	116	4.632	94	2,0	132	5	3,8	87
Totaal 22 AG	2.864.080	172.127	6,0	61.652	6.992	11,3	89	560.287	14.275	2,5	17.476	942	5,4	112

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	2009	2010	verschil			2009	2010	2009	2010	verschil
Rotterdam	7,2	7,9	11,3	12,9	58	63	5	1,7	2,9	3,4	5,1	96	73	-23
Amsterdam	6,9	7,3	8,4	9,2	22	25	3	2,4	2,5	4,5	5,3	88	112	24
Den Haag	4,6	5,3	8,4	9,5	85	80	-5	1,8	2,7	3,6	4,2	98	56	-42
Almere	4,8	5,3	9,1	10,8	89	105	16	2,7	3,3	5,1	6,9	87	108	21
Tilburg	3,6	4,7	7,7	10,5	111	124	13	1,9	3,0	4,1	6,8	122	128	6
Groningen	5,4	5,8	14,4	14,6	164	151	-13	1,2	1,6	4,8	5,2	320	233	-87
Dordrecht	3,1	3,9	8,9	10,9	191	180	-11	1,4	2,4	4,1	6,3	194	160	-34
Zoetermeer	3,5	4,6	7,3	9,5	108	105	-3	1,4	2,6	3,9	5,5	182	115	-67
Eindhoven	4,1	6,1	5,8	10,9	42	78	36	1,2	2,4	2,4	7,5	100	214	114
Breda	4,0	5,1	9,7	10,7	146	110	-36	1,3	1,9	2,7	4,3	115	120	5
Nijmegen	6,1	7,2	12,6	14,2	104	98	-6	1,8	3,2	5,4	7,0	206	118	-88
Capelle a/d IJssel	3,3	4,0	7,7	8,0	137	100	-37	0,9	1,6	3,2	3,2	272	101	-171
Spijkenisse	2,8	4,4	5,5	10,7	97	144	47	1,0	2,8	2,0	3,8	108	37	-71
Lelystad	4,3	5,6	9,3	13,7	115	147	32	1,9	3,0	2,8	7,2	51	144	93
Schiedam	4,3	6,2	11,3	16,1	161	158	-3	1,5	2,8	3,3	7,1	116	153	37
Amersfoort	3,4	3,7	7,8	8,7	132	135	3	1,3	1,8	2,8	5,7	112	224	112
Zwolle	3,5	4,5	10,7	13,6	208	203	-5	1,3	2,1	5,2	5,7	296	175	-121
Vlaardingen	4,7	5,6	12,1	16,5	157	194	37	1,6	2,2	5,8	7,9	273	256	-17
Den Helder	3,9	4,2	12,5	12,8	217	207	-10	2,2	2,5	6,1	4,6	182	87	-95
Leeuwarden	5,5	6,5	13,9	18,9	153	192	39	1,8	2,6	5,0	5,6	174	114	-60
Vlissingen	3,8	4,3	7,5	9,1	95	114	19	1,8	2,3	4,0	5,8	130	152	22
Hellevoetsluis	2,2	2,9	5,2	6,4	134	116	-18	0,9	2,0	0,8	3,8	-12	87	99
Totaal 22 AG	5,2	6,0	9,6	11,3	84	89	5	1,7	2,5	3,8	5,4	120	112	-8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	45.489	6.648	14,6	100	98.963	2.478	2,5	12.268	503	4,1	64
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	24.773	3.946	15,9	100	82.198	2.416	2,9	6.930	313	4,5	54
Utrecht	225.209	9.326	4,1	16.701	1.726	10,3	150	51.354	654	1,3	4.482	152	3,4	166
Den Haag	339.986	17.962	5,3	17.391	1.826	10,5	99	60.553	1.632	2,7	4.801	225	4,7	74
Gouda	47.436	2.275	4,8	4.144	599	14,5	201	8.720	136	1,6	1.165	36	3,1	98
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	3.502	450	12,8	110	28.205	676	2,4	894	34	3,8	59
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.455	362	10,5	124	30.832	918	3,0	880	58	6,6	121
Leiden	85.375	4.018	4,7	3.242	536	16,5	251	18.922	324	1,7	822	42	5,1	198
's-Hertogenbosch	96.628	4.430	4,6	2.979	327	11,0	139	16.390	347	2,1	815	39	4,8	126
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	2.771	247	8,9	141	16.299	287	1,8	702	27	3,8	118
Roosendaal	51.374	2.047	4,0	2.302	222	9,6	142	8.883	159	1,8	660	16	2,4	35
Helmond	59.495	4.315	7,3	2.225	355	16,0	120	9.742	423	4,3	544	28	5,1	19
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	2.250	443	19,7	174	28.278	916	3,2	618	54	8,7	170
Zeist	38.677	1.230	3,2	2.159	156	7,2	127	7.143	80	1,1	647	12	1,9	66
Veenendaal	40.768	1.668	4,1	1.921	239	12,4	204	7.848	185	2,4	532	29	5,5	131
Ede	70.418	2.191	3,1	1.450	206	14,2	357	14.722	194	1,3	452	23	5,1	286
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.419	162	11,4	105	8.943	266	3,0	352	13	3,7	24
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.359	183	13,5	116	9.097	254	2,8	374	13	3,5	24
Culemborg	18.388	835	4,5	1.134	200	17,6	288	3.204	59	1,8	286	9	3,1	71
Gorinchem	23.020	910	4,0	1.080	88	8,1	106	3.933	91	2,3	329	14	4,3	84
Oosterhout	35.946	1.516	4,2	778	76	9,8	132	5.984	142	2,4	210	10	4,8	101
Maassluis	20.972	879	4,2	799	105	13,1	214	3.573	68	1,9	252	12	4,8	150
Totaal 22 MG	2.735.302	161.201	5,9	143.323	19.102	13,3	126	523.786	12.705	2,4	39.015	1.662	4,3	76

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	2009	2010	verschil			2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	6,9	7,3	14,8	14,6	115	100	-15	2,4	2,5	3,8	4,1	61	64	3
Rotterdam	7,2	7,9	15,9	15,9	122	100	-22	1,7	2,9	2,6	4,5	54	54	0
Utrecht	3,3	4,1	9,3	10,3	179	150	-29	1,0	1,3	2,6	3,4	177	166	-11
Den Haag	4,6	5,3	10,0	10,5	119	99	-20	1,8	2,7	3,6	4,7	97	74	-23
Gouda	4,4	4,8	14,7	14,5	235	201	-34	1,1	1,6	2,5	3,1	119	98	-21
Eindhoven	4,1	6,1	10,1	12,8	146	110	-36	1,2	2,4	2,1	3,8	82	59	-23
Tilburg	3,6	4,7	9,0	10,5	147	124	-23	1,9	3,0	4,2	6,6	126	121	-5
Leiden	4,0	4,7	15,6	16,5	286	251	-35	1,0	1,7	3,7	5,1	263	198	-65
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	9,6	11,0	167	139	-28	1,4	2,1	2,5	4,8	85	126	41
Amersfoort	3,4	3,7	10,4	8,9	208	141	-67	1,3	1,8	2,8	3,8	113	118	5
Roosendaal	2,9	4,0	7,1	9,6	145	142	-3	1,0	1,8	1,6	2,4	62	35	-27
Helmond	5,9	7,3	14,7	16,0	151	120	-31	2,9	4,3	5,6	5,1	95	19	-76
Nijmegen	6,1	7,2	16,6	19,7	170	174	4	1,8	3,2	6,0	8,7	241	170	-71
Zeist	2,6	3,2	7,8	7,2	201	127	-74	0,7	1,1	1,6	1,9	112	66	-46
Veenendaal	-	4,1	-	12,4	-	204	-	-	2,4	-	5,5	-	131	-
Ede	2,6	3,1	12,6	14,2	378	357	-21	0,9	1,3	2,9	5,1	209	286	77
Lelystad	4,3	5,6	8,6	11,4	100	105	5	1,9	3,0	0,8	3,7	-57	24	81
Schiedam	4,3	6,2	9,4	13,5	117	116	-1	1,5	2,8	3,9	3,5	159	24	-135
Culemborg	3,6	4,5	16,3	17,6	346	288	-58	0,6	1,8	0,7	3,1	27	71	44
Gorinchem	3,2	4,0	6,6	8,1	104	106	2	1,3	2,3	2,1	4,3	63	84	21
Oosterhout	2,9	4,2	7,0	9,8	142	132	-10	1,1	2,4	1,6	4,8	49	101	52
Maassluis	2,9	4,2	10,1	13,1	244	214	-30	0,8	1,9	1,5	4,8	95	150	55
Totaal 22 MG	5,1	5,9	12,8	13,3	152	126	-26	1,6	2,4	3,2	4,3	95	76	-19

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.7: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	uitkering	ovvt	populatie	uitkering	ovvt	populatie	uitkering	ovvt	populatie	uitkering	ovvt		
N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	15.249	2.571	16,9	101	82.198	1.808	2,2	4.608	248	5,4	145
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	9.059	1.037	11,4	77	98.963	786	0,8	2.058	27	1,3	65
Den Haag	339.986	18.047	5,3	8.667	948	10,9	106	60.553	1.199	2,0	2.502	89	3,6	80
Almere	133.298	4.136	3,1	3.379	261	7,7	149	25.747	332	1,3	917	31	3,4	162
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.138	363	11,6	222	30.832	491	1,6	913	45	4,9	210
Groningen	142.694	8.538	6,0	2.482	485	19,5	227	43.501	612	1,4	812	54	6,7	373
Dordrecht	79.863	2.965	3,7	2.150	280	13,0	251	14.499	154	1,1	617	21	3,4	220
Zoetermeer	84.852	2.147	2,5	1.815	121	6,7	163	16.382	194	1,2	493	16	3,2	174
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	1.913	181	9,5	155	28.205	336	1,2	544	24	4,4	270
Breda	117.073	3.446	2,9	1.563	130	8,3	183	23.056	243	1,1	447	13	2,9	176
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	1.510	145	9,6	125	28.278	288	1,0	454	10	2,2	116
Capelle a/d IJssel	44.475	1.833	4,1	1.444	200	13,9	236	7.985	141	1,8	437	25	5,7	224
Spijkensisse	50.751	1.577	3,1	1.258	111	8,8	184	9.434	100	1,1	345	12	3,5	228
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.182	100	8,5	182	8.943	147	1,6	345	17	4,9	200
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.224	166	13,6	243	9.097	134	1,5	326	12	3,7	150
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	1.228	107	8,7	269	16.299	144	0,9	333	13	3,9	342
Zwolle	81.597	2.511	3,1	1.023	126	12,3	300	15.945	172	1,1	336	17	5,1	369
Vlaardingen	46.151	1.545	3,3	884	99	11,2	235	8.205	81	1,0	215	8	3,7	277
Den Helder	38.998	1.260	3,2	875	138	15,8	388	6.909	58	0,8	239	6	2,5	199
Leeuwarden	65.544	3.469	5,3	681	127	18,6	252	15.464	380	2,5	248	16	6,5	163
Vlissingen	29.531	1.341	4,5	503	63	12,5	176	5.160	123	2,4	155	6	3,9	62
Hellevoetsluis	27.657	613	2,2	425	31	7,3	229	4.632	26	0,6	132	2	1,5	170
Totaal 22 AG	2.864.080	145.767	5,1	61.652	7.790	12,6	148	560.287	7.949	1,4	17.476	712	4,1	187

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.7a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
	2009	2010	2009	2010	oververtegenwoordiging	verschil	2009	2010	2009	2010	oververtegenwoordiging	verschil		
Rotterdam	7,2	8,4	15,9	16,9	122	101	-21	1,4	2,2	3,7	5,4	158	145	-13
Amsterdam	6,3	6,5	10,9	11,4	73	77	4	0,7	0,8	1,4	1,3	91	65	-26
Den Haag	4,8	5,3	9,5	10,9	98	106	8	1,5	2,0	2,8	3,6	84	80	-4
Almere	2,6	3,1	6,6	7,7	157	149	-8	1,0	1,3	2,9	3,4	197	162	-35
Tilburg	3,1	3,6	9,6	11,6	207	222	15	1,3	1,6	3,8	4,9	195	210	15
Groningen	5,9	6,0	18,9	19,5	221	227	6	1,1	1,4	6,5	6,7	482	373	-109
Dordrecht	-	3,7	-	13,0	-	251	-	-	1,1	-	3,4	-	220	-
Zoetermeer	3,0	2,5	9,0	6,7	200	163	-37	1,9	1,2	5,9	3,2	213	174	-39
Eindhoven	3,4	3,7	8,6	9,5	153	155	2	1,4	1,2	4,2	4,4	207	270	63
Breda	2,8	2,9	8,8	8,3	215	183	-32	0,9	1,1	2,1	2,9	133	176	43
Nijmegen	4,2	4,3	9,9	9,6	133	125	-8	0,9	1,0	2,5	2,2	175	116	-59
Capelle a/d IJssel	3,3	4,1	10,7	13,9	221	236	15	1,1	1,8	4,5	5,7	295	224	-71
Spijkensisse	2,7	3,1	7,5	8,8	176	184	8	0,8	1,1	1,5	3,5	92	228	136
Lelystad	2,4	3,0	6,0	8,5	146	182	36	0,9	1,6	2,2	4,9	151	200	49
Schiedam	3,6	4,0	12,0	13,6	236	243	7	1,0	1,5	3,0	3,7	202	150	-52
Amersfoort	2,4	2,4	7,5	8,7	212	269	57	0,8	0,9	1,8	3,9	138	342	204
Zwolle	2,8	3,1	11,5	12,3	314	300	-14	0,8	1,1	5,2	5,1	518	369	-149
Vlaardingen	4,2	3,3	16,1	11,2	282	235	-47	1,8	1,0	5,8	3,7	227	277	50
Den Helder	3,2	3,2	15,8	15,8	389	388	-1	1,3	0,8	4,8	2,5	273	199	-74
Leeuwarden	4,5	5,3	12,5	18,6	177	252	75	1,6	2,5	2,9	6,5	84	163	79
Vlissingen	3,9	4,5	9,3	12,5	140	176	36	1,8	2,4	2,7	3,9	48	62	14
Hellevoetsluis	2,0	2,2	9,0	7,3	353	229	-124	0,6	0,6	0,8	1,5	34	170	136
Totaal 22 AG	4,7	5,1	11,7	12,6	147	148	1	1,1	1,4	3,3	4,1	186	187	1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	45.489	5.730	12,6	95	98.963	786	0,8	12.268	131	1,1	34
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	24.773	5.012	20,2	141	82.198	1.808	2,2	6.930	279	4,0	83
Utrecht	225.209	7.735	3,4	16.701	1.855	11,1	223	51.354	481	0,9	4.482	111	2,5	164
Den Haag	339.986	18.047	5,3	17.391	1.875	10,8	103	60.553	1.199	2,0	4.801	183	3,8	93
Gouda	47.436	1.359	2,9	4.144	447	10,8	277	8.720	50	0,6	1.165	14	1,2	110
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	3.502	346	9,9	166	28.205	336	1,2	894	13	1,5	22
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.455	336	9,7	171	30.832	491	1,6	880	32	3,6	128
Leiden	85.375	2.888	3,4	3.242	416	12,8	279	18.922	133	0,7	822	21	2,6	263
's-Hertogenbosch	96.628	2.864	3,0	2.979	264	8,9	199	16.390	167	1,0	815	17	2,1	105
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	2.771	193	7,0	195	16.299	144	0,9	702	11	1,6	77
Roosendaal	51.374	1.167	2,3	2.302	179	7,8	242	8.883	72	0,8	660	8	1,2	50
Helmond	59.495	2.167	3,6	2.225	208	9,3	157	9.742	231	2,4	544	24	4,4	86
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	2.250	291	12,9	203	28.278	288	1,0	618	24	3,9	281
Zeist	38.677	886	2,3	2.159	163	7,5	230	7.143	45	0,6	647	14	2,2	243
Veenendaal	40.768	1.241	3,0	1.921	248	12,9	324	7.848	101	1,3	532	32	6,0	367
Ede	70.418	1.258	1,8	1.450	144	9,9	456	14.722	96	0,7	452	11	2,4	273
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.419	91	6,4	114	8.943	147	1,6	352	4	1,1	-31
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.359	135	9,9	151	9.097	134	1,5	374	12	3,2	118
Culemborg	18.388	418	2,3	1.134	118	10,4	358	3.204	27	0,8	286	8	2,8	232
Gorinchem	23.020	550	2,4	1.080	60	5,6	133	3.933	38	1,0	329	6	1,8	89
Oosterhout	35.946	546	1,5	778	51	6,6	332	5.984	22	0,4	210	0	0,0	-100
Maassluis	20.972	647	3,1	799	82	10,3	233	3.573	45	1,3	252	8	3,2	152
Totaal 22 MG	2.735.302	134.112	4,9	143.323	18.244	12,7	160	523.786	6.841	1,3	39.015	963	2,5	89

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging				verschil	2009	2010	oververtegenwoordiging				verschil
			2009	2010	2009	2010				2009	2010	2009	2010	
Amsterdam	6,3	6,5	12,4	12,6	97	95	-2	0,7	0,8	1,1	1,1	53	34	-19
Rotterdam	7,2	8,4	14,3	20,2	99	141	42	1,4	2,2	2,3	4,0	65	83	18
Utrecht	2,8	3,4	7,9	11,1	185	223	38	0,8	0,9	1,7	2,5	129	164	35
Den Haag	4,8	5,3	9,8	10,8	102	103	1	1,5	2,0	2,5	3,8	68	93	25
Gouda	2,3	2,9	7,6	10,8	226	277	51	0,4	0,6	0,4	1,2	-2	110	112
Eindhoven	3,4	3,7	9,5	9,9	181	166	-15	1,4	1,2	2,7	1,5	99	22	-77
Tilburg	3,1	3,6	7,5	9,7	139	171	32	1,3	1,6	1,1	3,6	-12	128	140
Leiden	3,4	3,4	12,1	12,8	256	279	23	0,6	0,7	1,3	2,6	108	263	155
's-Hertogenbosch	3,1	3,0	10,8	8,9	249	199	-50	0,8	1,0	1,1	2,1	40	105	65
Amersfoort	2,4	2,4	7,8	7,0	226	195	-31	0,8	0,9	1,2	1,6	51	77	26
Roosendaal	1,6	2,3	5,0	7,8	214	242	28	0,3	0,8	0,8	1,2	125	50	-75
Helmond	3,2	3,6	8,2	9,3	154	157	3	1,4	2,4	3,9	4,4	174	86	-88
Nijmegen	4,2	4,3	11,3	12,9	168	203	35	0,9	1,0	2,4	3,9	163	281	118
Zeist	1,8	2,3	6,0	7,5	234	230	-4	0,3	0,6	0,5	2,2	38	243	205
Veenendaal	2,2	3,0	8,9	12,9	300	324	24	0,8	1,3	2,8	6,0	259	367	108
Ede	1,6	1,8	9,0	9,9	452	456	4	0,5	0,7	1,5	2,4	193	273	80
Lelystad	2,4	3,0	5,4	6,4	122	114	-8	0,9	1,6	0,8	1,1	-10	-31	-21
Schiedam	3,6	4,0	8,5	9,9	138	151	13	1,0	1,5	1,1	3,2	15	118	103
Culemborg	2,1	2,3	10,3	10,4	379	358	-21	0,7	0,8	1,8	2,8	173	232	59
Gorinchem	2,0	2,4	3,8	5,6	89	133	44	0,5	1,0	0,6	1,8	16	89	73
Oosterhout	1,6	1,5	6,3	6,6	307	332	25	0,4	0,4	0,0	0,0	-100	-100	0
Maassluis	2,7	3,1	9,6	10,3	261	233	-28	0,8	1,3	1,9	3,2	127	152	25
Totaal 22 MG	4,5	4,9	10,8	12,7	143	160	17	1,0	1,3	1,7	2,5	66	89	23

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	10081	501	5,0	52324	2048	3,9	59677	2356	3,9	32607	741	2,3	62804	1225	2,0	1E+05	933	0,9	347320	2971	0,9	667339	10775	1,6
Geslacht																								
Man	4985	390	7,8	27099	1796	6,6	27419	1850	6,7	16958	668	3,9	32921	1001	3,0	49021	704	1,4	168537	2382	1,4	326940	8791	2,7
Vrouw	5096	111	2,2	25225	252	1,0	32258	506	1,6	15649	73	0,5	29883	224	0,7	53505	229	0,4	178783	589	0,3	340399	1984	0,6
Generatie																								
1e generatie	6857	357	5,2	33843	783	2,3	39210	1274	3,2	21568	336	1,6	50521	856	1,7	61037	476	0,8	-	-	-	213036	4082	1,9
2e generatie	3224	144	4,5	18481	1265	6,8	20467	1082	5,3	11039	405	3,7	12283	369	3,0	41489	457	1,1	-	-	-	106983	3722	3,5
Leeftijd																								
12-17 jaar	902	66	7,3	7319	492	6,7	5755	283	4,9	4124	137	3,3	5688	183	3,2	3573	77	2,2	13357	214	1,6	40718	1452	3,6
18-24 jaar	1589	117	7,4	8572	737	8,6	8311	645	7,8	5147	214	4,2	7989	292	3,7	10300	186	1,8	36382	616	1,7	78290	2807	3,6
25-44 jaar	4135	215	5,2	22362	706	3,2	21813	960	4,4	14722	325	2,2	30234	528	1,7	49341	449	0,9	130201	1233	0,9	272808	4416	1,6
45-64 jaar	2866	99	3,5	10859	105	1,0	18904	458	2,4	7029	64	0,9	16939	216	1,3	27959	193	0,7	105527	790	0,7	190083	1925	1,0
65 jaar e.o.	589	-	-	3212	-	-	4894	-	-	1585	-	-	1954	-	-	11353	-	-	61853	118	0,2	85440	175	0,2
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	990	82	8,3	3026	237	7,8	2761	215	7,8	1766	57	3,2	5591	178	3,2	6138	96	1,6	-	-	-	20272	865	4,3
12-24 jaar, 2e generatie	1501	101	6,7	12865	992	7,7	11305	713	6,3	7505	294	3,9	8086	297	3,7	7735	167	2,2	-	-	-	48997	2564	5,2
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	1220	138	11,3	8019	1079	13,5	6986	704	10,1	4760	318	6,7	6699	386	5,8	6130	201	3,3	22690	670	3,0	56504	3496	6,2
12-24 jaar, vrouw	1271	45	3,5	7872	150	1,9	7080	224	3,2	4511	33	0,7	6978	89	1,3	7743	62	0,8	27049	160	0,6	62504	763	1,2
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	385	57	14,8	2676	378	14,1	2095	198	9,5	1424	94	6,6	1260	106	8,4	377	31	8,2	1956	115	5,9	10173	979	9,6
schoolgaand, mid. nivo	545	22	4,0	5209	309	5,9	4134	188	4,5	2830	80	2,8	3383	133	3,9	1684	41	2,4	6633	98	1,5	24418	871	3,6
schoolgaand, hoog nivo	536	7	1,3	2588	71	2,7	2466	50	2,0	1507	14	0,9	3294	43	1,3	4312	36	0,8	21136	175	0,8	35839	396	1,1
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	1932	134	6,9	12961	981	7,6	11083	670	6,0	7446	275	3,7	10680	375	3,5	9679	190	2,0	36467	658	1,8	90248	3283	3,6
nieuw vsv	78	18	23,1	528	110	20,8	470	78	16,6	267	30	11,2	290	37	12,8	179	13	7,3	579	36	6,2	2391	322	13,5
Werk																								
niet werkzoekend	8228	403	4,9	38841	1644	4,2	47631	1993	4,2	25009	622	2,5	48838	980	2,0	84444	789	0,9	267779	2585	1,0	520770	9016	1,7
werkzoekend	831	73	8,8	6648	267	4,0	4459	285	6,4	4029	86	2,1	9088	180	2,0	4964	102	2,1	11065	230	2,1	41084	1223	3,0
Uitkering																								
geen uitkering	8022	364	4,5	39759	1651	4,2	46698	1869	4,0	25817	627	2,4	50288	944	1,9	85919	756	0,9	269008	2415	0,9	525511	8626	1,6
uitkering	1037	112	10,8	5730	260	4,5	5392	409	7,6	3221	81	2,5	7638	216	2,8	3489	135	3,9	9836	400	4,1	36343	1613	4,4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	5,7	5,0	4,5	3,9	4,2	3,9	2,4	2,3	2,1	2,0	1,0	0,9	1,0	0,9	1,8	1,6
Geslacht																
Man	9,3	7,8	7,5	6,6	7,4	6,7	4,2	3,9	3,4	3,0	1,6	1,4	1,7	1,4	3,1	2,7
Vrouw	2,2	2,2	1,3	1,0	1,6	1,6	0,4	0,5	0,7	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3	0,6	0,6
Generatie																
1e generatie	6,1	5,2	2,7	2,3	3,6	3,2	1,6	1,6	1,9	1,7	0,9	0,8	-	-	2,2	1,9
2e generatie	4,9	4,5	8,0	6,8	5,5	5,3	4,0	3,7	3,0	3,0	1,3	1,1	-	-	3,8	3,5
Leeftijd																
12-17 jaar	8,4	7,3	7,4	6,7	5,1	4,9	3,5	3,3	3,4	3,2	2,2	2,2	2,2	1,6	4,0	3,6
18-24 jaar	7,6	7,4	9,6	8,6	7,9	7,8	4,3	4,2	3,4	3,7	2,1	1,8	2,2	1,7	4,0	3,6
25-44 jaar	6,0	5,2	3,6	3,2	4,8	4,4	2,1	2,2	2,0	1,7	1,1	0,9	1,1	0,9	1,8	1,6
45-64 jaar	4,1	3,5	1,2	1,0	2,6	2,4	1,1	0,9	1,5	1,3	0,8	0,7	0,9	0,7	1,1	1,0
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	9,7	8,3	7,9	7,8	8,6	7,8	3,2	3,2	3,0	3,2	1,7	1,6	-	-	4,6	4,3
12-24 jaar, 2e generatie	6,7	6,7	8,8	7,7	6,3	6,3	4,2	3,9	3,7	3,7	2,5	2,2	-	-	5,6	5,2
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	13,3	11,3	15,2	13,5	10,7	10,1	7,3	6,7	6,0	5,8	3,6	3,3	3,9	3,0	7,1	6,2
12-24 jaar, vrouw	2,8	3,5	1,9	1,9	2,9	3,2	0,5	0,7	0,9	1,3	0,9	0,8	0,7	0,6	1,2	1,2
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	13,7	14,8	14,6	14,1	9,7	9,5	6,7	6,6	7,7	8,4	7,5	8,2	6,1	5,9	9,7	9,6
schoolgaand, mid. nivo	5,5	4,0	6,6	5,9	4,1	4,5	2,5	2,8	3,5	3,9	2,1	2,4	2,5	1,5	3,8	3,6
schoolgaand, hoog nivo	2,3	1,3	2,7	2,7	1,6	2,0	1,4	0,9	1,4	1,3	1,4	0,8	1,0	0,8	1,3	1,1
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	7,9	6,9	8,4	7,6	6,3	6,0	4,0	3,7	3,6	3,5	2,3	2,0	2,3	1,8	4,1	3,6
nieuw vsv	20,3	23,1	22,8	20,8	17,0	16,6	10,4	11,2	10,9	12,8	7,9	7,3	8,3	6,2	13,9	13,5
Werk																
niet werkzoekend	5,8	4,9	5,1	4,2	4,4	4,2	2,6	2,5	2,2	2,0	1,1	0,9	1,2	1,0	2,0	1,7
werkzoekend	7,7	8,8	3,5	4,0	7,4	6,4	2,1	2,1	2,1	2,0	2,3	2,1	2,8	2,1	3,2	3,0
Uitkering																
geen uitkering	5,2	4,5	4,9	4,2	4,3	4,0	2,6	2,4	2,1	1,9	1,0	0,9	1,1	0,9	1,9	1,6
uitkering	11,9	10,8	4,6	4,5	7,9	7,6	2,2	2,5	2,8	2,8	4,1	3,9	4,5	4,1	4,6	4,4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en in de periode 2006-2010 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	10081	1619	16,1	52324	6713	12,8	59677	8697	14,6	32607	2840	8,7	62804	4797	7,6	102526	4108	4,0	347320	15042	4,3	667339	43816	6,6
Geslacht																								
Man	4985	1195	24,0	27099	5631	20,8	27419	6375	23,3	16958	2509	14,8	32921	3780	11,5	49021	3020	6,2	168537	11847	7,0	326940	34357	10,5
Vrouw	5096	424	8,3	25225	1082	4,3	32258	2322	7,2	15649	331	2,1	29883	1017	3,4	53505	1088	2,0	178783	3195	1,8	340399	9459	2,8
Generatie																								
1e generatie	6857	1162	16,9	33843	3033	9,0	39210	5092	13,0	21568	1485	6,9	50521	3627	7,2	61037	1988	3,3	-	-	-	213036	16387	7,7
2e generatie	3224	457	14,2	18481	3680	19,9	20467	3605	17,6	11039	1355	12,3	12283	1170	9,5	41489	2120	5,1	-	-	-	106983	12387	11,6
Leeftijd																								
12-17 jaar	902	137	15,2	7319	1002	13,7	5755	683	11,9	4124	342	8,3	5688	421	7,4	3573	173	4,8	13357	624	4,7	40718	3382	8,3
18-24 jaar	1589	356	22,4	8572	2230	26,0	8311	2071	24,9	5147	748	14,5	7989	957	12,0	10300	741	7,2	36382	3070	8,4	78290	10173	13,0
25-44 jaar	4135	709	17,1	22362	2865	12,8	21813	3762	17,2	14722	1369	9,3	30234	2244	7,4	49341	1989	4,0	130201	6330	4,9	272808	19268	7,1
45-64 jaar	2866	396	13,8	10859	571	5,3	18904	2071	11,0	7029	361	5,1	16939	1147	6,8	27959	1035	3,7	105527	4286	4,1	190083	9867	5,2
65 jaar e.o.	589	-	-	3212	-	-	4894	-	-	1585	-	-	1954	-	-	11353	-	-	61853	732	1,2	85440	1126	1,3
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	990	224	22,6	3026	617	20,4	2761	614	22,2	1766	192	10,9	5591	528	9,4	6138	279	4,5	-	-	-	20272	2454	12,1
12-24 jaar, 2e generatie	1501	269	17,9	12865	2615	20,3	11305	2140	18,9	7505	898	12,0	8086	850	10,5	7735	635	8,2	-	-	-	48997	7407	15,1
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	1220	352	28,9	8019	2710	33,8	6986	1964	28,1	4760	960	20,2	6699	1048	15,6	6130	673	11,0	22690	2910	12,8	56504	10617	18,8
12-24 jaar, vrouw	1271	141	11,1	7872	522	6,6	7080	790	11,2	4511	130	2,9	6978	330	4,7	7743	241	3,1	27049	784	2,9	62504	2938	4,7
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	385	128	33,2	2676	864	32,3	2095	555	26,5	1424	268	18,8	1260	260	20,6	377	75	19,9	1956	363	18,6	10173	2513	24,7
schoolgaand, mid. nivo	545	76	13,9	5209	784	15,1	4134	563	13,6	2830	219	7,7	3383	329	9,7	1684	127	7,5	6633	440	6,6	24418	2538	10,4
schoolgaand, hoog nivo	536	28	5,2	2588	235	9,1	2466	165	6,7	1507	57	3,8	3294	169	5,1	4312	185	4,3	21136	856	4,0	35839	1695	4,7
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	1932	358	18,5	12961	2456	18,9	11083	1983	17,9	7446	811	10,9	10680	1060	9,9	9679	643	6,6	36467	2668	7,3	90248	9979	11,1
nieuw vsv	78	43	55,1	528	264	50,0	470	168	35,7	267	80	30,0	290	84	29,0	179	34	19,0	579	124	21,4	2391	797	33,3
Werk																								
niet werkzoekend	8228	1344	16,3	38841	5618	14,5	47631	7429	15,6	25009	2424	9,7	48838	3867	7,9	84444	3534	4,2	267779	13208	4,9	520770	37424	7,2
werkzoekend	831	219	26,4	6648	838	12,6	4459	1034	23,2	4029	332	8,2	9088	794	8,7	4964	383	7,7	11065	1002	9,1	41084	4602	11,2
Uitkering																								
geen uitkering	8022	1237	15,4	39759	5557	14,0	46698	7037	15,1	25817	2431	9,4	50288	3819	7,6	85919	3381	3,9	269008	12606	4,7	525511	36068	6,9
uitkering	1037	326	31,4	5730	899	15,7	5392	1426	26,4	3221	325	10,1	7638	842	11,0	3489	536	15,4	9836	1604	16,3	36343	5958	16,4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	verdacht (%)		verdacht (%)		verdacht (%)		verdacht (%)		verdacht (%)		verdacht (%)		verdacht (%)		verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	16,8	16,1	13,1	12,8	14,9	14,6	8,8	8,7	7,7	7,6	4,0	4,0	4,5	4,3	6,7	6,6
Geslacht																
Man	25,2	24,0	21,3	20,8	23,9	23,3	15,0	14,8	11,6	11,5	6,2	6,2	7,3	7,0	10,8	10,5
Vrouw	8,5	8,3	4,3	4,3	7,3	7,2	2,1	2,1	3,4	3,4	2,1	2,0	1,8	1,8	2,8	2,8
Generatie																
1e generatie	17,7	16,9	9,4	9,0	13,5	13,0	7,1	6,9	7,3	7,2	3,2	3,3	-	-	8,0	7,7
2e generatie	14,8	14,2	20,3	19,9	17,8	17,6	12,2	12,3	9,3	9,5	5,2	5,1	-	-	11,6	11,6
Leeftijd																
12-17 jaar	15,6	15,2	14,7	13,7	12,8	11,9	8,5	8,3	7,6	7,4	5,0	4,8	5,4	4,7	8,9	8,3
18-24 jaar	23,4	22,4	26,1	26,0	24,5	24,9	14,2	14,5	11,6	12,0	7,0	7,2	8,4	8,4	13,0	13,0
25-44 jaar	18,0	17,1	12,9	12,8	17,7	17,2	9,3	9,3	7,5	7,4	4,1	4,0	5,1	4,9	7,3	7,1
45-64 jaar	14,1	13,8	5,1	5,3	11,1	11,0	5,2	5,1	7,0	6,8	3,7	3,7	4,2	4,1	5,3	5,2
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2	1,3	1,3
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar,1e generatie	24,5	22,6	20,9	20,4	22,3	22,2	10,6	10,9	9,6	9,4	4,4	4,5	-	-	12,6	12,1
12-24 jaar,2e generatie	17,8	17,9	20,9	20,3	19,0	18,9	11,9	12,0	10,2	10,5	8,1	8,2	-	-	15,2	15,1
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	30,9	28,9	35,0	33,8	28,7	28,1	20,2	20,2	15,6	15,6	10,8	11,0	13,1	12,8	19,3	18,8
12-24 jaar, vrouw	10,7	11,1	6,6	6,6	10,9	11,2	2,8	2,9	4,5	4,7	3,1	3,1	2,9	2,9	4,7	4,7
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	30,1	33,2	31,3	32,3	28,1	26,5	18,2	18,8	18,6	20,6	17,7	19,9	18,4	18,6	24,2	24,7
schoolgaand, mid. nivo	15,1	13,9	15,2	15,1	12,8	13,6	7,4	7,7	9,2	9,7	7,4	7,5	6,6	6,6	10,2	10,4
schoolgaand, hoog nivo	6,6	5,2	9,1	9,1	6,0	6,7	4,1	3,8	4,8	5,1	4,3	4,3	4,0	4,0	4,7	4,7
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	19,9	18,5	19,9	18,9	18,1	17,9	11,4	10,9	9,9	9,9	6,8	6,6	7,5	7,3	11,5	11,1
nieuw vsv	39,1	55,1	44,0	50,0	38,5	35,7	23,3	30,0	25,8	29,0	19,1	19,0	21,7	21,4	30,7	33,3
Werk																
niet werkzoekend	17,1	16,3	15,1	14,5	15,9	15,6	9,7	9,7	8,2	7,9	4,2	4,2	5,1	4,9	7,4	7,2
werkzoekend	26,8	26,4	10,6	12,6	24,2	23,2	8,1	8,2	8,0	8,7	7,9	7,7	9,6	9,1	10,9	11,2
Uitkering																
geen uitkering	16,3	15,4	14,4	14,0	15,5	15,1	9,5	9,4	7,8	7,6	4,0	3,9	4,9	4,7	7,1	6,9
uitkering	31,6	31,4	14,3	15,7	26,5	26,4	9,5	10,1	10,4	11,0	15,8	15,4	16,0	16,3	16,0	16,4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	501	100,0	2.048	100,0	2.356	100,0	741	100,0	1.225	100,0	933	100,0	2.971	100,0	10.775	100,0
Pleegcarrière																
beginner	144	28,7	596	29,1	760	32,3	321	43,3	638	52,1	518	55,5	1478	49,8	4455	41,3
meerpleger	239	47,7	1086	53,0	1115	47,3	361	48,7	493	40,2	324	34,7	1062	35,8	4680	43,4
veelpleger	118	23,6	366	17,9	481	20,4	59	8,0	94	7,7	91	9,8	430	14,5	1639	15,2
Antecedenten 2010	686		2.837		3.103		935		1.482		1.109		3.516		13.668	
Delicten 2010	881	100,0	3.414	100,0	3.763	100,0	1.111	100,0	1.718	100,0	1.348	100,0	4.148	100,0	16.383	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	253	28,7	1.089	31,9	1.195	31,8	394	35,5	624	36,3	297	22,0	1.084	26,1	4.936	30,1
vermogensdelicten	344	39,0	1.233	36,1	1.237	32,9	298	26,8	526	30,6	509	37,8	1.034	24,9	5.181	31,6
openbare orde	101	11,5	515	15,1	504	13,4	163	14,7	210	12,2	175	13,0	658	15,9	2.326	14,2
verkeer	49	5,6	206	6,0	270	7,2	136	12,2	169	9,8	204	15,1	785	18,9	1.819	11,1
drugs	66	7,5	140	4,1	300	8,0	39	3,5	88	5,1	74	5,5	290	7,0	997	6,1
overig	68	7,7	231	6,8	257	6,8	81	7,3	101	5,9	89	6,6	297	7,2	1.124	6,9
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,0		3,9		3,9		2,3		2,0		0,9		0,9		1,6	
verdacht gewelddelict (%)	1,8		1,6		1,5		1,0		0,8		0,2		0,2		0,6	
verdacht vermogensdelict (%)	2,1		1,7		1,4		0,6		0,6		0,3		0,2		0,5	
verdacht openbare orde (%)	0,8		0,8		0,6		0,4		0,3		0,1		0,2		0,3	
verdacht verkeersdelict (%)	0,4		0,3		0,4		0,4		0,3		0,2		0,2		0,3	
verdacht drugsdelict (%)	0,6		0,2		0,5		0,1		0,1		0,1		0,1		0,1	
verdacht overig delict (%)	0,5		0,4		0,3		0,2		0,2		0,1		0,1		0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	30,2	28,7	32,5	29,1	32,6	32,3	47,3	43,3	51,9	52,1	54,2	55,5	52,0	49,8	43,0	41,3
meerpleger	48,5	47,7	50,5	53,0	45,9	47,3	42,8	48,7	39,8	40,2	35,0	34,7	34,9	35,8	41,9	43,4
veepleger	21,3	23,6	17,0	17,9	21,4	20,4	9,8	8,0	8,3	7,7	10,8	9,8	13,1	14,5	15,1	15,2
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	30,7	28,7	30,6	31,9	33,1	31,8	38,7	35,5	34,1	36,3	21,5	22,0	24,9	26,1	29,7	30,1
vermogensdelicten	33,2	39,0	39,1	36,1	31,1	32,9	22,5	26,8	28,4	30,6	30,1	37,8	24,9	24,9	30,3	31,6
openbare orde	12,7	11,5	13,6	15,1	12,5	13,4	14,8	14,7	15,8	12,2	18,8	13,0	17,8	15,9	15,2	14,2
verkeer	7,9	5,6	5,1	6,0	7,4	7,2	10,4	12,2	9,8	9,8	16,8	15,1	19,8	18,9	11,6	11,1
drugs	7,7	7,5	4,5	4,1	10,0	8,0	4,6	3,5	5,0	5,1	7,1	5,5	5,9	7,0	6,5	6,1
overig	7,8	7,7	7,1	6,8	5,9	6,8	9,1	7,3	6,8	5,9	5,7	6,6	6,8	7,2	6,8	6,9
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,7	5,0	4,5	3,9	4,2	3,9	2,4	2,3	2,1	2,0	1,0	0,9	1,0	0,9	1,8	1,6
verdacht gewelddelict (%)	2,1	1,8	1,8	1,6	1,7	1,5	1,0	1,0	0,8	0,8	0,3	0,2	0,3	0,2	0,6	0,6
verdacht vermogensdelict (%)	2,1	2,1	1,9	1,7	1,5	1,4	0,6	0,6	0,7	0,6	0,3	0,3	0,3	0,2	0,6	0,5
verdacht openbare orde (%)	1,0	0,8	0,9	0,8	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3
verdacht verkeersdelict (%)	0,6	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3
verdacht drugsdelict (%)	0,7	0,6	0,3	0,2	0,6	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
verdacht overig delict (%)	0,7	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder						12 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans			totaal			Antilliaans				
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	16.869	995	5,9	224	100.591	3.702	3,7	5.654	412	7,3	98
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	10.081	501	5,0	208	119.008	4.259	3,6	2.491	183	7,3	105
Den Haag	419.148	9.704	2,3	9.545	619	6,5	180	75.705	3.445	4,6	2.975	262	8,8	94
Almere	155.494	2.568	1,7	3.709	190	5,1	210	33.577	1.113	3,3	1.138	77	6,8	104
Tilburg	177.735	1.950	1,1	3.438	143	4,2	279	37.235	882	2,4	1.109	58	5,2	121
Groningen	168.011	2.473	1,5	2.698	241	8,9	507	47.738	1.039	2,2	956	101	10,6	385
Dordrecht	101.935	1.822	1,8	2.412	197	8,2	357	18.653	680	3,6	782	77	9,8	170
Zoetermeer	104.625	1.447	1,4	2.052	96	4,7	238	20.853	656	3,1	628	47	7,5	138
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	2.100	96	4,6	288	34.255	824	2,4	657	42	6,4	166
Breda	149.621	1.908	1,3	1.737	101	5,8	356	28.717	752	2,6	559	43	7,7	194
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	1.692	98	5,8	300	32.927	776	2,4	549	41	7,5	217
Capelle a/d IJssel	56.497	714	1,3	1.609	91	5,7	348	10.342	299	2,9	546	44	8,1	179
Spijkenisse	63.005	735	1,2	1.445	74	5,1	339	11.955	325	2,7	458	36	7,9	189
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.348	76	5,6	225	11.601	471	4,1	449	33	7,3	81
Schiedam	65.526	996	1,5	1.342	68	5,1	233	11.545	407	3,5	414	24	5,8	64
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	1.384	56	4,0	246	21.733	619	2,8	423	31	7,3	157
Zwolle	100.823	1.028	1,0	1.144	87	7,6	646	19.750	499	2,5	415	44	10,6	320
Vlaardingen	61.615	783	1,3	974	57	5,9	361	10.531	306	2,9	277	21	7,6	161
Den Helder	50.301	562	1,1	967	63	6,5	483	8.823	230	2,6	305	26	8,5	227
Leeuwarden	82.310	1.377	1,7	728	73	10,0	499	18.241	506	2,8	283	29	10,2	269
Vlissingen	39.318	709	1,8	565	59	10,4	479	6.608	321	4,9	199	26	13,1	169
Hellevoetsluis	34.419	407	1,2	488	28	5,7	385	6.059	180	3,0	174	15	8,6	190
Totaal 22 AG	3.525.064	56.089	1,6	68.327	4.009	5,9	269	686.447	22.291	3,2	21.441	1.672	7,8	140

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging			totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
	Rotterdam	2,0	1,8	7,2	5,9	250	224	-26	4,2	3,7	8,8	7,3	110	98
Amsterdam	1,8	1,6	5,7	5,0	214	208	-6	4,0	3,6	7,9	7,3	97	105	8
Den Haag	2,5	2,3	6,6	6,5	169	180	11	5,0	4,6	8,6	8,8	70	94	24
Almere	1,8	1,7	6,0	5,1	225	210	-15	3,8	3,3	9,1	6,8	139	104	-35
Tilburg	1,4	1,1	4,8	4,2	255	279	24	2,9	2,4	7,3	5,2	153	121	-32
Groningen	1,6	1,5	9,3	8,9	462	507	45	2,6	2,2	12,3	10,6	381	385	4
Dordrecht	2,0	1,8	8,0	8,2	309	357	48	4,2	3,6	7,1	9,8	69	170	101
Zoetermeer	1,6	1,4	5,6	4,7	254	238	-16	3,8	3,1	8,8	7,5	131	138	7
Eindhoven	1,1	1,2	4,6	4,6	340	288	-52	2,3	2,4	7,1	6,4	214	166	-48
Breda	0,8	1,3	2,5	5,8	207	356	149	1,7	2,6	2,2	7,7	29	194	165
Nijmegen	1,3	1,4	4,9	5,8	267	300	33	2,4	2,4	6,9	7,5	194	217	23
Capelle a/d IJssel	1,4	1,3	6,0	5,7	318	348	30	3,3	2,9	7,2	8,1	118	179	61
Spijkenisse	1,3	1,2	4,6	5,1	239	339	100	3,2	2,7	7,1	7,9	124	189	65
Lelystad	1,8	1,7	6,5	5,6	256	225	-31	4,1	4,1	9,2	7,3	125	81	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,3	5,1	206	233	27	3,7	3,5	6,9	5,8	87	64	-23
Amersfoort	1,5	1,2	7,0	4,0	352	246	-106	3,4	2,8	8,4	7,3	146	157	11
Zwolle	1,2	1,0	6,5	7,6	442	646	204	3,0	2,5	10,1	10,6	240	320	80
Vlaardingen	1,5	1,3	7,6	5,9	417	361	-56	3,3	2,9	10,6	7,6	221	161	-60
Den Helder	1,5	1,1	8,9	6,5	480	483	3	3,7	2,6	15,0	8,5	308	227	-81
Leeuwarden	1,6	1,7	8,5	10,0	444	499	55	2,8	2,8	8,7	10,2	211	269	58
Vlissingen	1,7	1,8	10,5	10,4	505	479	-26	4,7	4,9	10,2	13,1	118	169	51
Hellevoetsluis	1,3	1,2	6,8	5,7	424	385	-39	3,5	3,0	12,4	8,6	260	190	-70
Totaal 22 AG	1,7	1,6	6,4	5,9	272	269	-3	3,6	3,2	8,5	7,8	136	140	4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	52.324	2.048	3,9	142	119.008	4.259	3,6	15.891	1.229	7,7	116
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	28.481	1.221	4,3	135	100.591	3.702	3,7	9.196	714	7,8	111
Utrecht	263.180	3.869	1,5	19.735	1.044	5,3	260	58.850	1.620	2,8	5.895	625	10,6	285
Den Haag	419.148	9.704	2,3	19.837	1.148	5,8	150	75.705	3.445	4,6	6.251	653	10,4	130
Gouda	60.414	954	1,6	4.923	328	6,7	322	11.338	473	4,2	1.521	211	13,9	233
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	4.073	135	3,3	182	34.255	824	2,4	1.167	81	6,9	189
Tilburg	177.735	1.950	1,1	4.009	183	4,6	316	37.235	882	2,4	1.183	121	10,2	332
Leiden	103.009	1.606	1,6	3.783	198	5,2	236	22.171	721	3,3	1.104	127	11,5	254
's-Hertogenbosch	120.630	1.713	1,4	3.400	228	6,7	372	20.874	719	3,4	1.060	136	12,8	272
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	3.209	159	5,0	324	21.733	619	2,8	917	101	11,0	287
Roosendaal	67.240	682	1,0	2.697	106	3,9	287	11.701	317	2,7	884	64	7,2	167
Helmond	74.405	1.027	1,4	2.581	93	3,6	161	12.899	382	3,0	714	56	7,8	165
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	2.579	147	5,7	294	32.927	776	2,4	790	92	11,6	394
Zeist	51.642	648	1,3	2.463	141	5,7	356	9.246	319	3,5	788	84	10,7	209
Veenendaal	51.734	474	0,9	2.262	97	4,3	368	10.341	228	2,2	695	66	9,5	331
Ede	90.848	1.015	1,1	1.710	111	6,5	481	19.032	500	2,6	588	79	13,4	411
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.625	79	4,9	180	11.601	471	4,1	464	35	7,5	86
Schiedam	65.526	996	1,5	1.518	68	4,5	195	11.545	407	3,5	473	39	8,2	134
Culemborg	23.080	281	1,2	1.384	56	4,0	232	4.344	124	2,9	413	35	8,5	197
Gorinchem	29.585	482	1,6	1.256	77	6,1	276	5.210	229	4,4	419	54	12,9	193
Oosterhout	46.924	634	1,4	930	53	5,7	322	7.990	286	3,6	306	34	11,1	210
Maassluis	27.391	329	1,2	926	47	5,1	323	4.642	150	3,2	344	38	11,0	242
Totaal 22 MG	3.367.172	53.270	1,6	165.705	7.767	4,7	196	643.238	21.453	3,3	51.063	4.674	9,2	174

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
			oververtegenwoordiging							oververtegenwoordiging				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	1,8	1,6	4,5	3,9	147	142	-5	4,0	3,6	8,6	7,7	114	116	2
Rotterdam	2,0	1,8	4,6	4,3	125	135	10	4,2	3,7	8,4	7,8	99	111	12
Utrecht	1,8	1,5	6,6	5,3	259	260	1	3,5	2,8	13,0	10,6	273	285	12
Den Haag	2,5	2,3	6,2	5,8	152	150	-2	5,0	4,6	10,6	10,4	110	130	20
Gouda	1,7	1,6	7,1	6,7	311	322	11	4,3	4,2	13,8	13,9	223	233	10
Eindhoven	1,1	1,2	3,1	3,3	193	182	-11	2,3	2,4	5,8	6,9	157	189	32
Tilburg	1,4	1,1	4,3	4,6	218	316	98	2,9	2,4	9,5	10,2	227	332	105
Leiden	1,7	1,6	5,6	5,2	237	236	-1	3,1	3,3	9,7	11,5	212	254	42
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	5,1	6,7	327	372	45	2,6	3,4	9,4	12,8	261	272	11
Amersfoort	1,5	1,2	6,0	5,0	293	324	31	3,4	2,8	11,6	11,0	238	287	49
Roosendaal	1,1	1,0	4,5	3,9	308	287	-21	2,8	2,7	7,9	7,2	180	167	-13
Helmond	1,5	1,4	3,7	3,6	147	161	14	3,4	3,0	7,2	7,8	113	165	52
Nijmegen	1,3	1,4	5,2	5,7	283	294	11	2,4	2,4	9,2	11,6	288	394	106
Zeist	1,6	1,3	6,4	5,7	306	356	50	4,2	3,5	12,5	10,7	202	209	7
Veenendaal	1,2	0,9	4,9	4,3	294	368	74	2,7	2,2	10,1	9,5	273	331	58
Ede	1,1	1,1	6,7	6,5	520	481	-39	2,5	2,6	11,9	13,4	383	411	28
Lelystad	1,8	1,7	5,0	4,9	174	180	6	4,1	4,1	9,4	7,5	130	86	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,2	4,5	199	195	-4	3,7	3,5	8,0	8,2	114	134	20
Culemborg	1,1	1,2	2,6	4,0	145	232	87	2,2	2,9	5,7	8,5	159	197	38
Gorinchem	1,6	1,6	6,1	6,1	283	276	-7	4,1	4,4	11,6	12,9	186	193	7
Oosterhout	1,4	1,4	5,5	5,7	294	322	28	4,1	3,6	13,5	11,1	229	210	-19
Maassluis	1,3	1,2	4,0	5,1	203	323	120	3,2	3,2	8,4	11,0	162	242	80
Totaal 22 MG	1,7	1,6	5,1	4,7	196	196	0	3,7	3,3	9,6	9,2	163	174	11

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon²⁰

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

---

²⁰ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon²¹

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

---

²¹ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortejahr, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²²

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²² Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²³

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*"Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd."*²⁴

---

²³ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²⁴ SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²⁴